

ပထမလတ်တန်း

ပိဋကဓရနှင့်

အရှင်ကောစီဒ
ပိနယ်ရဲ၊ ပိနယ်ကောစီဒ
ကန်းခြောက်သောင်တိုက်
ရွှေနှင့်ဆံလမ်း၊ ရှုစိုင်ခွဲ
မရုံးကုန်း။

ပထမလတ်တန်း

ဝါယာဏျော်စိုး

အရှင်ကောစီဒ
ပိနယ်ရဲ၊ ပိနယ်ကောစီဒ
ကန်းခြောက်သောင်တိုက်
ရွှေနှင့်ဆံလမ်း၊ ရှုစိုင်ခွဲ
မရုံးကုန်း။

ပထမလတ်တန်း

ဓမ္မပရောဂါဒ

အရှင်ကောဂါဒ
ပိန့်ယစရာ၊ ပိန့်ယကောဂါဒ
ကနိုဒီ၊ အောင်နှစ်စာသင်တိုက်
ရွှေနှင့်၊ ဆီလမ်း၊ ရှင်ဗိုင်ခွဲ
မဝါးကုန်။

ပထမလတ်တန်း

အရှင်ကောစီ
ဂန်ယခရါ၊ ဂန်ယကောစီ
ကနိုဒီးအတေဝန်စာသင်တိုက်
ကြွောင်းဆီလမ်း၊ ရှင်ဗိုင်ခဲ့
မရုံးကုန်။

ပထမလတ်တန်း

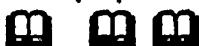

ပြနာကျော်နိဂု

အရှင်ကောစွ
ဂန္ယဝရ၊ ဂန္ယကောစွ
ကန်းဗောင်းတောင်းဘသင်တိုက်
ခွဲ့နှင့်ဆီလှိုး၊ ရှုံ့နှင့်ခွဲ
မရိုးကုန်း။

နိဒါန်း

အဘေးဓမ္မဘဏ္ဍာတရာ့ဟူသည့် အဆွဲနှင့်ထူးသော အလျှန်ပြတ်သော အမှန်
တကယ်အရှိတရားများပြု၏ရာ ထိတရားများကို အကြောင်းအကျွန်မရှိ ပြီးပြည့်ရုံ
အောင် ဟောနိုင်ဘိသုသည် သာပန်ဉာဏ်တို့၏အရာပဟန်ပါ၊ နှစ်ပေါင်း+
ဘာဝပေါင်း+ ကမ္မာပေါင်းအသေချိုးများစွာ ကျိုးစားရာပွဲမှ ရရှိသော သဗ္ဗာ
ဉာဏ်တို့၏ အရာသာပြုပါသည်။

ထိကဲ့သို့ ထူးကဲမှန်ပြတ်၍ များပြားလျှောမသော အမှန်တကယ်ရှိသော
အဘေးဓမ္မဘဏ္ဍာတရားများကို ထူးကဲမသော သဗ္ဗာဉာဏ်တို့၏ပြု၏ ပြီးပြည့်
ရုံအောင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန် အဘေးဓမ္မ(၇)ကျေမ်းအမောအားပြု၏ ဟောကြား
ထားရာ ထိအဘေးဓမ္မ(၇)ကျေမ်းလာ အမိပါယ်+ သဘော+ သရပ်များ မြှုပ်
င့်မိအောင် တစ်ကျေမ်းတစ်ခေတ်တည်းပြု၏ အကျဉ်းချုံး၍ရေးသားသိရှိရာလည်း
ပလွယ်ကူသော ကိစ္စတရပ်ပြုပါသည်။သို့အတွက် အဘေးဓမ္မ(၇)ကျေမ်းလာ
အမိပါယ်+ သဘော+ သရပ်များ မြှုပ်စိုးမြှုပ်စိုးအကျဉ်းချုံး၍ တစ်ကျေမ်း
တစ်ခေတ်တည်းပြု၏အကြိုံကျေမ်းကို ရေးသားထားသောအမရဂျီတော်
၏ ဉာဏ်စွမ်းရည်ကို ပျိုးဖြူးဖြူးရှုပါသည်။

သကြံဟောကျေမ်းသည် ထိသိတစ်ကျေမ်းတစ်ခေတ်တည်းပြု၏ အဘေးဓမ္မ⁽⁷⁾
ကျေမ်းလာ အမိပါယ်+ သဘော+ သရပ်များ ပြည့်စုံသောကြောင်းပင်
ထဲသောအမိပါယ်များ သဇ္ဇာဝတို့၏ နှလုံးသားထဲသို့ အမြှန်ဆုံး ရောက်ရှိ
နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ အပြော်အပြော်ကြီးဟားသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုက စာမေးပွဲ
လောက်၍ ပြောနှင့်သတ်မှတ်ပေးခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသကြံဟောကျေမ်း၏ တိမ်မြှုပ်
ငုပ်လျှိုးနေသော သဘောအမိပါယ်များကို သိသာထင်ရှားအောင်
အရှင်သုမဟိုလသာမီ မထောင်သူမြှုပ်တိသည် အဘေးဓမ္မလွှားတို့၏
ငိုကာကော် ကျေမ်းကို ရေးသားတော်မှုခဲ့ပြန်ပါသည်။

ဤအရှင်သည်လည်း ဋီကာကျိုးကျမ်းနှင့် ပတ်သက်၍ သောတုစ္ဆ
အရှင်သူမြတ်တို့၏ အခက်အခဲများကို ကူညီဖြေရှင်းပေးလိုသော စာနှမား
ပြစ်ပေါ်နေသည်မှာ ကြောမြင်ခဲ့ပြောသော စာနှမပြည့်ဝနှင့်ခဲား
ယခုမှပင် သောတုစ္ဆအရှင်တို့၏ တွေ့ကြုံနှင့်သော အခက်အခဲများကို
တဖက်တလမ်းမှ ကူညီဖြေရှင်းပေးနှင့်မည် “ဋီကာကျိုးနှင့်” အမည်ရှိ
သည့် စာတမ်းတစ်စာင်ကို ရရှိသားလိုက်ရပါသည်။

ဤဋီကာကျိုးနှင့်ကျမ်း၌ ဋီကာကျိုးလာ အခိုပါယ်များကိုသာ သီး
သီးသန့်သန့်စီစဉ်ထားသည့်အတွက် စာမေးပွဲဝင် အရှင်မြတ်များသည် ရှိုင်
ရှ ရှိုင်ရာ အကန်းအသီးသီး၌ အလျမ်းတက္က ကြည့်ရှု မှတ်သားနှင့်ခြင်းဖြင့်
အအောင်ပွဲအဆင်ဆင် စွဲတရားနှင့်ကြလိမ်းမည်ဟု မျှော်လင်ပါသည်။

ထိုသို့စာမေးပွဲဝင်အရှင်သူမြတ်များ ဋီကာကျိုးနှင့်ကျမ်း အထောက်
အကွက်ကြောင် အအောင်ပွဲဆင်နိုင်ကြောမည်ထိုလျင် ဤအရှင်သည်လည်း
ဝစ်းသာရွှင်လမ်း ပိတ်ပန်းများ ပွင့်လမ်းမည်သာဖြစ်ပါသေတည်း။

အရှင်ကောဂိုဒ္ဓ

(တိပိဋကဓိနယ့်ဓရဓိနယ့်ကောဂိုဒ္ဓ)

ပုဂ္ဂိုလ်ပွဲပကရထအာဘိဝမြိုက

သာသနဝစ် သီရိပဝရဓမ္မာစရိယ

ကန်္တိုးဓဇေတဝန်စာသင်တိုက်

ဧရာနှင့်ဆီလမ်း+ရှစ်မိုင်ခွဲ

မရမ်းကန်း

 ၆၃၀၉ (၁၅-၇-၉၁)

နမော တသု ဘဂဝတော အရှဟတော သမ္မာသမျှဒြသေ
ဝိထိပိုင်း + အဖွင့်

ဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂဂ

မေး။ စိဉ်ပြုဒါန မိဇ္ဇာဝံ၌ စိဉ်ပြုဒါနအရ အဘယ်ကိုယူရပါသနည်း။
ဖြေ။ စိဉ်ပြုဒါနအရ စိတ်(ကြ)ပါး၊ စေတသိက်(၅၂)ပါး ဟူသော နာမ^၁
ကျွောလေးပါးတို့ကို ယူရပါသည်။

မေး။ ကတ္တာ သဂ္ဗာမှုလွှဲရှုံး ပကိုဉ္စကသဂ္ဗာမှုလွှဲကို အဘယ်ကြောင့် ဥဇ္ဈာ
ဟုဆိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ စိတ် စေတသိက်ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာလေးပါးတို့၏ ဝေဒနာသဂ္ဗာ
စသည်ကိုဝေဘန်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဥဇ္ဈာဟုဆိုပါသည်။

မေး။ ဘူမိပူရှုလဘောဒေန၌ ဘူမိဘောဒနှင့် ပူရှုလဘောဒ တို့ကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ဘူမိဘောဒအရ ကာမ်ဘုံ+ ရုပ်ဘုံ+ အရုပ်ဘုံ သုံးပါးတို့ကို ရပါသည်
ပူရှုလဘောဒအရ ခုရှုတိအဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်+ သုဂတ်အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်+ ခွီဟိတ်
ပုဂ္ဂိုလ်+ တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်+ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်
(၁၂)ယောက် ရပါသည်။
(ဆောင်), ခု, သု, ခြီး, တိ, ယာအရိုး၊ ပေါင်းဘီဒီဒါဒသော။

မေး။ ပုံ့ဗုပရနိယာမိတ်၌ ရှေးစိတ်ဖြင့်မှတ်သားပုံ+ အောက်စိတ်ဖြင့်
မှတ်သားပုံတို့ကိုရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ဤစိတ်သည် ဤမျှသောစိတ်တို့မှ အောက်မြှုပ်ဖြစ်၏ ဟု မှတ်သား
ခြင်းသည် ရှေးစိတ်ဖြင့် အောက်စိတ်ကို မှတ်သားသည်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဉ်စိတ်၏အခြားမျိုး ဉူဗုံသောစိတ်တဲ့ ဖြစ်ကုန်၏ဟု မှတ်သားခြင်း
သည် ဆာက်စိတ်ပြင် ရေးစိတ်ကို မှတ်သားသည်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဝဏ္ဏ+ ဒါရိ+ အာရုံထားပါကို ဝိထိပိုင်း၌ အဘယ်ကြောင့်
ထပ်၍ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပေဝဏ္ဏသားဟုဟုသော ဝိထိမှားဟာကို ပြည့်ပြည့်စုံ ပြု၍ပြလိုသော
ကြောင့် ထပ်စိုပါသည်။

မေး။ ဝိသယပဝဏ္ဏ၏ အမိပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ အာရုံတိ၏ ဒါရိတို့၌ ဖြစ်ခြင်းကို ဝိသယပဝဏ္ဏ ဟုခေါ်ပါ သည်
(တန်ည်း) အာရုံတို့၏စိတ်တိ၏အခြင်းကို ဝိသယပဝဏ္ဏဟု ခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် စက္ခဒါရပိတ္တ+ စက္ခဝိညာကပိတ္တ ဟုခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ စက္ခဒါရ၌ ဖြစ်သော ဝိထိစိတ်တိ၏ အစဉ်အဆက်ဖြစ်သော
ကြောင့်-စက္ခဒါရပိတ္တ ဟုခေါ်ပါသည်။ ။စက္ခဝိညာက်နှင့် တူ
သော အာရုံ တူသောဒါရိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အတွက်ဖြေသော
ကြောင့် စက္ခဝိညာကပိတ္တ ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို ဝိထိဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဒါရိ၌ဖြစ်သောစိတ်တိ၏ အစဉ်အဆက်ကို ဝိထိဟု ခေါ်ပါသည်။

အမ်။ အဘယ်မျှလောက် အသက်ရည်သောအာရုံကို အတိမဟန္တာရုံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စီဉ္ထဗုဏ်တစ်ချက် လွန်သည်မှစ၍ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီး စီဉ္ထဗုဏ်(၁၆)ချက် တိုင်အောင် အသက်ရည်သောအာရုံကို အတိမဟန္တာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

အမ်။ အဘယ်မျှလောက် အသက်ရည်သောအာရုံကို မဟန္တာရုံ ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စီဉ္ထဗုဏ်နှစ်ချက်+ သုံးချက်လွန်သည်မှစ၍ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပြီး စီဉ္ထဗုဏ်(၁၅)ချက် (၁၄)ချက်တိုင်အောင် အသက်ရည်သောအာရုံကို မဟန္တာရုံဟု ခေါ်ပါသည်။

အမ်။ အဘယ်မျှလောက် အသက်ရည်သော အာရုံကို ပရိဇ္ဈာရုံ ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စီဉ္ထဗုဏ်(၄)ချက်မှစ၍ (၉)ချက်တိုင်အောင် လွန်ကာ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပြီး စီဉ္ထဗုဏ်(၁၃)ချက် မှစ၍ (၈)ချက်တိုင်အောင် အသက်ရည်သောအာရုံကို ပရိဇ္ဈာရုံ ဟုခေါ်ပါသည်။

အမ်။ အဘယ်မျှလောက် အသက်ရည်သော အာရုံကို အတိပရိဇ္ဈာရုံ ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စီဉ္ထဗုဏ်(၁၀)ချက်မှ (၁၅)ချက်တိုင်အောင်လွန်၍ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပြီး စီဉ္ထဗုဏ်(၇)ချက်မှ (၂)ချက်တိုင်အောင် အသက်ရည်သော အာရုံကို အတိပရိဇ္ဈာရုံ ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဥပါဒ်+နှု+ဘင် တို၏ အဓိပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ သဘောကို ရြစ်ဗျာများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ဥပါဒ်ဟုခေါ်ပါသည်။

သဘော၏ယူက်စီးခြင်းကို ဘင်ဟု ခေါ်ပါသည်။ ။ ၆ပါဒ် ဘင်တို့

၏ အလယ် ၌ ဘင်သိမ္မာရှုဗျာ ဖြစ်နေခြင်းကို နှိမ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဦးခထ ရှိသင့် + မရှိသင့် နာနာဝါဒဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဖြေ။ စီဉ်ယမ့်ကို “ဥပ္ပါဒ် ဥပ္ပန္မာန်” ဟုသော ပုဂ္ဂိုဏ် ဝိဘင်းကို “ဘင်ကွင်း ဥပ္ပန္မာန်” ဟုသော ပုဂ္ဂိုဏ် ဟော၊ ၁ ဥပ္ပန္မာန်၊ ဥပ္ပန္မာန် ဥပ္ပန္မာန် ဟု၍ ဥပါဒ်နှင့် ဘင်ကိုသာ ဟောပြီး ဦးခထကို မဟော သောကြား ဦးခထ မရှိသင့်ပါ။

သုဇ္ဈာန်ပါဋ္ဌီတော်၌လည်း “ဥပ္ပါဒ် ပညာယတိ၊ ဝယာ ပညာယတိ၊ ဦးခထသာ အညထ္ထာ ပညာယတိ” ဟုသောပါဋ္ဌီ၌ ပုဂ္ဂိုဏ်ကိုသာ ပုဂ္ဂိုဏ် ဦးခထ၌ကို မယူရသောကြား ဦးခထမရှိသင့်ပါ။ (ကေစိဝါဒ)

အဘိဝမ္မာယမ့်ကိုပါဋ္ဌီတော်၌ ဝဝနေယူရှုဗျာ သယနှင့် မဆန်ကျင် သော အားဖြင့်ငြင်း၊ ပိုပဒဝဝလူနာနည်းကို ပြသည်၏ အစွမ်းအား ဖြင့်ငြင်း၊ ဦးခထကို မဟောခြင်းပြစ်သည့်အတွက် ဥပါဒ် ဘင်တိမှ ထူးသော ဘင်သိမ္မာရှုဗျာနေသော အခိုက်အတန်တည်းဟုသော ဦးခထ ကိုလည်း အလိုဂျိအပ်သောကြား ဦးခထရှိသင့်ပါသည်။

ဥပ္ပါဒ် ပညာယတိ စသော သုဇ္ဈာန်ပါဋ္ဌီတော်သည်၌ သို့တ တရား၏ လက္ခဏာကို ပြခြင်းအကျိုးငါး ဥပါဒ်စသည်တို့ကို ဟောအပ် သောကြား ပညာတ်သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုဏ်ကို ထိသုဇ္ဈာန်ပါဋ္ဌီတော်၌ ဟောသည်ဟု မယူသင့်သည့်အတွက် ငြင်းသုဇ္ဈာန်ပါဋ္ဌီတော်ဖြင့် ဦးခထ ကို မတာမြှစ်သင့်ပါ။ (သမာနဝါဒ)

မေး။ နာမ်တရားတို့၏ အသက်ကတို့၍ ရပ်တရားတို့၏ အသက်က အဘယ်ကြောင့် ရည်ရပါသနည်း။

ဖြူ။ ဂါဟက+ ဂါဓာတ္ထသဘောရှိသော နာမ်တရားနှင့် ရပ်တရားတို့ သည် . ထို့ထို့အထောက်အခွဲများအားပြင် ဖြစ်သည့်အတွက် နာမ်တရား သည် လျှင်မြန်စွာ ပေါက်ပြန် ပြောင်းလဲတတ်သောကြောင့်ငှင့်၊ ရပ် တရားသည် နေးကျွေးစွာ ပြောင်းလဲပေါက်ပြန်တတ်သောကြောင့်ငှင့်၊ နာမ် တရားက အသက်တို့၍ ရပ်တရားက အသက်ရည်ရပါသည်။

မေး။ ရုပစမွာ့န မာယူ၏အရှည် ဝိညာတ်ဒွေး + လကဗော်ရပ် လေးခုတို့ကို အဘယ်ကြောင့် မယူရပါသနည်း။

ဖြူ။ ဝိညာတ်ဒွေးသည် စီးပွားရေးတော်ချက်များ အသက်ရည်သောကြောင့် ငှင့်၊ လကဗော်ရပ် လေးခုတို့တွင် ဥပစ္စယနှင့် သွှေ့တိသည် စိတ်၏ ဥပါဒ်ခထယျာ အသက်ရည်သောကြောင့်ငှင့်၊ အနိစ္စတာသည် စိတ်၏ ဘင်ခထယျာသာ အသက်ရည်သောကြောင့်ငှင့်၊ ရေတာသည်ခထယ်ဖော် (ငါဌ)ချက် အသက် ပပြည့်သည့်အတွက် ဝိညာတ်ဒွေး+ လကဗော်ရပ် လေးခုတို့ကို ကြည့်ရ ပါသည်။

မေး။ ရပ်တရား၏အသက်သည် (၁၆)ချက်လော့၊ (၁၇)ချက်လော့ ရှင်းပြပါ။

ဖြူ။ ပင့်စွာသမုပ္ပါဒ်အငွေကထား ဖြစ်ဆဲသောရပ်သည်သာလျှင် ဘဝို စလန်အား ကျေးဇူးပြနိုင်သည့်အတွက် အောက်ထားဆုံး စီးပွားရေးတော်ချက်လျှင်ဖြီးမှ ထင်ခြင်းဆုံး ရောက်နိုင်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ ရပ် တရား၏အသက်သည် (၁၆)ချက် ဟု ဆို၏။

ပဋိသန္တဖောက်တွင်သော ကမ္မဒရပ်သည် ပဋိသန္တဖောက်တဲ့
၀၅။ (၁၇) ချက်ပြောက်စိတ်နှင့်တွေ့ဆုံး၏၊ ပဋိသန္တဖောက်တဲ့
နှီးထားပြောသောရပ်သည် (၁၈) ချက်ပြောက်စိတ်၏ ဥပါဒ်ခထား
ချုပ်၏ ဟူသောဝါဘင်းအဣက္ကထားပင်လျှင် နိဇ္ဈာနာ (၁၇) ချက်လာ
သောကြောင် ရပ်၏အသက်သည် (၁၇) ချက်သာ ပြစ်သင့်ပါသည်။

မျော်းမျော်း။ စကမ်းတွေ့က္ကထာတိတာနိအရ အဘယ်ကို အဘယ်ကြောင် ကေ
မိတွေ့က္ကထာတိတာနိ ဟု ဆိုပါသနည်း။

၅၅။ ပွဲရုံကို လွှန်၍ပြောသော တရာ့သောစိတ်၏ ဓယကဲ့သို့သော ခထ
ရှိသောကြောင်၊ (တနည်း) တရာ့သောစိတ်၏ ဓယကဲ့သို့သော ဓယကို
လွှန်၍ပြောသောကြောင် ငင်းပွဲရုံတိုကို “စကမ်းတွေ့က္ကထာတိတာနိ”
ဟု ဆိုပါသည်။

မျော်းမျော်း။ စကမ်းတွေ့က္ကထာတိတာနိအရ နိတွေ့က္ကထတစ်ချက် လွန်ပြီးမှ ပွဲရုံကြော်
ပွဲရုံတို့သည် ထင်ခြင်းသို့ရောက်သည်ဟုဆိုရာ ဘဝဂံစလန်၏ ဥပါဒ်
ခထား ထင်ခြင်းသို့ရောက်ပါလျက် နှီးတိပွဲတွေ့နောက် ဟု အဘယ်ကြောင်
ဆိုရပါသနည်း။

(မှတ်ချက်) နှီးတိပွဲတွေ့နောက် အဘယ်နှီးကို ယူရပါသနည်း ဟု မေးလျှင်
လည်း အတူတူပင်ဟု မှတ်ရမည်။

၅၆။ နှီးတိပွဲတွေ့နောက် ရပ်၏နှီးတို့သာ ယူရမည်ပြစ်သောကြောင် ဆိုရ
ပါသည်။

မျော်းမျော်း။ အာပါထမာဂ္ဂန္တိ-၌ ပွဲရုံတို့၏ ပွဲပသာဒတို့ ထင်ခြင်းသို့
ရောက်ပုံကို ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ ရုပါရု၊ သချိရုတိသည် မိမိ မိမိတိ၏တည်ရာအရပ်၌ တည်၍သာ လျင် စက္ခချိရု+သောတဒါရုတိ၌ ဘင်ခြင်းသိရောက်ပါသည်။
ဂန္ဓာရု၊ ရသာရု၊ ဖေါ်ဒွာရုတိသည် ယာနပသာဒ၊ ဒိရုပသာဒ၊ ကာယ ပသာဒတိ၏ နိရာတိ၌ ထိစပ်ဖြေကပ်ကုန်မှသာလျင် ထင်ခြင်းသိရောက် ကြပါသည်။

Xမေး။ ရုပါရု၊ သချိရုတိသည် အသီးသီးသော ကလာပ်တစ်ခုစီ၌သော်ငှုံး များစွာသောကလာပ်တိ၌သော်ငှုံး၊ တည်ရှိကြရာ အဘယ်ရုပါရု၊ သချိရု တိသည် ထင်ခြင်းသိရောက်နိုင်ပါသနည်း။
ဖြေ။ နှလုံးချွင်းသည်အားလုံးစွာ များစွာသောကလာပ်၌တည်၍ ထင ခြင်းသိရောက်ကြပါသည်။

Xမေး။ ဂန္ဓာရု၊ ရသာရု၊ ဖေါ်ဒွာရုတိသည် ကလာပ်မည်မျှ၌တည်၍ ထင ခြင်းသိရောက်ကြပါသနည်း။
ဖြေ။ တစ်ခု၊ တစ်ခုသောကလာပ်၌တည်ကုန်လွှက်ငှုံး၊ များစွာသော ကလာပ်၌တည်ကုန်လွှက်ငှုံး၊ ဂန္ဓာရု၊ ဖေါ်ဒွာရုတိသည် ထင်ခြင်း သိရောက်ကြပါသည်။

Xမေး။ ဘဝဂေါ်စလိတေ-၌ ဘဝင်လူပ်ခြင်း၏ အစိမ့်ယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ရေးဘဝင်စိတ်နှင့်မတူတောာ အာဝန္တားစသောဝိညာဉ်တိ၏ ပြစ် ပေါ်နိုင်ရန် အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့် ပြစ်ပေါ်လာခြင်းကို ဘဝင်လူပ် သည်ဟု ဆိုပါသည်။

Xမေး။ ဘဝဂေါ်စလိတေသည် မိမိ၏ပြုရိုးက၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်အာရုံနှင့်

၁

ပန္တဗုဒ္ဓဘာသာ ရှုပါရုံဟူသောအာရုံ ဤနှစ်မျိုးတိတွင်
အဘယ်ကို အာရုံပြုပါသနည်း။
ဖြော ရှေးဘဝ၌ ဆွဲရိုက်မရထာသန္တဇောသည် ယူအပ်သော မိမိယူမြှု
တိုင်းသော ကံစသောအာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

မေး။ ဘဝင်သည် အဘယ်ကြောင့် နှစ်ကြိမ်လှပ်ရပါသနည်း။

ဖြော အဟုန်ဖြင့်ပြီးလာသောယောက်ဗျားသည် မိမိရုပ်လိုသောနေရာ၌
မရပ်နိုင်ဘဲ တစ်လုမ်းနှစ်လုမ်းလွန်ပြီးမှသာ ရပ်နိုင်သက္ကာသို့ အာရုံနှင့်
ပသာခရုပ်တို့ထိခိုက်ခြင်း အနုအော်ကြောင့် ဘဝင်အစဉ်သည် အ
အောက်လျင်မပြတ်နိုင်ဘဲ နှစ်ကြိမ်ဖြစ်၍သာလျင် လှပ်ရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဘဝင်စလန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြော ဘဝင်အစဉ်ကို လှပ်သက္ကာသို့ဖြစ်သောကြောင့် ဘဝင်စလန် ခေါ်
ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဘဝင်ပန္တချွေးဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြော ဘဝင်အစဉ်ပြတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့်
ဘဝင်ပန္တချွေးဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အာရုံနှင့်ပသာခရုပ်တို့ ထိခိုက်ရာဝယ် ပသာခကိုမြို့သော ဝိညာက်
က မရှုပ်ဘဲ ဟဒယဝ္မာကိုမြို့သောဘဝင်က အဘယ်ကြောင့် လှပ်ရ
ပါသနည်း။

ဖြော မပြတ်ဖြစ်သောအစဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့် အတွေတက္ကဆက်စပ်လျက်

ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဟဒယဝ္မာကို မိသောဘဝ်က လျှပ်ရ^၁
ပါသည်။

မေး။ အတူတက္ကက်စပ်သောအားဖြင့် ဟဒယဝ္မာကိုမိသော ဘဝ်
လျှပ်ပုဂ္ဂိုရှင်ပြပါ။

ဖြေ။ စည်၏မျက်နှာပြင်တစ်ဖက်၌ သကာခဲကပ်ထားရာ ငှုံးသကာခဲ
ဝယ် ယင်တစ်ကောင်နားနေခဲ့သော ငှုံးစည်ကြီး၏ အခြားတစ်ဖက်
မျက်နှာပြင်ကို လက်ခတ်စသည်ဖြင့် ပုတ်ခတ်လျှင် အစဉ်အတိုင်း စည်
မျက်နှာပြင်သားရေကြိုး လျှပ်၏။ ငှုံးနောက် သကာခဲကပ်ထားသော
မျက်နှာပြင်လျှပ်၏၊ ငှုံးစံနာက် သကာခဲလျှပ်၏ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်း
သကာခဲလျှပ်သောကြောင့် ယင်ကောင်ပျုံသွားသကဲ့သို့ အာရုံသည်
ပသာဒကိုထိနိုက်၍ ပသာဒ ရပ်လျှပ်၏၊ ထိုကြောင့် ပသာဒ၏မိရာ
မဟာဘုတ်လျှပ်၏၊ မဟာဘုတ်လျှပ်သောကြောင့် မဟာဘုတ်ကို
မိသော ဥပါဒါရပ်များလျှပ်၏၊ ဥပါဒါရပ်များလျှပ်သောကြောင့် ဥပါဒါ
ရပ်နှင့်တက္ကဖြစ်သော ဟဒယဝ္မာလျှပ်၏ ဤသို့အစဉ်အတိုင်း ဟဒယ
ဝ္မာရပ် လျှပ်သောကြောင့် တစ်စပ်တည်းစပ်သောအားဖြင့် ဟဒယ
ဝ္မာကိုမိသော ဘဝ်လျှပ်ရပါသည်။

မေး။ တမေဝရုပါရမွှေ့ အာဝဇ္ဇာနှင့် ဆင်ခြင်ပုဂ္ဂိုရေးခဲပါ။

ဖြေ။ ဤယခုစုတင်လာသောအာရုံသည် အဘယ်သို့သောအာရုံနည်းဟု
ပြောဆိုသကဲ့သို့ နလုံးသွင်းမှုပြုခြင်းကိုပင်လျှင် ဆင်ခြင်သည်ဟုဆို
ပါသည်။

မေး။ တမေဝရုပါ ပသာနှင့် ရုပါရုံကို စက္ခပသာဒကမြင်ပါသလော၊ သို့
မဟုတ်၊ စက္ခပတော်ကမြင်ပါသလော။

၁၀

ဖြေ ॥ ရပ်တရားမည်သည် ကန်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့် (ဝါ-အကန်းနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်) ရပါရိကို မြင်ခြင်းငါ့ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် စက္ခပသာဒက ရပါရိကို မမြင်နိုင်ပါ။ ။စက္ခမာ ရပံ့ ဒီသွားမြှုပ်နည်းမြှင့်သော စက္ခပသာဒ၏ စက္ခဟူသောအမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော စက္ခဝိညာထဲ၌တင်စား၍ စက္ခမာဟု ဟောတော်မှုသောကြောင့် စက္ခဝိညာထဲဖြင့်သာ ရပါရိကိုမြင်နိုင်ပါသည်။

(ကန်း) မဘာ ဥယျာဉ်၌ ကရော်စီး၌ ဗျာနဖြစ်သော ညောင်စောင်း၏ မဟုဟူသောအမည်ကို ဗျာနဖြစ်သော ညောင်စောင်းပေါ် နေသူတဲ့ အပေါ် တင်စား၍ “ညောင်စောင်းတို့သည် ကြေးကြော်မှုပြုကန်း၏” ဟုဆိုသကဲ့သို့ မို့ရာဖြစ်သောစက္ခဝိညွှေ၏ စက္ခဟူသောအမည်ကို မို့တတ်သော စက္ခဝိညာထဲ၌ ပပ်သည်ဖြစ်၍ တင်စားသောအားဖြင့် စက္ခဝိညာထဲကို စက္ခမာဟုဆိုသောကြောင့် စက္ခဝိညာထဲကသာ ရပါရိကိုမြင်နိုင်ပါသည်။

(မှတ်ချက်)ပထမနည်းသည် ကာရဏူပစာအားဖြင့် မြင်ပုံကိုပြပါသည်၊ ခုတီယန်းသည် ဗျာနူပစာအားဖြင့် မြင်ပုံကိုပြပါသည်။

 မေး။ ယုကိုး လဒ္ဓပစ္စယ် ဗြို့ လဒ္ဓပစ္စယ်၏အမိပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ ॥ ယောနီသောမန်သိကာရစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ရအပ်သော အကြောင်းတရားသည် လဒ္ဓပစ္စယ်ပါသည်။

 ဒေး။ အဘယ်ကြောင့် ယော့မယူနသွေ့ကို ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ ॥ တွေ့ဝေသောအခါး သေခါနီးအခါတို့ ဇော်သည် (၅)ကြိမ် (၆) ကြိမ်လည်းဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ယော့မယူနသွေ့ကို ဆိုရပါသည်။

❖မေး။ တဒါရိ၏ အေသိအစဉ်လိုက်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရေဆန်သိသွားသော လျေသတ္တာနောက်သို့ ဖြစ်ရေအလျင်သည် အနည်းငယ်လိုက်သွားသကဲ့သို့ ဝိပါက်စိတ်တို့သည် ယူရှိုးယူစဉ်ဖြစ် သော ကံ+ကမ္မနီမိတ်+ဂတ်နီမိတ်အာရုံကိုမယူဘဲ သေသည်ယူအပ်သော အာရုံကို ယူသောအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို အေသိအစဉ်လိုက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

❖မေး။ ယထာရဟံ ပင္းကျွန်း၌ ယထာရဟန် အမိပြုယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာရုံ၊ အေ၊ သွေ့ဝါအားလျော်စွာ ဖြစ်ခြင်းကိုပင်လျှင် ယထာရဟံ ဟုဆိုပါသည်။

❖မေး။ ဘဝကိပါတော်-၌ အဘယ်သို့ဖြစ်ခြင်းကို ဘဝင်ကျသည်ဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတိစိတ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်ဘဲ ဘဝင်စိတ်တို့၏အစွမ်းအား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုပင်လျှင် ဘဝင်ကျသည်ဟုဆိုပါသည်။

❖မေး။ သွေ့ဝါတို့၏ ဝမ်းခေါင်းထဲ၌ ဝိထိစိတ်+ဝိထိမှတ်စိတ်တို့သည် အစဉ်အတန်းအားဖြင့် တည်ရှိနေကြပါသလော်။

ဖြေ။ ညပ္ပါတွာ နိရှေ့ကျွန်း-ဟုသော သက်ဟပါဋ္ဌာကို ထောက်ဆသောအား ဖြင့် ဝိထိစိတ်+ဝိထိမှတ်စိတ်မှန်သမျှသည် အသီးအသီးဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်ကြဖြော်မွှတာရှိသောကြောင့် အစဉ်အတန်းအားဖြင့် တည်ရှိနေကြသည်မဟုတ်ပါ။

❖မေး။ ဝိထိစိတ်ဖြစ်ပုံကို အမွှာပမာ(သရက်သီးဥပမာ)ဖြင့် ရှင်းပြပါး

ဖြေ။ ယောက်သားတစ်ယောက်သည် အသီးသီးသောသရက်ပင်၏ အနီး

အောက်ပါ ဒေဝါးမြို့မြို့ အိပ်၏၊ ပိမိ၏အနီး၌ ကြွောသော
သရက်သီးအသံကြာင် နိုး၌ ဒေဝါးမြို့ဖွင့်ကြည့်ပြီး ထိသရက်သီးကို
ယူကာ စုပ်နယ်ကြည့်၊ နမ်းကြည့်၏၊ မှည့်ပုန်းသို့ ၃။ပြီးလျင် တံတွေး
နှင့်တက္ကာ ပျို့ဆုကာ ပြန်ဖို့၏။

ဤဥပမာဏ၌ ယောက်၏ ပထားဖို့၍ ဘဝင်ကျရာအခါ
နှင့်တူ၏။ သရက်သီးကြွောရာအခါသည် အာရုံ၏ ပသာဒ် ထိခိုက်
ရာအခါနှင့်တူ၏။ သရက်သီးကြွောသံကြာင် အိပ်ရာမှ နိုးသော
အခါသည် အာဝါးနံ့ဖြစ်ရနှင့်တူ၏၊ မျက်စိကို ဖွင့်ကြည့်သောအခါ
သည် စက္းပို့ညာထံဖြစ်ရာအခါနှင့်တူ၏။ သရက်သီးကို ကောက်
ယူသောအခါသည် သမွှုပို့၍ ဖြစ်ရာအခါနှင့်တူ၏။ သရက်သီးကို
နှိပ်နယ်ကြည့်သောအခါသည် သုန္တရထဲဖြစ်ရာအခါနှင့်တူ၏။ သရက်
သီးကို နမ်းကြည့်သောအခါသည် ဂဇ္ဈာဖြစ်ရာအခါနှင့်တူ၏။ သရက်
သီးကို သုံးဓောင်စားသောက်ရာအခါသည် ဇေဖြစ်ရာအခါနှင့်တူ၏။
သလိုပါ+တံတွေးနှင့်တက္ကာ မျိုးချုပ်ရာအခါသည် တဒါရုပ်ဖြစ်ရာအခါနှင့်တူ၏
တစ်ပုံပြန်၍ အိပ်၍ ဘဝင်ကျရာအခါနှင့်တူ၏။

များ။ အမွားပမာ(သရက်သီးဥပမာ)ဖြင့် ပြအပ်သော အမိပို့ယ်ကို ရရှိ
ခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပသာဒရပ်ကို ထိခိုက်၍ ကိစ္စသည် အာရုံ၏ကိစ္စသာဖြစ်၏၊ အာရုံ
ကို နှလုံးသွင်း၍ ကိစ္စသည် အာဝါးနံ့၏၊ ကိစ္စသာဖြစ်၏၊ မြှင့်၍ ကိစ္စ
သည် စက္းပို့ညာထံ၏၊ ကိစ္စသာဖြစ်၏၊ အာရုံကို လက်ခံ၍ ကိစ္စသည်
သမွှုပို့၍၏၊ ကိစ္စသာဖြစ်၏၊ အာရုံကိုမှတ်သား၍ မြှင့်၍ ကိစ္စသည် သုန္တရထဲ
၏၊ ကိစ္စသာဖြစ်၏၊ အာရုံကိုမှတ်သား၍ မြှင့်၍ ကိစ္စသည် ဂဇ္ဈာ၏၊ ကိစ္စသာ
ဖြစ်၏၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစား၍ ကိစ္စသည် ဇေ၏ကိစ္စသာဖြစ်၏။
ဇေခံစားအပ်ပြီးသောအာရုံကို ထပ်ဆင်ခံစား၍ မြှင့်၍ ကိစ္စသည် တဒါရုပ်၏

ကိစ္စသာဖြစ်၏။ ဤသို့ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် သဘာဝဓမ္မတိ၏ အချင်းချင်း မရောယ်က်ပုံကို ပြု၏။

 မေး။ အမွှာပမာဖြင့် ပြရခြင်း၊ မှတ်သားရခြင်း၏ အကျိုးကို ရေးရုပါ။
ဖြေ။ သဘာဝဓမ္မတိ၏ ကိစ္စ၏အစွမ်းအားဖြင့် အချင်းချင်း မရောယ်က်ပုံ ကို အမွှာပမာဖြင့် ပြရခြင်းဖြင့် “သင်သည် အာဝဇ္ဇန်း ပြစ်လော စကူးပိညာတ်ဖြစ်လေ” စသည်ဖြင့် တိက်တွန်းတတ်သော ပြဟ္မာ+ ထာဝရဘုရားစသော ကာရကပုဂ္ဂိုလ်မရှိဘဲ ဉာဏ်ထိယာမ+ ဗိန္ဒိယာမ စသည်တိုကဲသို့ စီးပွားရေးမ၏အစွမ်းအားဖြင့်သာ နှစ်တရားများဖြစ် သည်ဟု မှတ်သားရခြင်း အကျိုးရုပါသည်။

 မေး။ ယာဝတဒါရမ္မထုပါဒီ ပန် အပွဲဟောနာတိတက် ၌ အပွဲဟောနာတိတက်၊ ရှိသကဲ့သို့ ပဟောနာတိတက်အာရုံရှိပါက ညွှန်ပြပါ။
ဖြေ။ အတိမဟောရုံသည် ပဟောနာတိတက်အာရုံဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ မဟောရုံပို့ထိန်း အဘယ်ကြောင် ဗာဒါရုံမဖြစ်ရပါသနည်း။
ဖြေ။ ခုတိယမဟောရုံပို့ထိန်း သတ္တမဇောဝယ် အာရုံချုပ်သွားသောကြောင် တဒါရုံမဖြစ်ပါ။ ပထမမဟောရုံပို့ထိန်း တဒါရုံနှစ်ကြိမ် မကျလောက် သောကြောင် ပထမတဒါရုံမဖြစ်ပါ။

 မေး။ တရာတည်းသောဝိထိအတွင်း၌ ဖြစ်သောစိတ်တို့သည် အာရုံကဲ့ပြား၊ မှုရှိနိုင်ပါသလော်။

၁၄

ဖြေ။ မရွှေ့ထိ+ ဖလဝိထိတို့မှတပါး အခြားသောဝိထိတို့၏ အာရုံကွဲပြားမှု
မရှိနိုင်။ မရွှေ့ထိ+ ဖလဝိထိတို့၌ကား ပရီကံ+ ဥပစာ+ အနုလုံတိသည်
အနိဒ္ဓဓမ္မသောလက္ခဏာကို အာရုံပြု၍၊ ဂေါကြေဘူသည့် နိဗ္ဗာန်ဟူသော
အသခံတတရားကို အာရုံပြုရကား ငှုံးမရွှေ့ထိ+ ဖလဝိထိတို့၏ အာရုံ
ကွဲပြားမှုရှိနိုင်ပါသည်။

မေး။ တဒါရုတ်ကြိမ်တည်း ကျသင့်/ မကျသင့် ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ ဇွဲ တဒါရုမှထပါကာနီ ဟုဆိုသောကြောင့် တဒါရုတ်ကြိမ်တည်း
မကျသင့်ပါ။

မေး။ ပရီဗြာရုဝိထိဝယ် ဂုဏ္ဏာမှနောက်၌ စီဗြာက္ခဏ(၆)ချက် အသက်
ကြိုင်းရှိသေးပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အောမဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ နည်းသောအသက်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အာရုံသည် အားနည်းသော
ကြောင့် အောမဖြစ်ရပါ။

မေး။ ပရီဗြာရုဝိထိ၌ အော(၆)ကြိမ်ဖြစ်နိုင်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အော
မဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ အောတို့မည်သည် နိယမအားဖြင့် စီဗြာက္ခဏ(၇)ကြိမ် အသက်ရှိ
သော အာရုံသာဖြစ်ရှိုးထုတ်ရှိသောကြောင့် အောမဖြစ်နိုင်ပါ။

မေး။ ပရီဗြာရုဝိထိ၌ ဂုဏ္ဏာန်ကြိမ်သာ ကျရမည်/ သို့မဟုတ်(၈)ကြိမ်
ကျရမည်၊ ဤနှစ်လီကို ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ ကေစိဆရာတိအလုံအားဖြင့် တိကွဲဗြာသူ့ကို စကားပြုပြစ်ခြင်း

အကျိုးငါးဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ဂုဏ္ဍာန်ကြိမ်သာ ကျွမ်ားည်။
(နိကာဓရာအလိုအားဖြင့်) ဒီကျွမ်း ဝါဒ္ဓမ္မနမေဝ ပဝတ္ထိဟု
ဆိုလှင်လည်း စကားမပြုပြစ်စရာ မရှိနိုင်သောကြောင့်ငွေး၊ ဂုဏ္ဍာ
သုံးကြိမ်ဖြစ်မှု၌ တားမြစ်ကြောင့်းစကား တစ်ခုတစ်ခုကို အင့်ကယာ
စသည်တို့၏ မရှိသောကြောင့်ငွေး၊ ဂုဏ္ဍာန်ကြိမ်ဖြစ်စေ / သုံးကြိမ်
ဖြစ်စေ ကျွမ်ားနှင့်+ချိန်ပါသည်။

 မေး။ အတိပရိဇ္ဈာရုံးရိတို့ စီဉ်ကွဲက(၇)ချက် အသက်ကြိုင်းရှိသေး
ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် ရိတိစိတ်များမဖြစ်ရပါသနည်း။
ဖြေား။ ဂုဏ္ဍာန်ကြိမ်+သုံးကြိမ်ဖြစ်ခြင်းငါး မလောက်သောကြောင့် ရိတိ
စိတ်များ မဖြစ်ပါ။

 မေး။ အတိပရိဇ္ဈာရုံးရိတို့ ဘဝံစံလနမေဝ ဟောတိဟူသောစကားအရ
ဘဝံပုပ္ပါဒ္ဒေးမဖြစ်ဟု ယူသင့်ပါသလော။
ဖြေား။ အတိမဟန္ဒာရုံးရိတို့ ဘဝံပုပ္ပါဒ္ဒေးကိုပင်လျှင် ဘဝံစံလနဟု ဆို
ထားသောကြောင့်ငွေး၊ ဘဝံစံလနမေဝ၌ ဝေသဒ္ဒါဒ်အကျိုးကို နှိမ်
ရိတိစီဉ်ဖွဲ့စော်လုပ်ထားသောကြောင့်ငွေး၊ ဘဝံပုပ္ပါဒ္ဒေးမဖြစ်ဟု မယူ
သင့်ပါ။ ဘဝံစံလနသဒ္ဒါဖြင့်ပင် ဘဝံပုပ္ပါဒ္ဒေးကိုပါ အတိပရိဇ္ဈာရုံး
ရိတို့ ချေရပါသည်။

 မောယဝါရရှိနိုင်သမျှကို အကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်ပြပါ။
ဖြေား။ မဟန္ဒာရုံးရိတိသည်..တဒေါရုံမှဆိတ်သုံးသောကြောင့်ငွေး၊ ပရိဇ္ဈာရုံး
ရိတိသုံးသည် အော့ဆိတ်သုံးသောကြောင့်ငွေး၊ အတိပရိဇ္ဈာရုံးရိတိသည်

၁၆

ဝိထိနိတ်အားလုံး မဖြစ်သောကြောင့်ငွေး၊ မောယဝါရ သုံးဝါရ ရှိနိုင်ပါသည်။

မေး။ မဟ္မာရှုရုပိတ္ထ+ ပရိဇ္ဇာရှုရုပိတ္ထိုသည်လည်း မောယဝါရမည်နိုင်ပါသူက် အတိပရိဇ္ဇာရှုရုပိတ္ထိုကိုသာ မောယဝါရဟု အဘယ်ကြောင့်ရှင်အနုရွှေ့ခိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ ဝိထိနိတ်အားလုံး မဖြစ်သောကြောင့် ခိုရပါသည်။

မေး။ စတုတဲ့ ဝါရာနံ အာရမ္မထဘူတာအရ မောယဝါရသည် ထိအာရုံကိုအာရုံမပြုနိုင်ပါဘဲလျှက် အာရမ္မထဘူတာဟု အဘယ်သို့ထိနိုင်ပါသနည်း။
ဖြေ။ မောယဝါရဟု ခေါ်စော်ပည်တွင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် အတိပရိဇ္ဇာရှုကို မောယဝါရ၏ အာရုံဟုဆိုထိုက်ပါသည်။

မေး။ ပဋိဒ္ဓရ ယထာရဟံသာ ယထာရဟံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ထိထိစက္ခတသော ဒ္ဓရအားလျှော့စွာဖြစ်ခြင်းကိုင်း။ ထိထိယောနိသောမန်သိကာရုစသောအကြောင်းအားလျှော့စွာဖြစ်ခြင်းကိုင်း ထိထိကာမအာရုံသည်တို့အား လျှော့စွာဖြစ်ခြင်းကိုင်း။ ယထာရဟုဟုဆိုပါသည်။

မေး။ မနောဒ္ဓရ၌ အတိမဟ္မာရှုစသောအမည်ဖြင့် မဆိုဘဲ ဝိဘူတာ+အပိဘူတာအမည်အားဖြင့် အဘယ်ကြောင့် ခိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ မနောဒ္ဓရ၌ဖြစ်သောခိုတ်တို့သည် အတိတ်အာရုံ+အနာဂတ်အာရုံ

များကိုလည်း အာရုံပြဿနာကြောင့် ဝိဘူတ၊ အဝိဘူတအမည်အား
ဖြင့်သာ အာရုံကိုမှတ်၍ ဆိုရပါသည်။

မေး။ မနောဒ္ဒရကာမအေဝါရွှေ အဘယ်ကြောင့် ဝိထိစိတ်(၄၁)ပါးကိုသာ
ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိဒ္ဒရရွှေသာ သီးခြားပြစ်သော ဒွေပည့်ညာထုတ်တစ်ဆယ်၊ မနော
စာတ်သုံးခုတို့သည် မနောဒ္ဒရရွှေ မပြစ်သောကြောင့် (၄၁)ပါးကိုသာ
ရပါသည်။

အရွှေမေးဝါရဝိသိ

*****

မေး။ အပွဲမှာအေဝါရွှေ ဝိဘူတ၊ အဝိဘူတအပြား အဘယ်ကြောင့် မရှိရ^၁
ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံထင်ရှားရှိရာအဆိုဒ်သာ အပွဲမှာအေဇားပြစ်သောကြောင့် ဝိ
ဘူတ+ အဝိဘူတအပြားမရှိပါ။ (ဝိဘူတတစ်မျိုးတည်းသာ ရှိရပါသည်)
(မှတ်ချက်) အပွဲမှာအေဝါရွှေ ဝိဘူတအာရုံ တစ်မျိုးတည်းသာ အဘယ်
ကြောင့် ရှိရပါသနည်းဟု မေးလျှင်လည်း အဖြေအတွေတူပင်ဖြစ်၏။

မေး။ ပရိကမ် , ဥပစာ , အနုလု , ဂေါကြဘူတိ၏ အဓိပ္ပာယ်အသီးသီးကို
ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ အပွဲမှာကိုပြုပြင်စီရင်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ပရိကမ်
ဟုခေါ်ပါသည်။ အပွဲမှာ၏အနီး၌ ပြစ်သောကြောင့် ဥပစာဟုခေါ်
ပါသည်။ (တန်ည်း)အပွဲမှာသို့ ကပ်၍ဖြစ်တတ်သောကြောင့် ဥပစာဟု
ခေါ်ပါသည်။

ရေးအဘို့မြှုပ်ဖြစ်သော ပရီကမ်အားင်း၊ အထက်မြှုပ်ဖြစ်သော အပွဲနာ
အားင်း၊ လျှော့သောကြောင့် အနဲလုံဟုခေါ်ပါသည်။

ကာမအန္တယ်နှင့် ပုထဇ်အန္တယ်ကို လွမ်းနှီးနှုပ်စက်တတ်သော
ကြောင့်င်း၊ မဟန္တ်အန္တယ်နှင့် လောက္ဂဗ္ဗရာအန္တယ်ကို တိုးပွဲးစေ
တတ်သောကြောင့်င်း၊ ဂေါက္ဗာဟု ခေါ်ပါသည်။

 မေး။ ဥပစာသည် ဂေါက္ဗာကဲ့သို့ အပွဲနာနှင့်မနီးပါဘဲလျက် အဘယ်
ကြောင့် အပွဲနာ၏အနီးမြှုပ်ဖြစ်သည် ဟုဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဂေါက္ဗာကဲ့သို့ အပွဲနာနှင့် အလွန်မနီးသော်လည်း မစဝ်လွန်း
သော အရပ်၌တည်သောကြောင့် အပွဲနာ၏အနီးမြှုပ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုရ
ပါသည်။

 မေး။ အပွဲနာကောဝါရွှေ ကာမကောတို့သည် (၃)ကြိမ်+(၄)ကြိမ် ဖြစ်
နိုင်ရာ သချာအစဉ်အတိုင်း “တိက္ခဗ္ဗဲ စတုက္ခဗ္ဗဲမေဝဝါ”ဟု မဆိုဘဲ
အဘယ်ကြောင့် စတုက္ခဗ္ဗဲဟု ရေးဦးစွာ ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ အကြောင်းအကျော်မရှိသောအားဖြင့် ရတိုက်သောဝါရကို ပြခြင်း
အကျိုးငါးစတုက္ခဗ္ဗဲ ဟု ရေးဦးစွာဆိုရပါသည်။

 မေး။ စတုက္ခဗ္ဗဲ တိက္ခဗ္ဗဲမေဝဝါ ဟုဆိုသကဲ့သို့ ပဋိမံတ် စတုက္ခဗ္ဗဲ ဟု
မဆိုဘဲ ပဋိမံတ်ကို နောက်၌ထား၍ အဘယ်ကြောင့် ဆိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ ရေတွက်ခြင်းအစဉ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ပဋိမံတ်ကို နောက်၌ထား၍
ဆိုရပါသည်။

 မေး။ ယထာရဟံအရ အပူနာအောဖြစ်ပုဂ္ဂို ပေါ်လွင်အောင် ရော့ပါ။
ဖြေ။ မိပါဘိညာပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပစာ+အနုလုံ+ဂေါ်တွေဘူဟူသာ ကာမာဝစရ
အော သုံးကြိမ်၏အခြားမဲ့၌ လေးကြိမ်မြောက်ဝယ်။ အပူနာအော ဖြစ်
ပါသည်။

ဒန္ဒာဘိညာပုဂ္ဂိုလ်အား ပရိကမ်+ဥပစာ+အနုလုံ+ဂေါ်တွေ ဟူ
သာ-ကာမာဝစရအော လေးကြိမ်၏အခြားမဲ့၌ ငါးကြိမ်မြောက်ဝယ်
အပူနာအောဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ပုဂ္ဂိုလ်အားလျှော့စွာ ဖြစ်ခြင်းကို
ယထာရဟံ ဟုဆိုပါသည်။

 မေး။ အပူနာအောများသည် လေးကြိမ်မြောက်၏အောက် နှစ်ကြိမ်
မြောက် သုံးကြိမ်မြောက်၌၌၊ ငါးကြိမ်မြောက်၏အထက် (၆)ကြိမ်
(၇)ကြိမ်မြောက်တို့၌၌ အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ရပါသနည်း။
ဖြေ။ အာသေဝန်ပစ္စည်းကို မရသေအနုလုံသည် ဂေါ်တွေကို မဖြစ်
စေနိုင်သောကြောင့် (၂)ကြိမ် (၃)ကြိမ်မြောက်၌၌ မဖြစ်ရပါ။
အာသေဝန်ပစ္စည်းကိုရသော်လည်း ဘဝင်နှင့်နီးသောကြောင့် ကမ်း
ပါး အနီးသို့ပြီးသွားသော ယောက်ဗျားကဲသို့ အပူနာ၏အစွမ်းအားဖြင့်
တည်ခြင်းဖို့ မစွမ်းနိုင်သည့်အတွက် (၆)ကြိမ် (၇)ကြိမ်မြောက်၌၌
အပူနာအောမဖြစ်ရပါ။

 မေး။ ယထာဘိနိဟာရဝသေနှင့် ယထာဘိနိဟာရ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ရေး
ခဲပါ။
ဖြေ။ ရုပ်ရျာန်+အရုပ်ရျာန်အားလျှော့သော သမထဘာဝနှစ်တို့ လော
ကုဇ္ဇာမဂ်ပိုလ်အားလျှော့သော ပိုပသုနာဘာဝနှစ်တို့ကို ရေးရှု

ဆောင်သည်အားလျှော့စွာဖြစ်ခြင်းကို ယထာဘီနိဟာရဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ တတော် ပရံ အပွဲ့မာဝသာနေ ဘဝဂံပါတောဝ ဓဟာတိ၌ အပွဲ့မာ
ဝသာနေ ဟူ၏သာပုဒ်ကို အဘယ်ကြောင့် ဆိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ တတော် ပရံ ဘဝဂံပါတောဝ မျှသာစိုခဲ့လျှင် (၄)ကြိမ်မြောက်+
ငါးကြိမ်မြောက်၌ ဖြစ်သော အပွဲ့မာဇာမူနောက်၌ ဘဝင်ကျတော်
သည်သာဟု အမိပါယ်ယူကုန်ရာသောကြောင့်ငွေး (အန္တယအမိပါယ်)
မဂ်၏အခြားမျိုး ဖိုလ်စိတ်မဖြစ်ဟုငွေး၊ သမာပတ္တိစိတ်၌ ရာန်စိတ်
ဖိုလ်စိတ်တို့ အဖန်တလဲလဲမဖြစ်နိုင်ဟုငွေး (မျှတိရေကအမိပါယ်)
အမိပါယ်ယူကုန်ရာသောကြောင့် အပွဲ့မာဝသာနေဟု ဆိုရပါသည်။

မေး။ ဘဝဂံပါတောဝ၌ ဝဝသဒါ၏အကျိုးကို ရရှိခဲ့ပါ။
ဖြေ။ အာဒီကန္တိကရာနအပွဲ့မာဝစိတ်၌ ကော(၇)ကြိမ်ပြည့်စေရန် ရာန်
ကော တကြိမ်၏အခြားမျိုး ကာမဇာန်ကြိမ်သုံးကြိမ် ပြစ်သေးသည်
ဟူ၏သာ အဘယ်ဂိုရိရဟန်းတို၏အယူကို တားမြစ်ရခြင်း အကျိုးရှိ
ပါသည်။

မေး။ သောမနသုဇာနောင် သောမနသုအပွဲ့မာကိုသာ အဘယ်
ကြောင့် ယူရပါသနည်း။
ဖြေ။ ဝဝအာပြားသောဇာတိ၏ အချင်းချင်း အသေဝနပစ္စည်း၏
အဖြစ်ကိုမထုတ်အပ်(မဟောအပ်)သောကြောင့် သောမနသုအပွဲ့မာ
ကိုသာ ယူရပါသည်။ (ဥပေကာအပွဲ့မာလည်း နည်းတွေ၏)

၂၁

မေး။ ကုသိလ်ဇော်အခြားမဲ့၌ ကြိယာအပွဲနှာဇောများ အဘယ်ကြောင် မဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကုသိလ်ဇောသည် ပုထိဇ္ဇာ+သေကွဲသွေနှံ၌ဖြစ်၍ ကြိယာဇောသည်ကျား သန္တနှံပြားသော ရဟန္တာပူနီလှို့၌ ဖြစ်သောကြောင် ကုသိလ်ဇော်အခြားမဲ့၌ ကြိယာအပွဲနှာဇောများ မဖြစ်ရပါ။

မေး။ ဟော်မဆု ပလတ္တယ မပွောတိအရ အဘယ်ဝိထိကို ယူရပါသနည်း။
ဖြေ။ သမာပတ္တိဝိထိကို ယူရပါသည်။

တဒါဂဗ္ဗထ နိယမအဖွင့်

*****

မေး။ လူငွေ ကုသလဝိပါကာနိုင် လူဗျာရုံအပြားနင် ယူရမည့် လူဗျာရုံကို ညွှန်ပြပါ။

ဖြေ။ လူဗျာရုံသည် လူငွေမဏေ့ဗျာရုံနင် အတိလူဗျာရုံဟု နစ်မျိုးရှုပါသည်၊ ထိနစ်မျိုးထိတွင် အတိလူဗျာရုံကို သီးခြားဆိုလတ္တံဖြစ်သောကြောင် ဖြစ် လူဗျာရုံကို ယူရပါသည်။

မေး။ လူငွေ ကုသလဝိပါကာနိအရ ယူသင့်သော သန္တရထု+ တဒါရုတ္ထကို သဂ္လာဟတောက်၍ ရေးခဲပါ။

ဖြေ။ အတိလူငွေ ပန သောမနသုသာဟဂတ္တနေဝါ ဟူသော သဂ္လာဟတိ ထောက်၍ ဥပေကြာသဟရတ် သန္တရထု+ တဒါရုတ္ထကိုသာ ယူသင့်ပါသည်။

*****

၂၂

မေး။ အတိက္ခက္ခရုံး၌ သောမနသုသဟရတ် သွှဲစီရထာ+ တဒါရုံများသာ
အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရပါသနည်။

ဖြေ။ က်၏အာများ၏ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိပါက်တို့သည် မှန်၌
ထင်လာသော မျက်နှာရိပ်ကဲသူ၌ အထူးကြေးခြင်းမရှိမျှ၍ ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် အတိက္ခက္ခရုံးအားလုံး၏ သောမနသုသွှဲစီရထာ+ တဒါရုံ
များသာ ဖြစ်ရပါသည်။

မေး။ ဝိပါက်အမှန်+ ကေအပြန် ဟူသောစကားအရ ကေ၏ ဖောက်ပြန်
ပြောင်းလဲရခြင်းအကြောင်းနှင့် ပြောင်းလဲနိုင်ပုံကြီးရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကုသိုလ်+အကုသိုလ်ကေတို့သည် ဝိပွဲသမပယ်ရသေးသော
ပုထိဇ္ဇာ+သေကွပ်ပိုလ်တို့၏သွှဲနှုန်းမြှုပ်ဖြစ်သောကြောင့် အတိက္ခက္ခရုံး
သောသည်။ လှုပြုမလွှာအခြင်းအရာ+ အနိုင်အခြင်းအရာအားဖြင့်
ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။

အနိုင်ရုံးမြှုပ်လည်း လှုပြုအခြင်းအရာ၊ လှုပြုမလွှာအခြင်းအရာအား
ဖြင့် ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။

မေး။ ဝိပါက်အမှန်အရ အဘယ်ကြောင့် ဝိပါက်သည် အမှန်ဖြစ်ရပါ
သနည်။

ဖြေ။ အကျိုးဝိပါက်သည် အကြောင်းက်၏အာများ၏ကြောင့် ဖြစ်ရသည်
အတွက် အာရုံအားလုံး၏အမှန်ဖြစ်ရပါသည်။

မေး။ ကေအပြန်အရ အတိက္ခက္ခရုံး၌ လှုပြုမလွှာအခြင်းအရာ၊ အနိုင်
အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပုံကို ရရှိခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဘုရားစသော အတိက္ခက္ခရုံးကို မြင်ရသော သဒ္ဓတရားမရှိသူစသည်

တိအား ဥပေကျာဇာတေသာအားဖြင့် *လူမှုမဏ္ဍာအခြင်းအရာ*အား
ဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

ဘုရားတည်းဟူသာ အတိလူဗျာရုံကို တွေဖြင့်ရသာ တို့စိတ်သည်
တိအား ဒေါသတေသာသောအားဖြင့် *အနိုဒ်အခြင်းအရာ*အားဖြင့်
ဖြစ်ပါသည်။

Xမေး။ အနိုဒ်ရုံ၏ လူမှုအခြင်းအရာ၊ လူမှုမဏ္ဍာအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်
ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ နက်နဲ့သောသဘာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တိအား စက်ဓာပ်ဘွယ်ကောင်း
သော အနိုဒ်ရုံကိုတွေဖြင့်ရှုံး ဥပေကျာဇာတေသာအားဖြင့် *လူမှု
မဏ္ဍာအခြင်းအရာ*အားဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။

ငြင်းစက်ဓာပ်ရှာဘွယ်ကောင်းသော အနိုဒ်ရုံကိုဖြင့်ရသာ စွေး
စသည်တိအား သောမန်သုဇာတေသာအားဖြင့် *လူမှုအခြင်းအရာ*
အားဖြင့်ဖြစ်ပါသည်။

Xမေး။ ဝိပါက်လည်းအမှန်၊ ဇောလည်းအမှန်ဖြစ်နိုင်သောအရာကို အ^၁
ကြောင်းနှင့်တက္က ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ရဟန်ပုဂ္ဂိုလ်တိအား စီတွေပို့ဆောသမရှိသောကြောင် အာရုံအတိုင်း
သာလျှင် သောမန်သုကြိုယာဇာနောင် သောမန်သုတေခါရုံ၊ ဥပေကျာ
သဟရတ်ကြိုယာဇာနောင် ဥပေကျာတဒါရုံတိဖြစ်သောအားဖြင့်
ဝိပါက်လည်းအမှန် ဇောလည်းအမှန် ဖြစ်ရပါသည်။

Xမေး။ ကုသလာကုသလေ နိရုဒ္ဓ ဝိပါကော တဒါရမ္မထတာ ဥပ္ပန္တိ ဟူ၍
ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဇောတို့၏ အခြားမျိုး တဒါရုံဖြစ်ခြင်းကို ဆိုသော

၂၄

ပဋိန်းပါဌီတော်နှင့် သောမနသုကြိယာအောင် သောမနသု
တဒါရုပြစ်သည်ဟူသော သိုံးဟစကားတို့ ဆန့်ကျင်နိုင်ပါသလော့။
ဖြေ။ အဉာဏ်တတရား၏အခြားမဲ့၌ တဒါရုပြစ်နိုင်သည်ဟုဟောခဲ့သော်
ရုတွော၏အခြားမဲ့၌လည်း တဒါရုပြစ်နိုင်သည်ဟု မှတ်ထင်နိုင်သော
ကြောင် ပဋိန်းပါဌီတော်ဝယ် ကြိယာ၏အခြားမဲ့၌ တဒါရုပြစ်ခြင်းကို
မဟောခြင်းပြစ်၏၊ မရထိက်၍ မဟောခြင်းမဟုတ်ရကား ပဋိန်းနှင့်
သိုံးဟ မဆန့်ကျင်ပါ။

မြတ်မေး။ အာဂ္န်ကဘဝင်ကျခြင်း၏အကိုက် သိုံးဟပါဌီထောက်၍ ဖြေဆိုပါ။
ဖြေ။ (၁)သောမနသုနှင့်ပဋိသဇ္ဈာန်ခဲ့သူပြစ်ခြင်း၊ (၂)ဒေါသအော၏
အဓိုဒ်ဖြစ်ခြင်း၊ (၃)တဒါရုမကျနိုင်ခြင်း ဟူ၍သုံးပါးရှိပါသည်။
(သိုံးဟပါဌီ)သောမနသုပဋိသန္တကသုံး၊ ဒေါမနသုသဟဂတဝေမာ
ဝသာနောတဒါရုမွှေသသမ္မဝါဒေါ နတ္တိ။

မြတ်မေး။ ပဋိသန္တဘဝင်း၍ (၁) ပိဿာမြောကာတိယ် ဟူသောသိုံးဟစကား
ကို မုချုပ်သင့်/ မမှတ်သင့် အကြောင်းပြ၍ ဖြေဆိုပါ။
ဖြေ။ သောမနသုနှင့် ပဋိသဇ္ဈာန်ခဲ့သာပုဂ္ဂိုလ်အား ဒေါသအော၏
အဓိုဒ် တဒါရုမကျလျှင် ဥပော်သဟရှုတ်အာဂ္န်ကဘဝင် ဖြစ်ရ
သောကြောင့် ငင်းသိုံးဟစကားကို မုချုပ်မှတ်သင့်ပါ။

မြတ်မေး။ ဒေါသအော၏အဓိုဒ် အဘယ်ကြောင်း သောမနသုတဒါရုဘဝင်တို့
မကျရ၊ မဖြစ်ရပါသနည်း။
ဖြေ။ အချင်းချင်းဆန့်ကျင်သော သဘောရှိသောကြောင်း မဖြစ်ရပါ။

မေး။ တဒါရိကိုမှတ်ခြင်း၏ ကျွန်ုပ်ကန်ည်း+အနေကျွန်ုပ်ကန်ည်းတိုကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အောဖြင့် တဒါရိကို မှတ်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်ကန်ည်းဖြစ်၏၊ ဉာဏ်သမ္မတ်+ဉာဏ်ဓိပွယ်ဖြင့် တဒါရိကို မှတ်ခြင်းသည် အနေကျွန်ုပ်ကန်ည်းဖြစ်၏။

မေး။ တဒါရိကိုမှတ်ရာဝယ် အနေကျွန်ုပ်ကန်ည်းဖြစ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အကုသိုလ်ဇော် အလေ့အကျက်များသောပုဂ္ဂိုလ်အား ကုသိုလ်ဇော်သောအခါ တိဟိတ်ဓာတေသာင် အဟိတ်တဒါရိဖြစ်ပါသည်။

ကုသိုလ်ဇော် အလေ့အကျက်များသောပုဂ္ဂိုလ်အား တစ်ရုံတစ်ခါ အကုသိုလ်ဇော်သောအခါ အကုသိုလ်ဇော်အောင် တိဟိတ်တဒါရိ ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့အနေကျွန်ုပ်ကန်ည်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ဒေါသဇော်အစုံး၌တဒါရိမကျပုံကို အရှင်အနူရွှေ့ပါသည် အဘယ် ကြောင် ကြေ ဆုံးရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ သောမနသုနှင့် ပဋိသန္တနေခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်အား ဒေါသဇော်အောင် သောမနသုဘဝင်ကျခြင်းမရှိသောကြောင် ကြ ဆုံးရှိပါသည်။

မေး။ တဒါရိမကျဖိုင်သောအရာတိုကို ထုတ်ပြပါ။

ဖြေ။ (၁)သောမနသုနှင့် ပဋိသန္တနေသာ တို့၏သောပုဂ္ဂိုလ်အား ဘုရားစသောအတိုက္ခာရုံး၌ ပြစ်မှားသောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ဒေါသဇော်ဖြစ်ရာအခါ။ (၂)တစ်ရုံတစ်ခုသော မလျောက်ပတ်သောအကြောင်းကြောင် လျောကျပြီးသော လောက်စျာန်ကို အာရုံပြု၍ နှလုံးမသာယာ

၂၆

သောအားပြင် ဒေါသတော်ဖြစ်ရာအခါတိဖြစ်ပါသည်။

မေး။ သောမနသုနှင့်ပဋိသွေ့နေခဲ့သောတို့စွဲသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဒေါသတော်တဒေါရုံမကျရခြင်း+ အာကျူကဘဝင်သာ ကျရခြင်း၏ အဝကြောင်းကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒေါသတော်မောင် သောမနသုတဒေါရုံမပြစ်သောကြောင်ငွေး၊ အတိ ဇူဇာရုံး ဥပေကွာတဒေါရုံမဖြစ်နိုင်သောကြောင်ငွေး၊ တဒေါရုံမကျသ အာကျူကဘဝင်သာ ကျရပါသည်။

မေး။ ရှာန်လျှောကျသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဒေါသတော်မောင် တဒေါရုံမကျရခြင်း၏ အဝကြောင်းကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကာမာဝစရအာရုံမဟုတ်သော မဟန္တ်အာရုံး တဒေါရုံမကျနိုင် သောဝကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပရိစိတုပုံးအရ ယူသင်သောအာရုံကို ညွှန်ပြုပါ။

ဖြေ။ ထိုဘဝ္ဗုပင်လျှင် များသောအားပြင် ရှုံးဌားအပ်သောအာရုံကို ယူရပါသည်။

မေး။ ဂိတိစိတ်တို့မည်သည် အာဝဇ္ဇာန်းကင်း၍ ဖြစ်နိုင်ပါသလောင်းစိတ်များရှိလျှင် ထုတ်ပြုပါ။

ဖြေ။ အာဝဇ္ဇာန်းကင်း၍ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အာဝဇ္ဇာန်းကင်း၍ ဖြစ်နိုင်သောစိတ်များမှာ (၁)အာကျူကဘဝင်စိတ် (၂)နိရောဓသမာပတ်မှတစသောအခါ အနာဂတ်ပိုလ်+အရဟတ္ထပိုလ်စိတ် တို့ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ဥပေါ်ဘသဟရှင် သန္တိရက်အာဂ္ဂန္တကာဝင်စိတ်သည် ငါးကိစ္စတို့ တွင် ဖြစ်နိုင်သောကိစ္စ / မဖြစ်နိုင်သောကိစ္စတို့ကို အကြောင်းနှင့်တက္ကရေးခဲ့ပါ။

ပြီ။ (၁) ကော်အရှင်ကိုမယူသောကြောင်း တဒါရိကိစ္စမဖြစ်နိုင်ပါ။

(၂) သမုပ္ပါဒီသည် ခံယူအပ်ပြီးသောအာရှင်ကို စုစမ်းသည်၏အရွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်သောကြောင်း သန္တိရက်ကိစ္စပဖြစ်နိုင်။

(၃) သောမန်သန္တိပဋိသန္တေနေ့သောကြောင်း ပဋိသန္တေကိစ္စနှင့် ရတိကိစ္စမဖြစ်နိုင်၊ (၄) ဖြစ်လဲဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင်း ပါရိသေသနည်းအားဖြင့် ဘဝင်ကိစ္စတစ်ခုတည်းသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ ကာမဇော်အဆုံးပြုသာ အဘယ်ကြောင်း တဒါရိဖြစ်ပါသနည်း။

ပြီ။ တဒါရိသည် ကာမတဏ္ဍာလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော ကံကြောင်း ဖြစ်သည်အတွက် ကာမဇော်အဆုံးပြုသာ တဒါရိဖြစ်ရပါသည်။

 မေး။ မဟရှုတ်ဇော+ လောကုတ္ထရာဇောတိ၏အဆုံးပြု အဘယ်ကြောင်း တဒါရိမဖြစ်ရပါသနည်း။

ပြီ။ မိမိကိုမဖြစ်စေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင်းငှင့်၊ မိမိကိုဖြစ်စေတတ်သော ကာမဇောနှင့်တူသည်၏အဖြစ်မရှိသောကြောင်းငှင့်၊ မဟရှုတ်လောကုတ္ထရာဇော၏အဆုံးပြု တဒါရိမဖြစ်ရပါ။

(ဥပမာ) အီမံအပြင်သို့ စွဲက်လိုသော ကလေးသူငယ်သည် မိမိကိုဖြစ်စေတတ်သောဘဝင်ကိုငှင့်၊ ဘဝင်နှင့်တူသော ဘကြီး+ဘထွေးကိုသောင်း၊ လက်ကိုစွဲ၍ စွဲက်သကဲ့သို့(အန္တယ)၊ မင်းချင်းယောက်ဘားစာသည်တိ၏လက်ကိုစွဲ၍ မထွဲက်သကဲ့သို့(ယူတိရေက) တဒါရိသည်

၂၈

မိမိကိုဖြစ်စေတတ်သော ကာမကုသိုလ်+အကုသိုလ်အေသိုင်း၊ ထိ
ကာမကုသိုလ်+အကုသိုလ်အေနှင့်တူသော ကာမကြိယာအေသိုင်း၊
အစဉ်လိုက်၏။ မတူသော မဟရှုတ်, လောက္ခာရာအေသို အစဉ်
မလိုက်ပါ။

 မေး။ မြှုပ္ပါန္တအား အဘယ်ကြောင့် တဒါရိမဖြစ်ပါသနှုံး။
ဖြေ။ မြှုပ္ပါန္တအား တဒါရိ၏ဥပန်သယ်ဖြစ်သော ကာမာဝစရပါးသန္တ^{မျိုး}၊ စေမရှိသောကြောင့် တဒါရိမဖြစ်ပါ။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် ကာမာဝစရသွေးဝါတိအားသာ တဒါရိဖြစ်ရပါ
သနှုံး။
ဖြေ။ တဒါရိ၏ဥပန်သယ်ဖြစ်သော ကာမာဝစရပါးသန္တမျိုး၊ စေရှိသော
ကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ကာမအာရုံးသာ အဘယ်ကြောင့် တဒါရိကျရပါသနှုံး။
ဖြေ။ လောကျက်အပ်ဘူးသောကြောင့် ကာမအာရုံးသာ တဒါရိကျရ^{ပါသည်။} (တနှုံး)ကာမတအုံနှင့်စပ်သော ကံသည်ဖြစ်စေအပ်
သောကြောင့် ကာမအာရုံးသာ တဒါရိကျရပါသည်။

 မေး။ မဟရှုတ်+လောက္ခာရာအာရုံးတို့၌ အဘယ်ကြောင့် တဒါရိမဖြစ်ပါ
သနှုံး။
ဖြေ။ မလောကျက်အပ်ဘူးသောကြောင့် တဒါရိမဖြစ်ပါ။
(ဥပမာ)မိဘအေးမျိုးတို့နှင့်အတူ အီမဲအပြင်သို့လိုက်သောကလေးသည်

မလေ့ကျက်အပ်ဘူးသော တော်၊တောင်စသောအရပ်သို့ မလိုက်ဘဲ
လေ့ကျက်အပ်ဘူးသော အီမံးဗီးအပြင်စသောအရပ်သို့သာ လိုက်သကဲ့သို့
တဒါရုသည် လေ့ကျက်အပ်ဘူးသော ကာမအာရုံသို့သာ အစဉ်လိုက်၍
မလေ့ကျက်အပ်ဘူးသော မဟာရှုတ်၊လေ့ကုဋ္ဌရာအာရုံသို့ အစဉ်
မလိုက်ပါ။

၁၇၆။ ကာမပဋိသနစွဲဖိုးစေ မရှိသောကြောင့် ပြုဟုတိအား တဒါရုမဖြစ်
ဟုဆိုလျှင် စကျိတ်ညာထဲတို့လည်း မဖြစ်နိုင်ပါသလော်။
ဖြေ။ ပြုဟုတိအား စကျိတ်သောကြောင့်တို့ ဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အနုတေသာ်
ရှိသောကြောင့် စကျိတ်ညာထဲတို့သောတဝိညာထဲများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
ဒုရိအပြား+စိတ္ထအပြား၌ (ဝါ)ဒုရိအထူး စိတ္ထအထူး၌ သမ္မတနှိမ်း+ သန္တိ
ရထာစိတ်တို့ဖြစ်ခြင်း မြေသောကြောင့် သမ္မတနှိမ်း၊သန္တိရထာစိတ်တို့ ဖြစ်
ကြပါသည်။

၁၀နှစ်ယမအဖွင့်

နန်နန်နန်

၁၇၇။ မရထကာလာဒီသုအရ သေခါနီးကာလျှော် အဘယ်ကြောင့် နုနုနေးနေး
နေး ဖြစ်ရပါသနည်း။
ဖြေ။ သေခါနီးကာလျှော် ဟဒယဝဏ္ဏအားနည်းသည်အတွက် နုနုနေးနေးနေး
ဖြစ်ရပါသည်။

၁၇၈။ မရထကာလာဒီသု-၌ အာဒီအရ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာဒီအရ အလွန်တွေဝေသော မုစ္ဗကာလကို ယုံရပါသည်။

+++++

၃၀

မေး။ ဘဂဝတောအရ ဘရှားရှင်အားသာ ပစ္စဝက္ခထာမဇ်စိတ် လေး
ကြိမ် ငါးကြိမ် ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ ဘဂဝတောဟူသောပုဒ်ကို နိဒဿာနနည်းအားဖြင့် ဓိဓိခြင်းယူဖြစ်၍
ရှင်သာရိပုဇွဲရာစသည်တို့၏ ဘရှားရှင်နည်းတူ လျှင်မြန်စွာ တံခါး
ပြာ့ပို့ပြသောအဆဲ၌ ဇော(၇)ကြိမ် မပြည့်စုသောကြောင် ဘရှားရှင်
မှတပါး အခြားသောပုန္တိလ်တိအားလည်း လေးကြိမ် ငါးကြိမ် ဖြစ်နိုင်
ပါသည်။

မေး။ စဉာရီ ပခ္ပါအရ အဘယ်ပုန္တိလ်တိအား လေးကြိမ် အဘယ်ပုန္တိလ်
တိအား ငါးကြိမ် ဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တိကြိုဒ္ဓယပုန္တိလ်တိအား လေးကြိမ်၊ မှတိကြိုယပုန္တိလ်တိအား ငါးကြိမ်
ဖြစ်ပါသည်။ (တနည်း)ဘရှားရှင်အား လေးကြိမ်၊ အခြားပုန္တိလ်
တိအား ငါးကြိမ် ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အာဒိကမ္မာပုန္တိလ်ဟူသည် အဘယ်ပုန္တိလ်ကို ခေါပါသနည်း။

ဖြေ။ ကမ္မာန်းအားထုတ်ခေါပုန္တိလ်ကိုင်း၊ ထိထိချာန်ကို ရခါစပုန္တိလ်
ကိုင်း၊ အာဒိကမ္မာပုန္တိလ်ဟူခေါပါသည်။

မေး။ အဘို့ယ်မောတို့သည် အာဒိကမ္မာပုန္တိလ်၏ ပထမအပွန်အော
ကဲသို့ အစွဲသာ တကြိမ်တည်း ဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ သမ္မဒေဝါပီ ဟူသော ပါ့ဗိုကိုထောက်၍ အဘို့ယ်အောတို့သည် ရှေ့ဦး
စွာ ရခါစကာလျှင်င်း၊ လေ့ကျက်ဆပြီးသော ဝသီဘော်ရှိသော နောင်
အပြု့င်း၊ အခါခပ်သိမ်း တစ်ကြိမ်တည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ပရိတိဘိ၍ အဘယ်ကြောင့် ဖိလ်စိတ် နစ်ကြီး+သုံးကြီး ကျရပါ
သနည်း။

ဖြေး။ အေတို့မည်သည် (၇)ကြီးအလွန်ဆုံး အေနိုင်သောကြောင့် ပရိ
ကမ်း+ဥပစာ+အမူလုံး+ဂေါတ္ထဘူး+မင်္ဂလာ ငါးကြီးဖြစ်ပြီးအောက် ဖိလ်
အေ နစ်ကြီး၊ ဥပစာ+အမူလုံး+ဂေါတ္ထဘူး+ မင်္ဂလာ လေးကြီးဖြစ်ပြီး
အောက် ဖိလ်အေ သုံးကြီးကျရပါသည်။

မေး။ နိရောဓသမာပဇ္ဈိကာလျှော့ ကာလအရ အဘယ်အခါကို ယူရပါ
သနည်း။

ဖြေး။ နိရောဓသမာပတ် မဝင်စားမိကာလကို ယူရပါသည်။

မေး။ နိရောဓသမာပတ်မှထသောအခါ အနာဂါမိဖိလ်+အရဟ္မာဖိလ်
အေတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ပထမဆုံးဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေး။ အနာဂါမ်း+ရဟမ္မာတိသာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားနိုင်၍ သော
တာပန်+သကဒါဂါမ်းတို့ မဝင်စားသောကြောင့် အနာဂါမိဖိလ် အရဟ္မာ
ဖိလ်အေသာ ဖြစ်ရပါသည်။

မေး။ သမ္မတဘိုး သမာပဇ္ဈိယံ့ သမာပတ်အပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေး။ ရွာနသမာပဇ္ဈိ+ ပလသမာပဇ္ဈိဟု နစ်မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ဝေနာနီး ပဟ္မာနီးအရ မဟာဂူဗုတ် လောက္ခာရာအေများ အဘယ်
ကြောင့် အကြိုများစွာ ကျနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေး။ သမာပဇ္ဈိဝိတို့ နေ့ညွှန်ပတ်လုံး အပွားအေများ ဖြစ်နိုင်သော

၃၂

ကြောင် အကြိမ်များစွာပြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ မဟာဂုဏ်၊ လောကုတ္ထရာဇေတိသည် အမြတ် အကြိမ်များစွာ
ပြစ်နိုင်ပါသလော ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ လောကီရာန်ဇေတိကို ရှေးဦးစွာသော အပူနား၌ တကြိမ်တည်း
သာင်း။ နိရာဓသမာပတ်မှတ်သောအပါ အနာဂတ်မိမိလ် အရဟတ္ထ
မိလ်ဇေတိကို တကြိမ်တည်းသာင်း။ မရှိဝါထိ၌ မဂ်စိတ်၏ အခြားမျှေး
ပြစ်သော ဖိုလ်စိတ်တို့ကို နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်ငှုံး၍ ပြစ်နိုင်ပါသေးသည်။
(မှတ်ချက်) ပဟ္မနိပါ လွှာနှိုး၌ အပိသဒ္ဓါပြင် ယူအပ်သောဇေတိကို
ညွှန်ပြပါဟု မေးလျှင်လည်း အထက်ပါ အဖြောက်ပင် ဖြေရှုပါမည်။

ပုဂ္ဂလဘေးအဖွင့်

*****

မေး။ အဘယ်ကြောင် ဒ္ဓိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓိစိတ်နှင့်တက္ကာပြစ်သော အလောဘ+အခေါသဟိတ်နှစ်ပါ
ရှိသောကြောင် ဒ္ဓိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင် အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓိရိညာ၍နှင့်တက္ကာပြစ်သော ဟိတ်မရှိသောကြောင် အဟိတ်
ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်+ သုဂ္ဂတိအဟိတ်+ ဒ္ဓိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့၌
အပူနာဇောများ (ဝါ-ချာန်+မဂ်+ပိုလ်တရားများ) အဘယ်ကြောင် မရ
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓိပါက်တားမြစ်ထားသောကြောင့် မရနိုင်ပါ။

 မေး။ ခု+သူ+ဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့၌ ကြိယာအော်များ အဘယ်ကြောင့် မရနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အပူအာအောမရှိသောကြောင့် အရဟ္မာဖိုလ်မရှိ၊ ထိုကြောင့် ကြိယာ အော်များ မရနိုင်ပါ။

 မေး။ သု+ဒီ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ဥာဏ်သမ္မတ် မဟာဝိပါက်စိတ် များ အဘယ်ကြောင့် မရနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မူလပဋိသန္ဓိသည် တွေဝေမျိုက်မဲပြီး ဥာဏ်ကင်းသောကြောင့် မရ နိုင်ပါ။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓိစိတ်နှင့်တက္ကဖြစ်သော အလောဘ+အဒေါသ+အမောဟ ဟိတ် သုံးပါးရှိသောကြောင့် တိဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဟုခေါပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါပါသနည်း။

ဖြေ။ သိက္ခသုံးပါ့၍ ပြည့်ကျင့်မှု မပြီးသေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်ခြင်း အလေရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါပါသည်။

 မေး။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ဒီဦးကိုတေသမ္မတ်စိတ်(၄)ခု၊ ဝိစိကိုစွာသဟာ စိတ်တိုကို အဘယ်ကြောင့် မရပါသနည်း။

ဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်ပင် သဇ္ဈာယဒီဦး+ဝိစိကိုတိုကို ပယ်ပြီးဖြစ်

သောကြောင့် ငှင်းဒီပို, ဝိစိကိန္ဒာနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်တိုကိုလည်း
မရနိုင်ပါ။

 မေး။ သောကွပုရှိလ်တို့၌ ကြိယာအောတိုကို အဘယ်ကြောင့် မရပါသနည်း။
ဖြေား။ ကြိယာအောတိုသည် ရဟန္တာပုရှိလ်တို့၏ သီးခြားစိတ်များဖြစ်သော
ကြောင့် မရနိုင်ပါ။

 မေး။ မဂ်စိတ်လေးခုတိုသည် မဂ်ပုရှိလ်တို့၌သာ အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်က
ပါသနည်း။

ဖြေား။ မဂ်စိတ်လေးပါးတို့သည် စိတ္ထက္ခဏတစ်ချက်စိသာ ဖြစ်သည်၏ အ^၁
ဖြစ်ဖြင့် ပုရှိလ်တပါးတို့၌ မဖြစ်စောကြောင့် မဂ်ပုရှိလ်တို့၌သာ ဖြစ်
ကြပါသည်။

 မေး။ အောက်အောက်ဖြစ်သော သောတာပန်ပုရှိလ်စသည်တို့ အထက်
အထက်ဖြစ်သော သကဒါဂါမိပိုလ်စသည်တိုကို အဘယ်ကြောင့် မရနိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေား။ အောက်အောက်ဖြစ်သော ပိုလ်ပုရှိလ်တို့သည် အထက်အထက်ဖြစ်
သော ပလသမာပတ်ကို မရသေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် မရနိုင်ပါ။

 မေး။ အထက်အထက်ပိုလ်ပုရှိလ်တိုအား အောက်အောက်ဖြစ်သော ပိုလ်
စိတ်တိုကို အဘယ်ကြောင့် မရနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေား။ အထက်အထက်ပိုလ်ပုရှိလ်တို့သည် အကြောင်းမဲ့ပယ်အပ်သေးသော
ကံကိုလေသတိကို ချုပ်စေခြင်းဖြင့် ပုရှိလ်တပါး၏အဖြစ်သိုက်ရောက်
သည်ဖြစ်၍ အောက်အောက်ပိုလ်များ ဖြေားပြီးဖြစ်သောကြောင့်
မရနိုင်ပါ။

(မှတ်ချက်)အထက်ပါ အမေး+အဖြေသုံးခုကို တစ်ပေါင်းတည်းပြု
ခဲ့ အမေး+အပြုလုပ်ပုံ/

မေး။ လောက္ဂွေရာဇာများသည် အရိယာပုရီလ်အားသာ အဘယ်
ကြောင့် ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ မင်္ဂလာကို အဖြစ်ဖြင့် ပုရီလ်တပါးတို့၏ ဖြစ်ကြသည်၏
အဖြစ်ဖြင့် ပုရီလ်တပါးတို့၏ ဖြစ်ကြသောကြောင့်ငွေး၊ အောက်
အောက်ဖြစ်သော ဖိုလ်ပုရီလ်တို့သည် အထက်အထက်ဖြစ်သော ဖလ
သမာပတ်ကို စရသေးသောကြောင့်ငွေး၊ အထက်အထက်ဖိုလ်ပုရီလ်
တို့သည်လည်း အကြောင်းမဲ့မပယ်အပ်သေးသော ကံကိုလေသတိုက် ချုပ်
စေခြင်းဖြင့် ပုရီလ်တပါးအဖြစ်သို့ ကပ်စရာက်သည်ဖြစ်၍ အောက်
အောက်ဖိုလ်များ ပြီးပြီးဖြစ်သောကြောင့်ငွေး၊ လောက္ဂွေရာဇာများ
သည် အရိယာ ပုရီလ်တို့အားသာ ဖြစ်ရပါသည်။

မေး။ ရဟန်ပုရီလ်ကို အဘယ်ကြောင့် အသေကွဲပုရီလ်ဟု ခေါ်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ သိက္ခာသုံးပါး၌ဖြည့်ကွင်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အသေကွဲပုရီလ်
ဟုခေါ်ပါသည်။

ဘဒ်ဝိဘဂအဖွင့်

*****

မေး။ ကာမဘုံး အဘယ်ကြောင့် ဝိထိစိတ်အားလုံး ရနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမဘုံး ဒ္ဓရ(၆)ပါးလုံးနှင့်တက္က ပုရီလ်အားလုံးတို့ ဖြစ်နိုင်သော
ကြောင့် ဝိထိစိတ်အားလုံး ရနိုင်ပါသည်။

၃၆

 မေး။ ကာမှဝစရဘူမိယ် (ပ) ယထာရဟာမုပလ္လာ နှီး၌ ယထာရဟာ၏
အပိုဂျိယ်ကို ရေးခြုပါ။

ဖြေ။ ကာမှဘုံး၌ ဝိထိစိတ်အားလုံးရနိုင်သော်လည်း ထိုထိဘုံးအားမလျှော့
စွာ+ပုဂ္ဂိုလ်အားလျှော့စွာသာလျှင် ရနိုင်သည်ကို *ယထာရဟာ*ဟု ဆို
ပါသည်။

 မေး။ ရုပဘုံး၌ ရသောစိတ်တို့ကို ကေစိဝါဒ+သမာနဝါဒအရ ရှင်းပြုပါ။
ဖြေ။ ရုပဘုံး၌ အနိုးရုပ်မရှိသောကြောင် အကုသလဝိပါက်စက္ခဝိညာ၏၊
သောတဝိညာ၏၊သမွှဲနိုင်း၊သန္တိရဏတို့ကို ပယနှုတ် ယုတ်လျှော့စွာ
၍ စိတ်(၆၀)သာ ရပါသည်။ (ဤကား ကေစိဝါဒအလိုဖြစ်ပါသည်)

ရုပဘုံး၌တည်လျက် ဤလူဘုံးကိုကြည့်ရှုသောမြိုဟွာတို့အား အနိုး
ရုပ်နိုင်သောကြောင် ဝိထိစိတ်(၆၄)ပါးပင် ရနိုင်ပါသည်။ (ဤကား
သမာနဝါဒအလိုတည်း။)

 မေး။ ယာဝတာယုကအရ အဘယ်မှ အဘယ်အထိ ယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓိစိတ်မှနောက် ဘဝနိကျိုးက မနေ့ချီဂိုကဝိထိစိတ်မှစ၍
စုတိတိုင်အောင်ငွေး၊ စုတိဇ်ဝရှု ဘဝင်တိုင်အောင်ငွေး ယူရပါသည်။

 မေး။ ဣဇ္ဈ္ဇာဝါဒအားလုံး၌ အောင်ငွေး၊ အောင်ငွေး၊ အောင်ငွေး၊ အောင်ငွေး၊
+ဘဝင်စိတ်လည်း မဖြစ် /သော်လည်း မသေသေးဘဲ အသိဝိညာ၏ပိတ်
မဖြစ်ရာအဆောင်ရွက် ရှိခဲ့လျှင် ထုတ်ပြုပါ။

ဖြေ။ နိကောဓသမာပတ်ဝင်စားသောအခါ ဖြစ်ပါသည်။
ဝိထိသဂ္လာအဖွင့် အားလုံးပြီးဇီး

ဝိထိမှတ္တသက်ဟအဖွင့်

*****

 မေး။ ပဝတ္တသက်ဟောနာများ ပဝတ္တအရကို ပိုင်းစြားပြပါ။
ဖြေ။ ပဋိသန္ဓ်စိတ်၏နောက်အဖို့မှစ၍ စုတိစိတ်တို့ငဲအောင်သော
ကာလကို ယူရပါသည်။

 မေး။ သန္တယ် ဒါနီ ဂရိတိ၌ သန္တယ်အရ ယူသင့်သမျက် အကြောင်းနင်
တက္က ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ သန္တယ်အရ ပဋိသန္ဓ်အခါကိုင်း၊ ထိပဋိသန္ဓ်ကာလနှင့် နီးသည်
၏အဖြစ်ကြောင့် စုတိကာလကိုင်း၊ ယူရပါသည်။

 မေး။ အပါယဘူမိ၌ အပါယနှင့်ဘူမိတို့၏ အဓိပါယ်အသီးသီးကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ကောင်းများသုတေသနတ်အပ်သော ချမ်းသာ(အယူ)မှ များသောအားဖြင့်
ကင်းသောကြောင့် အပါယ (အပါယ်) မည်ပါသည်။
သလ္ာဝါတို့၏ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ဘူမိ(ဘုံ)ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ ကာမသုဂတ္တဘူမိ၌ သုဂတ္တ၏အဓိပါယ်ကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ များစွာသောသမ္မတ္တို့၏တည်ရာဖြစ်၍ တင့်တယ်သောသူတို့သည်
ကပ်ရောက်ထိုက်သော ဂတိဖြစ်သောကြောင့် သုဂတ္တမည်ပါသည်။

 မေး။ အပါယလေးဘုံတို့၏ အဓိပါယ်အသီးသီးကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ (၁)ချမ်းသာသုခမှ ကင်းသောကြောင့် နီရယမည်ပါသည်။
(၂)ဖိုလာကန်လန်အားဖြင့် သွားတတ်သောကြောင့် တိရိစ္ဆာန်မည်၏။

၃၈

(၃)ဂျိန်ဂျိန်ကဲက ချမ်းသာသုခမှ ကင်းသောကြောင် ပြီဗ္ဗာဟူခေါ်၏၏။
(၄)အစိုးရခြင်း၊ မြို့တူးပေါ်ပါးခြင်းစသည်တိဖြင့် နတ်တိုကဲသို့
တောက်ပခြင်း မရှိသောကြောင် အသုရှာမည်ပါသည်။

မေး။ တိရှိနှာနောက်အရ တိရှိနှာန်ဘုံကို အရကောက်ပြပါ။
ဖြေ။ တိရှိနှာန်တို့၏ခဆွာကိုယ်ဖြစ်ခြင်း အထူးသည်ပင်လျှင် တိရှိနှာန်တု
မည်၏။ (တန်း)တိရှိနှာန်တို့၏အမြှေနေရာဖြစ်သော တော့
တောင်ခြေ စသောအရပ်သည် တိရှိနှာန်ဘုံမည်၏။
(မှတ်ချက်)ပြီဗ္ဗာဘုံအရလည်း မိမိ၏ခဆွာကိုယ်ကိုပင် ယူပါ။

မေး။ အသုရကာယော ၌ အသုရအရကို ကောက်ပြပါ။
ဖြေ။ ပြီဗ္ဗာအသုရရှာမှတ်ပါးသော အသုရဘုံကို တာဝတ်သာနတ်တို့၌
သွင်းယူအပ်သောကြောင် အသုရအရ ပြီဗ္ဗာအသုရကိုသာ ယူရ၏။

မေး။ လူ ဟူသောဝါဟာရ၏ အစိပ်ပါယ်ကို ရေး၍။ င်းမန်သုအရ မူချာ+
ဥပစာအားဖြင့် ခွဲခြားကောက်ပြပါ။
ဖြေ။ အမှတ်ရခြင်းသတိ+ ရှုရင်းသည်၏အဖြစ် + မြတ်သောအကျင့်အား
လျော်က်ပတ်သည်၏အဖြစ်စသောရှင်တို့ဖြင့် လွန်ကဲဖြင့်မြတ်သော
စိတ်ရှိသောကြောင် * လူ * ဟူခေါ်ပါသည်။
(တန်း) မန်မည်သော ကမ္မားဦးအစ သမ္မတမင်း၏ သားများဖြစ်သော
ကြောင် * လူ * ဟူခေါ်ပါသည်။
(မန်သုအရ)=မွေး။ဒို့။ဒို့။ဒို့။သူ့၊ကျွန်းသား လူအများတို့ကို မူချာ
အားဖြင့် ရပါသည်။ ဥပစာအားဖြင့် ထိဇ္ဈားဒို့။ဒို့။ဒို့။သူ့၊ကျွန်းသား

တိန္ဒုင် အဆင်း၊ သလ္ာန်စသည်တူသည့်အတွက် ကြော်းသောကျွန်းကြီး
သုံးကျွန်းတို့၏ အနေသောသူတို့ကိုင်း၊ ကျွန်းကျို့ဖွံ့ဖြိုးနေသောသူတို့ကိုင်း၊
ယူရပါသည်။

(တန်ည်း) မနုဿာ စာတုမဟာရာမိကာ-၌ မနုဿာရှု လူတို့နေရာဘုံ
ကိုပင် ဤ၏ မနုဿာရှု ယူရပါသည်။

မေး တာဝတီးသာမဟုဆိုသဖြင့် ငြင်းတာဝတီးသာနတ်ပြည့်၌ မယလူလင်
နှင့်တကွ နတ်သား(၃၃)ယောက်သာ ရှိသည်ဟု မှတ်သားရပါသလော
ရှင်ပြပါ။

ဖြေား။ သဟသံ စာတုမဟာရာမိကာနဲ့ သဟသံ တာဝတီးသာနဲ့ ဟုဟော
တော်မူသောကြောင့် ကြော်းသောစကြောဝြာတို့ဖွံ့ဖြိုးလည်း ကာမာဝစရ
နတ်ပြည်(၆)ထပ်ရှိသောကြောင့် နတ်သား(၃၃)ယောက်သာရှိသည်ဟု
မမှတ်သင့်ပါ။ နတ်သားများစွာရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဖြုံ့ဖွားဟု ခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေား။ ထိုတို့ရှာန်စသောရှင်ထူးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်ကြီးပြီးသော
ကြောင့် ဖြုံ့ဖွားဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် မဟာဖြုံ့ဖွားဟု ခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေား။ အဆင်းလှခြင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့် ဖြုံ့ဖွားပါရိုသစ္စ၊ စ
သော ဖြုံ့ဖွားတို့ထက် ကြီးမြှတ်သောကြောင့် * မဟာဖြုံ့ဖွား* ဟုခေါ်
ပါသည်။

မေး။ ဖြုံ့ဖွားပါရိုသစ္စ၊ ဖြုံ့ဖွားပါရိုသစ္စ၊ အမိပြုယိုကို ရေးခဲ့ပါ။

၄၀

ဖြေ။ မဟာမြို့ဘတိ၏ အလုပ်အကျွေးပရိသတ်ဖြစ်သောကြောင့် * မြို့ဟျ
ပါရိသရာမြို့ဟျ * ဟုခေါ်ပါသည်။

မဟာမြို့ဘတိ၏ ပုဂ္ဂိုလ်အရာ၌ တည်သောကြောင့် * မြို့ဟျ
ပုဂ္ဂိုလ်တာမြို့ဟျ * ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ ပထမရျာန်သုံးဘုံးမြို့ဟျတိသည် အထက်အောက်တည်ရှိကြပါ သ
လော ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ ပထမရျာန်သုံးဘုံးမြို့ဟျများသည် အထက်အောက် မတည်ကြဘဲ
မြတ်သော ရတနာရောင်တိဖြင့် တောက်ပသော တူမျှသော ဘုံးအပြင်၌
တည်ရှိကြပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် အာဘသုရာမြို့ဟျ ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တိမ်တိုက်မှ လျှပ်စစ်များထွက်သကဲ့သို့ သပ္ပါတီကရျာန်ကြောင့် ဖြစ်
သော ဓမ္မာအစဉ်ရှိသည့်အတွက် ဓမ္မာကိုယ်အရပ်ရပ်မှ အရောင်များ
ထွက် နေသောကြောင့် အာဘသုရာမြို့ဟျ ခေါ်ပါသည်။
(တနည်း) ဆီမိုးတိုင်မှ မီးလျှေား ပြတ်၍ပြတ်၍ ကျသကဲ့သို့ ဓမ္မာ
ကိုယ်မှ အရောင်များ ပြတ်၍ပြတ်၍ကျသောကြောင့် အာဘသုရာ
မြို့ဟျခေါ်ပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် အသည်သတ်သတ္တဝါဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ သညာဝိရာဂါဘာဝနာကြောင်ဖြစ်သော ရုပ်အစဉ်များသာ ရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့် သညာနှင့်တက္က ထိသညာကိုအိုးပြုသော နာမ်ဓမ္မာအားလုံး
မရှိသောကြောင့် အသည်သတ်သတ္တဝါဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် သုဒ္ဓါဝါသဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စင်ကြယ်သော အနာဂတ်+ရဏ္ဏနာတိ၏ နေရာဖြစ်သောကြောင့်
သုဒ္ဓါဝါသဟုခေါ်သည်။(တနည်း)ချုစ်ခြင်း၊မှန်းခြင်းမရှိသည့်အတွက်
စင်ကြယ်သောနေရာရှိသောကြောင့် သုဒ္ဓါဝါသဟု ခေါ်ပါသည်။

 မေး။ အာကာသာနရာယတနားမီ အရကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကသိုက်:ကိုချို့၍ ရအပ်သော ကောင်းကောင်ပည်အာရုံး၌ ဖြစ်သော
ပထမအရှုပပတ်ပါက်နာမကွန်းလေးပါကို ရပါသည်။ (တနည်း)ထိုပထမ
အရှုပပတ်ပါက်နာမကွန်းလေးပါးတို့ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သောအရပ်ကို ရ^၅
ပါသည်။

ပဋိသန္တဝတ္ထအဖွင့်

*****

 မေး။ ဇွန်ဘဒ်နဲ့ ၌ ဇွန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ အာဒီအရ^၆
နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ စက္ခာပသာဒြှေ့ဖြစ်ထိုက်သောကာလွှှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အကုသိုလ်
ကံကြောင်းငြင်း၊ အခြားသောကံတစ်မျိုးမျိုးကြောင်းငြင်း၊ စက္ခာပသာဒြှား၊
ယွင်းသော မဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဇွန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။
(အပရေဆရာတိသည်ကား) မိခင်ဝမ်းတွင်း၌ပင်လျှင် စက္ခာပသာဒြှား၊
ယွင်းလျက် မွေးလာသောသူကို ဇွန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဇွန်ဘဒ်နဲ့၌ အာဒီအရ=ပဋိသန္တအားဖြင့် နားထိုင်းသောသူ၊ အ,
သောသူ၊ ဆွဲသောသူ၊ ရူးသွပ်သောသူ၊ ပလ္လာပ်၊ နပုံး၊ ဥဘတော်ဗျား၊
မမွှစသောပုဂ္ဂိုလ်တိုကို ယူရပါသည်။

၄၂

အပရေဆရာဝါဒအရ= ဏ္ဏ၏မချိယွင်းသော်လည်း အနည်းငယ် စူးစမ်းဆင်ခြင်တတ်သော သဘောရှိသော အဟိတ်ပဋိသဓမ္မနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တိုကိုလည်း အာဒီအရ ယဉ်ရမည်ဟုဆိုလိုပါသည်။

အမေး။ အဘယ်ကြောင့် ဝိန့်ပါတီကအသုရာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ချမ်းသာအပေါင်းမှ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၍ ကျွတ်တ်သောကြောင့် ဝိန့်ပါတီကအသုရာဟုခေါ်ပါသည်။

အမေး။ အပါယ်မလေးဘုံသား+ လူ+ ဝိန့်ပါတီကအသုရာတို့အား အသာယ်ကြောင့် အသက်အပိုင်းအခြား မမြှုပါသနည်း။

ဖြေ။ အချို့မှာ အသက်ရည်၍၊ အချို့မှာ အဂွန်အလွန် အသက်ရည်ကြသောကြောင့် အသက်အပိုင်းအခြား အမြှုမရှိပါ။

အမေး။ အပါယ်ဘုံသားစသည်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် အချို့မှာ အသက်ရည်၍၊ အချို့မှာ အဂွန်အလွန်အသက်ရည်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ အပါယ်ဘုံသားစသည်တို့အား အသက်တို့မှု+ အသက်ရည်မှုသည် ကံသာလျှင် ပစာနှင့်ဖြစ်သောကြောင့် အချို့မှာ အသက်ရည်၍၊ အချို့မှာ အလွန်အလွန်အသက်ရည်ကြပါသည်။

အမေး။ ယော စိရိ စိဝတီ၊ သော ဝသသတ် စိဝတီ အပွဲ့ဝါ ဘိယျာ၊ ခုတိယံ ဝသသတ် နဲ့ပါပုထာတီ-ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် လူတို့၏ အသက်တမ်းမြှုပ်သည်ဟုမှတ်ရပါမည်လော်။

ဖြေ။ ငှင့်ပါ၌တော်သည် အသက်တန်းမြှုပ်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ဆိုသည်

မဟုတ်၊ ယခုကာလ အသက်ရာတမ်းရှိသော လူတို့ကိုသာ ရည်ရွယ်
၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် လူများအသက်တမ်း မမြှုပ်ပါ။

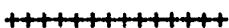
 မေး။ တတော စတုရှုထဲ တာဝတီ သာနဲ့ ၌ စတုရှုထဲဖြစ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေး။ လူတို့၏ အနှစ်ငါးဆယ်ဖြင့် နှင့် ယဉ်အပ်သော စတုမဟာရာန်
နတ်တို့၏ တစ်နောက် နှစ်ဆတ်ရှိရှင်း။ စတုမဟာရာန်နတ်တို့၏ နတ်
သက် အနှစ်ငါးရာကို နှစ်ဆတ်ရှိရှင်း။ တာဝတီ သာနတ်သက်ဖြစ်
သောကြောင့် နောက်စာ + နှစ် နှစ်ဆတ်သက်သောအားဖြင့် လေးဆတ်
သည်ကို * စတုရှုထဲ * ဟုဆိုပါသည်။

 မေး။ ပထမရာန်သုံးဘုံး၏ပဋိသန္ဓာသည် ပထမရာန်ဝိပါက်ဖြစ်သကဲသို့
ခုတိယရာန်သုံးဘုံး၏ ပဋိသန္ဓာသည်လည်း ခုတိယရာန်ဝိပါက်သာ
ပြစ်သင့်ပါလျက် တတိယရာန်ဝိပါက်ကိုပါ ထည့်ဆိုရွှေ့ခြင်း အကြောင်းကို
ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေး။ စတုတွေနည်း၏အစွမ်းအားဖြင့် တတိယရာန်ဝိပါက်သည်လည်း
ခုတိယရာန်သုံးဘုံး၏ ပဋိသန္ဓာပင် ဖြစ်သောကြောင့် ထည့်ဆိုရှုပါသည်

 မေး။ ကပ္ပသဲ တတိယော ဘာဂေါ ၌ ကပ္ပအရ ယူသင့်သော ကပ်ကို
အကြောင်း နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေး။ ပထမရာန်သုံးဘုံး၌ ဖြောတို့သည် မဟာကပ်၏အစွမ်း
အားဖြင့် အသက်မရှည်ကြ၊ မဟာကပ်တစ်ခုအတွင်း၌သာလျှင် ပျက်စီး
ကြသောကြောင့် အသချုပ်ယျကပ်ကိုသာ ယူရပါသည်။

၄၄

 မေး။ ဉာဏ်သလောကပျက်စီးပံ့ကို ရရှိခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဉာဏ်သလောကသည် မီးကြောင်(၇)ကြိမ် ပျက်ပြီးနောက်၊
(၈)ကြိမ်မြောက်၌ ရေကြောင်ပျက်၏၊ တစ်ဖန် မီးကြောင်(၇)ကြိမ်
ပျက်ပြီးလျှင် (၈)ကြိမ်မြောက်၌ ရေကြောင့်ပျက်ပြန်၏၊ ဤသို့
ရှစ်ကြိမ်ရှစ်လီ ပျက်ပြီးသည်၏အဆုံး၌ (၁၀)ဒေါ်ကြိမ်ပျက်ပြီးသည်၏
အဆုံး၌ လေကြောင်တစ်ကြိမ်ပျက်၏။

 မေး။ ဉာဏ်သလောကပျက်စီးရှုံးဘုံအားဖြင့် ပိုင်းခြားပြုပါ။

ဖြေ။ မီးကြောင် ပထမဓာတ်သုံးဘုံတိုင်အောင် ပျက်၏။
ရေကြောင် ခုတိယဓာတ်+တတိယဓာတ်ဘုံတိုင်အောင် ပျက်၏။
လေကြောင် စတုဇ္ဈာန်ဘုံတိုင်အောင် ပျက်၏။

 မေး။ ပရီဇ္ဈာဘာနဲ့ ဒွေကပျိန့် စသည်၌ ကပ္ပဆရကိုရေးပါ။

ဖြေ။ ကပ္ပအရ မဟာကုပ်ကို ယူရပါသည်။

 မေး။ အသချို့ယျကပ်၏ ပမာဏကိုရရှိခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အလျားတစ်ယူနော့+အနံတစ်ယူနောရှိသော မူန်ညှင်းစေပုံအတွင်း
မှ အနှစ်တစ်ရာ+အနှစ်တစ်ရာလွန်သောအဲ မူန်ညှင်းစေ တစ်ခုတစ်ခု
ကို ဖယ်ထဲတိခိုင်းဖြင့် ငြင်းမူန်ညှင်းစေများ ကုန်ခမ်းသော်လည်း ကုန်
ခမ်းခြင်းသော်လရှိသော မဟာကုပ်၏ လေးပုံတစ်ပုံသည် အသချို့
ယျကပ်၏ ပမာဏဖြစ်ပါသည်။

(တနည်း) အုန္တရက် (၆၅)ကုပ် ပမာဏရှိပါသည်။

(တနည်း) အုန္တရက် (၂၀)ပမာဏရှိပါသည်။

 မေး။ အျွှေရကပ်၏ အဓိပါယ်ကို ရေခဲပါ။

ဖြေ။ ကပ်သုံးပါးတို့တွင် တပါးပါးသောကပ်ကြောင့် သတ္တဝါများ ပျက်စီး
ကုန်သော် ကြိုင်းကျွန်သောသတ္တဝါတို့၏ ကုသိုလ်ကံအာမူဘာ့ကြောင့်
(၁၀)နှစ်တမ်းမှစ၍ အသန္တာယူတမ်းတိုင်အောင် အသက်ရည်ပြီးလျှင်
တစ်ဖန် မသူတော်တရားကို ကျင့်သုံးခြင်းဖြင့် အသက်တမ်းဆုတ်ယုတ်
ပြီး သတ္တဝါများအသက် (၁၀)နှစ်တမ်းသို့ ရောက်သော် ကပ်သုံးပါးတို့
တွင် တပါးပါးဖြင့် သတ္တဝါများပျက်စီးခြင်းဟုသော တက်ကပ်+ဆုတ်
ကပ် အပိုင်းအမြားတစ်စုံသည် အျွှေရကပ်မည်၏။

 မေး။ ပဋိသန္တာဝက်ခြာ(ပ)ဝိသယဉ်ကော်တိယံ့၌ စတမေဝအရ အဘယ်
အရာအားဖြင့် တူကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဘုံအားဖြင့်ငွေး၊ အတ်အားဖြင့်ငွေး၊ သမ္မယုတ္တဓမ္မအားဖြင့်ငွေး၊
သရီရအားဖြင့်ငွေး တူကြပါသည်။

ပဋိသန္တာဝက်တူကြပါသန

ကမ္မစတုတ္ထအဖွင့်

 မေး။ ဇန်ကစသောက်ခဲ့လေးပါးတို့၏ အဓိပါယ်အသီးသီးကို ရေးပါ။

ဖြေ။ ပဋိသန္တအခါး၊ ပဝါဒအခါတို့၌ ဝိပါက်နာမက္ခာ ကင့်တွောရပ်ကို
ပြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံစေတနာသည် *ဇန်ကံ*
မည်၏။

ပိမိကိုယ်တိုင် အကျိုးကိုပဖြစ်စေနိုင်သော်လည်း တစ်ပါးသောဇန်ကံ

၏ အကျိုးကို ကြာမြင်စွာပြစ်ခေါ်ငံး၌ အကြောင်းဖြစ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စေတနာသည်ငှင့်။ သူစာ၊ ခုက္ခာပြစ်သောအကျိုးတရား၏ တို့ ပျိုးကြောင်းဖြစ်သော ကြာမြင်စွာပြစ်ကြောင်း ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် စေတနာသည်ငှင့်။ *ဥပထယ့်ကဗ် * မည်၏။

တပါးသောနေနကက်သည် ပြစ်စေအပ်သော ကောင်းကျိုး+မကောင်းကျိုးကို ကြာမြင်စွာမတည်နိုင်အောင် တားမြစ်တတ်သော ကုသိုလ်+ အကုသိုလ်စေတနာတစ်ပျိုးပျိုးသည် *ဥပပီဇ္ဈကဗ် * မည်၏။

အားနည်းသောနေနကက်၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပြတ်တောက်တားမြစ်၍ မိမိအကျိုးကို ပြစ်စေတတ်သောက်သည် *ဥပယာတကဗ် * မည်၏။

မေး။ နေကက်နှင့် ဥပယာတကဗ်တို့၏ အထူးကို ရေးခဲ့ပါ။

ပြော။ နေကက်သည် ကံတပါး၏အကျိုးကိုမပြတ်မှု၍ အကျိုးကိုပြစ်စေ၏။ ဥပယာတကဗ်သည် ကံတပါး၏ အကျိုးကိုပြတ်၍ မိမိအကျိုးကို ပြစ် စေ၏။ (တနည်း) ဥပယာတကဗ်သည် တပါးသောက်၏အကျိုးကို လုံးဝပြတ်တောက်၍ မိမိကိုယ်တိုင် အကျိုးမပေးဘဲ အခြားတပါးသော ကံကို အကျိုးပေးခွင့်ပြပါသည်။ (ဤကား အပရောဂါဒ္ဓပြစ်ပါသည်)

မေး။ ဂရုက်စသော ကံလေးပါးတို့၏ အဓိပ္ပာယ်အသီးသီးကို ရေးခဲ့ပါ။

ပြော။ (၁)အခြားသောက်တပါးသည် တားမြစ်ခြင်းငါး မစွမ်းနိုင်သော အပြစ်လည်းကြီး၍ အာနုဘော်လည်းကြီးသောက်သည် ဂရုက်မည်၏။ (၂)သေခါးကာလျှော့ အောက်မူးအပ် ပြုအပ်သောက်သည် အာသန္တ ကံမည်၏။

(၃)အမြှုမပြတ်ပြုအပ်သောက်နှင့် တကြိုးပံ့တည်းသာပြုအပ်သော်လည်း ကောင်းစွာမူးအပ်သောက်သည် *အာစီးလွှာက် * မည်၏။

(၄) ဂရက်စသော ကံသုံးပါးအဖြစ်သို့မရောက်ဘဲ ပြုအပ်ကာမျှသာ
ဖြစ်၍ ကံဆိုထိုက်ရုံးမျှသာဖြစ်သောကံသည် *ကင့်တွောက်* မည်၏။

 မေး။ ဂရက်အရ ကုသိုလ် အကုသိုလ်အားဖြင့် ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ မာတုယာတက်စသောကံသည် အကုသိုလ်ဂရက်မည်၏။ မဟာရှုတ်
ကံသည် ကုသိုလ်ဂရက်မည်၏။

 မေး။ ဂရက်စသော ကံလေးပါးတို့၏ အကျိုးပေးပိုအစဉ်ကို ရေးပါ။

ဖြေ။ (၁) အနည်းငယ်သောဓရအလျင်ကို ဤဗ္ဗာသောဓရအလျင်သည်
လျမ်းမိုး၍ သွားဘီသကဲ့သို့ အာသန္တကံရှိသော်လည်း ဂရက်သာလျင်
ရွှေးဤဗ္ဗာအကျိုးပေးပါသည်။

(၂) ဂရက်မရှိလျင် အာသန္တကံသည် ရွှေးဦးဗ္ဗာ အကျိုးပေးပါသည်။

(၃) အာသန္တကံမရှိလျင် အာစိလွှာကံသည် ရွှေးဦးဗ္ဗာ အကျိုးပေးပါသည်။

(၄) အာသေဝနပစ္စာ်းကိုရှုစသာကင့်တွောကံသည် ရွှေးကံသုံးပါးမရှိသော
ကြောင့် ပဋိသေဇ်ကျိုးကို ပေးပါသည်။

 မေး။ အာသန္တကံနှင့် အာစိလွှာကံနှင့်ပျိုးတို့တွင် အဘယ်ကံသည် ရွှေးဦးဗ္ဗာ
အကျိုးပေးပါသနည်း၊ ဥပမာဖြင့် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အာစိလွှာကံသည် ရွှေးဦးဗ္ဗာ အကျိုးပေးပါသည်။
သို့သော်

ဗ္ဗားအပေါင်းပြင်ပြည့်စသာ ဗ္ဗားခြုံဝှက် အိပ်ရသော အားနည်းသော
ဗ္ဗားအိုဗြို့သည် ဗ္ဗားခြုံကိုဖွင့်လျင် ခြုံတော်းဝင်နှင့်နီးသည်ဖြစ်၍ အား
ကောင်းသော ဗ္ဗားပျို့တို့၏ရေးဦးဗ္ဗာ ထွက်နိုင်သကဲ့သို့ သေခါနီးကာလ

၄၈

နှင့် နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် အာသနကံသည်သာလျှင် ရှုံးဦးစွာ၊
အကျိုးပေးပါသည်။

မေး။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ့၌ ဒိဋ္ဌဓမ္မနှင့်ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ့အံရကို ခွဲခြား၍
ကောက်ပြပါ။

ပြေ။ ဒိဋ္ဌဓမ္မအရ ပစ္စုပွဲနှစ်အတွေးဘောကို ယူရပါသည်။

ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ့အရ ပစ္စုပွဲနှစ်အတွေးဘော၌ ခံစားအပ်သောကံကို ယူရ
ပါသည်။

မေး။ ဒိဋ္ဌဓမ္မစသောကံသုံးပါးကို ဘဝအားဖြင့်ငြင်း၊ ဇေအားဖြင့်ငြင်း၊
ပိုင်းခြားပြပါ။

ပြေ။ ပစ္စုကွဲအတွေးဘော၌ အကျိုးပေးသောကံသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ့ကံ
မည်၏။

ခုတိယဘဝ၌ အကျိုးပေးသောကံသည် ဥပပစ္စဝေဒနိယံ့ကံမည်၏။

တတိယဘဝမှစ၍ အကျိုးပေးသောကံသည် အပရာပရိယဝေဒနိယံ့ကံ
မည်၏။

ဇေဖြင့်ပိုင်းခြားပုံ- ပထမဇေဇာတနာသည် ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ့ကံ
မည်၏။ သတ္တုမဇေဇာတနာသည် ဥပပစ္စဝေဒနိယံ့ကံမည်၏။
အလယ်ဇေ(၅)ချက်သည် အပရာပရိယဝေဒနိယံ့ကံမည်၏။

မေး။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနိယံ့ကံသည် အဘယ်ကြောင့် ပစ္စုပွဲနှစ်အတွေးဘော၌ အ
ကျိုးပေးလေရှိပါသနည်း။

ပြေ။ ဆန်ကျင်ဘက်အကြောင်းတရားတို့သည် မနိုင်စက်ဆပ်သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း၊ အကြောင်းထူးဖြင့်ရအပ်သောအကျိုးထူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငှင်း၊ အားကြီးသည်အတွက် ပန္တဗုဒ္ဓဘာသာ၌သာလျှင် အကျိုးပေးလလုပ်ပါသည်။

ငှင်းဒို့ဓမ္မဝေဒနိယက်သည်   **ဤပန္တဗုဒ္ဓဘာသာလျှင်**
အဟိတ်ပဝဇ္ဈိကျိုးကို ပေးပါသည်။

ဥပပဇ္ဇဝဒနိယက်သည် ပဋိသန္ဓအကျိုးပေးပြီးမှသာ ပဝဇ္ဈိအကျိုးကို
ပေး၏၊ ပဋိသန္ဓအကျိုးမပေးဘဲ ပဝဇ္ဈိအကျိုးကိုမပေးနိုင်၊ ပဋိသန္ဓ
အကျိုးပေးပြီးပါက ဘဝအရာ+အထောင်၌သော်လည်း ပဝဇ္ဈိအကျိုးကို
ပေး၏။

မေး။ အဟောသိက်အရကို သိသာထင်ရှားအောင် ရေးပါ။

ဖြေ။ ပန္တဗုဒ္ဓဘာသာ၌ အကျိုးပေးခွင့်မရဘဲ အကျိုးပေးရာကာလကို
လွန်သွားသော ပထမဇော်တော်မာဟူသော ဒို့ဓမ္မဝေဒနိယက်သည်
ငှင်း၊ ခုတိယဘဝ၌ အကျိုးပေးခွင့်မရဘဲ အကျိုးပေးရာကာလကို
လွန်သွားသော သတ္တမဇော်တော်မာဟူသော ဥပပဇ္ဇဝဒနိယက်
သည်ငှင်း၊ သံသရာစက်ပြတ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ အကျိုးပေးခွင့် မရနိုင်
တော့သော အလယ်ဇော်(၅)ချက်ဟူသော အပရာပရီယဝေဒနိယက်
သည်ငှင်း၊ အဟောသိက်မည်ပါသည်။

မေး။ ပါကကာလဝသောနှစ် ပါကကာလမည်ပုံကို ရေးပါ။

ဖြေ။ ဒို့ဓမ္မဝေဒနိယက်သည် ပန္တဗုဒ္ဓကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း၊
ဥပပဇ္ဇဝဒနိယက်သည် အခြားမဲဖြစ်သော ခုတိယဘဝဟူသောကာလ
၏အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း၊ အပရာပရီယ ဝဝနိယက်သည် တတိယဘဝမှ
၍၍ အမှတ်မရှိသောကာလ၏အစွမ်းအားဖြင့်ငှင်း၊ အဟောသိက်သည်

၂၁

အကျိုးပေးရာကာလမရှိခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်ငွေး၊ ပါကကာလမည်ပါသည်။

Xမေး။ အကျိုးပေးရာကာလမရှိသော အဟောသိက်၏ ပါကကာလမည်
ထိုက်ပုဂ္ဂို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပိုင်းခြားအပ်သောအကျိုးပေးရာကာလကို လွန်ခြင်းကြောင့်သာ
လျှင် ပါကကာလဟူသောအမည်ကို ရထိုက်ပါသည်။

Xမေး။ ပါကဗ္ဗာန်သေန-၌ အဘယ်ကို ပါကဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ပဋိသဇ္ဇာကျိုးပေးရာဘုံကို ပါကဗ္ဗာန်ဟုခေါ်ပါသည်။

Xမေး။ ပါထာတိပါတော-၌ အဒိပိုယ်နှင့်တကွ ပါထအရ၊ ပါထာတိပါတ
အရတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဒိုဝိတိကြောကို ဖြေးဖြေးကျွမ်းမပေးဘဲ လျှင်မြန်စွာကျွမ်းခေါ်ခြင်း+ချ
ခြင်းကို ပါထာတိပါတဟု ခေါ်ပါသည်။

ပါထအရ-ပညတ်အားဖြင့် သွေ့ဝါကိုရ၏၊ ပရမ္မွေအားဖြင့် ဒိုဝိတိ
ကြောကို ရပါသည်။

ပါထာတိပါတအရ-သွေ့ဝါဟုသိလျှင် ဒိုဝိတိကြောကို ဖြစ်းကြောင်း
ပယောဂကိုဖြစ်စေတတ်သော ဝကေစေတနာကို ရပါသည်။

Xမေး။ အဒီဇိုးဒါန-၌ အဒီဇိုးအရနှင့် အဒီဇိုးဒါနအရကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ အဒီဇိုးအရ-ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးဖြင့် မပေးအပ်သော သူတစ်ပါးဉာဏ်ကို
ရပါသည်။

အဒီဇိုးဒါနအရ- သူတစ်ပါးဉာဏ်မှန်းသိလျှင် ထိုဉာဏ်ကိုယူကြောင်း

ပယောက်ပြစ်စေတတ်သော ထောက်များအတွက် ရပါသည်။

 မေး။ သုရှာမေရယကို ဒုစ္စရိုက်(၁၀)ပါးတို့တွင် အဘယ်၌ သွင်းယူအပ်ပါသနည်း၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ရေးပါ။

ဖြေ။ ရသာရုံဟုဆိုအပ်သော ကာမဂ်ထို့၌ မှားသောအကျွင့် ဖြစ်သော ကြောင်း ကာမေသုမီစွာစာရွှေပင် သွင်းယူရပါသည်။

 မေး။ ကာယဝိညာတ်၏ အဓိပါယ်ကို ရေးပါ။
ဖြေ။ မိမိ၏ လူပ်အပ်သောကိုယ်ဖြင့် အလိုစာနှင့်ကို သူတပါးအား သိစေတတ်သောကြောင်းငှင့်၊ သူတပါး၏ လူပ်သောကိုယ်ဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် သိအပ်သောကြောင်းငှင့်၊ ကာယဝိညာတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင်း ကာယဒါရဟု ခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ လူပ်ရှားသောကိုယ်(စောပနကာယ)ဖြစ်သောကြောင်းငှင့်၊ ကာယကံတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင်းငှင့်၊ ကာယဒါရဟု ခေါ်ပါသည်။

 မေး။ စိတ်သည်သာ စိညာတ်ကိုဖြစ်စေပါလျက် အဘယ်ကြောင်း စိညာတ်ကိုသာ ကံ၏ အကြောင်းတရားဟု ဆိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ စိညာတ်သည် ကာယကံစသောခေါ်ဝေါြှင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင်း စိညာတ်ကို ကံ၏အကြောင်းတရားဟု ဆိုရပါသည်။

 မေး။ ကာယဒါရ၏ ဗာဟူလွှာစုံတော်ဗာဟူလွှာသဒ္ဓမထည်းကြောင်း

၅၂

ရနိုင်သောအပြစ်နှင့် ထည့်ဆိုခြင်းဖြင့် ရနိုင်သောအကျိုးတိုကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ဘဟူလ္လာသရွှေမထည့်ဆိုခြင်းဖြင့် ဒ္ဓရဖြင့် ကံကိုမမှတ်သားနိုင်ခြင်း၊ ကံဖြင့် ဒ္ဓရကို မမှတ်သားနိုင်ခြင်း ဟူသောအပြစ်ကိုရနိုင်ပါသည်။

ဘဟူလ္လာသရွှေထည့်ဆိုခြင်းကြောင့် ကာယက်၏ ကာယဒ္ဓရ၌ အဖြစ် များသောကြောင့်သာ ကာယက်မည်၍၊ ဝစီဒ္ဓရ၌ အနည်းငယ်ဖြစ်သေးသည်ဟု ပြရခြင်းအကျိုးရှုပါသည်။

မူသာဝါဒေဝါ၌ မူသာအရရှင်မူသာဝါဒအရတိုကို ခွဲခြားပြ၍၊ မူသားစကားခြောဆိုတိုင်း ကမွဲပထမြောက်/ မမြောက် ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မူသာအရ မဟုတ်မမှန်သော ဝါဇာကိုရပါသည်။

မူသာဝါဒအရ—မဟုတ်မမှန်သောဝါဇာကို ဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် သိ စေလိုသူ၏ ဝိညာတ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော စေတနာကို ရပါသည်။

(ကမွဲပထ)ထိမူသာဝါဒသည် သူတပါး၏အကျိုးစီးပွားရှင်းမူသာ ကမွဲပထမြောက်ပါသည်၊ သူတပါး၏အကျိုးစီးပွား မပျက်လျှင် ကမွဲပထမြောက်ပါ။

ပိဿာဝါစာ၌ ပိဿာဝါစာ၌ ပိဿာ၏သဘောအစိပိုင်းနှင့် ကမွဲပထမြောက်/ မမြောက်သော ပိဿာဝါစာကို ခွဲခြားပြပါ။

ဖြေ။ ညီညာတ်မူကို ကြိုတ်ချေပျက်ဆီးတတ်သောစကားသည် ပိဿာမည် ပါသည်၊ (တနည်း)ချုစ်ခြင်းကို ဆိတ်သုံးအောင် ပြုတတ်သောစကားသည် ပိဿာဝါစာမည်ပါသည်။

(ကမွဲပထ)ညီညာတ်နေသူ၊ ရင်းနီးနေသူနှင့်ဦးတို့ ပိဿာဝါစာကြောင့် ကွဲပြားမူသာလျှင် ကမွဲပထမြောက်၏၊ မကွဲပြားလျှင် မမြောက်ပါ။

 မေး။ ပိသုကာဝါစာပြောသူ၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ထုတ်ပြပါ။
 ဖြေ။ (၁)သူနှစ်ယောက်တို့၏ ညီညာတဲ့များကို ကဲပြားစေလိုခြင်း၊
 (၂)မိမိကို ချစ်စေလိုခြင်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

 မေး။ ဖရာသဝါစာ၌ ဖရာသ၏အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ ဖရာသဝါစာဖြစ်နိုင်သော စကားမျိုးကို ရေးပါ။
 ဖြေ။ မိမိသူတဲ့ပါ။ နှစ်ဦးသားကို ကြမ်းတမ်းအောင်ပြတတ်သော စကား သည် ဖရာသမည်ပါသည်။ (တနည်း) လွှာသူးကဲ့သို့ ကြမ်းတမ်းသော အတွေ့ရှိသောစကားသည် ဖရာသမည်ပါသည်။
 (ဖရာသဝါစာဖြစ်/မဖြစ်)-ကျင်နာခံခေါ်သောအနာကို ထိခိုက်သ ကဲ့သို့ နာကျင်ထိခိုက်နှင့်လောက်သော အမှန်တကယ်ကြမ်းတမ်းသော စကားမျိုးသည်သာလျှင် ဖရာသဝါစာဖြစ်ပါသည်။ ကြမ်းတမ်းသောလည်း စိတ်ထားနှုံးသည့်သော စေတနာဖြင့် ပြောဆိုခဲ့လျှင် ဖရာသဝါစာမဖြစ်ပါ။

 မေး။ သမ္မတပေါ် သမ္မ၏အဓိပ္ပာယ်နှင့်အရကိုရေး၍ကမ္မပထမြောက် သော သမ္မပုလာပကိုလည်း ရေးပါ။
 ဖြေ။ စီးပွားချမ်းသာကို ပျက်စီးစေတတ်သောစကားသည် သမ္မမည်၏။ ငြင်းသမ္မအရ မိမိ+သူတဲ့ပါးနှစ်ဦးသားတို့အား အကျိုးမရှိသောစကားကို ရော်။

မိမိ,သူတဲ့ပါးနှစ်ဦးသားအတွက် အကျိုးမရှိသောစကားကို နား ထောင်သောသူတို့က အမှန်အားဖြင့် ယုံယုံကြည်ကြည် ယူမှုသာလျှင် ကမ္မပထမြောက်ပါသည်။

*****

၁၄

မေး။ အဘိဓာဇ်အဓိပ္ပါယ်နှင့် ကမ္မပထမြာက်သော အဘိဓာကို ရေးပါ။
ပြီ။ သူတပါး၏ သမ္မတ္ထိကို လောဘ၏အစွမ်းပြု၍ ရှေးချေကြုံ စည်ခြင်းကို
အဘိဓာဟု ခေါ်ပါသည်။ သူတပါး၏ စီးစိမ်ကို မိမိဥစ္စပြစ်လျှင်
ကောင်းလေစွဟု မိမိသိန့်ဆုတ်စေသော အဘိဓာသည်သာလျှင် ကမ္မပထ
မြာက်ပါသည်။

မေး။ မျာပါဒ၏ အဓိပ္ပါယ်နှင့် ကမ္မပထမြာက်သော မျာပါဒကို ရေးပါ။
ပြီ။ စီးပွားရှုမ်းသာပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းပြစ်သော ဒေါသသည်
မျာပါဒမည်ပါသည်။ ၂၁၅၇၍သုပျက်စီးသွားလျှင် ကောင်းလေစွာ
ဟု ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမျာပါဒသည်သာ ကမ္မပထမြာက်
ပါသည်။

မေး။ မိစ္စာဒိဋ္ဌာရ ကမ္မပထမြာက်သော မိစ္စာဒိဋ္ဌာကို ရေးခဲ့ပါ။
ပြီ။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌာ+ အဟေတုကဒိဋ္ဌာ+ အကြိယဒိဋ္ဌာ သုံးပါးသည်သာလျှင်
ကမ္မပထမြာက်ပါသည်။

မေး။ မိစ္စာဒိဋ္ဌာစ လောဘမူလလန်-၌ မိစ္စာဒိဋ္ဌာသည် အဘယ်ကြောင်း
လောဘမူလကြောင်း ပြစ်ရပါသနည်း။
ပြီ။ မိစ္စာဒိဋ္ဌာသည် ဖြုံမြေစွာယူအပ်သော အတ္ထ+အတ္ထနိယစသောဝဇ္ဈာတို့၌
လောဘပြုစွာန်းသည်ပြစ်၍သာလျှင် ဖြုံမြေစွာယူတတ်သောကြောင်း
လောဘမူလကြောင်း ပြစ်ရပါသည်။

မေး။ ရွှေဟို မူလဟို အရ အဒိန္ဒဒိန်၏ လောဘမူလ+ဒေါသမူလ+မောဟ

မူလကြောင် ဖြစ်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)အလိုက္ခိအပ်သောဝဇ္ဈကိုင်း၊ အလိုမရှိအပ်သောဝဇ္ဈကိုင်း၊ မိမိကိုယ်ကို စောင်ရွောက်လိုခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ စွဲမျိုးတို့ကို စောင်ရွောက်လိုခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ဖြစ်စေ၊ ခိုးယူသောသူ၏ အဒီဇိုင်း သည် လောဘမူလကြောင် ဖြစ်၏။

(၂)ရန်သူကိုနိမ့်နှင်းလိုသည်ဖြစ်၍ ခိုးသောသူ၏ အဒီဇိုင်းသည် အော်သမူလကြောင် ဖြစ်ပါသည်။

(၃)နိတိကျမ်းလာစကားကို အလေးပြု၍ ပြစ်မှုကျူးမှုလန်သူကို နှိမ်နှင်းခြင်းဂါ ဒထ်ငွေယူသောမင်းတို့၏င်း၊ သုတဟီးသွားကိုပင် မိမိ သွားသယ်ဖြင့် ယူကြကုန်သော ပုဇွားတို့၏င်း၊ ကံ+ကံ၏အကျိုးကို မယုံကြည်ကုန်သော မိစ္စဘဒ်ပြိုတို့၏င်း၊ အဒီဇိုင်းသည် မောဘမူလ ကြောင် ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ မဟာကုသိလ်စိတ်ရှစ်ပါးသည် ဒါန+သီလ+ဘာဝနာ၏ အစွမ်းအား ဖြင့် အဘယ်မကြောင် သုံးမျိုးပြားရပါသနည်း။

ဖြေ။ ကာမာဝစရကုသိလ်ကံသည် ဒါန+သီလ+ဘာဝနာဟူသော အမှတ် အသား သုံးပါးဖြင့် ပြစ်သောမကြောင် သုံးမျိုးပြားရပါသည်။

 မေး။ အဘယ်တရားကို ဒါနဟုခေါ်ပါသနည်း၊ ငှုံးဒါန၌ ပေါင်းယူရသော တရားတို့ကိုလည်း ဖော်ပြပါ။

ဖြေ။ ပူဇော်ချီးမြောက်လိုသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ထင်ရှားရှိသော ဝဇ္ဈကို စွန်းလွှတ်သည်၏အစွမ်းအား ဖြင့် ပြစ်သော အနုသယမက်းသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သဏ္ဌာန်၌ဖြစ်သော စောနာကို ဒါနဟုခေါ်ပါသည်။

ငှုံးဒါန၌ ဒါနဝဇ္ဈကို ရှာမှုးသောအားဖြင့် ပြစ်သော ပုဇွာ စောနာ

၅၆

လူ၏ဖြီးနောက် ဝမ်းသာလျက် အဖန်ဖန်အောက်မေ့သော အားဖြင့်
ဖြစ်သော အပရတေတနာတို့ကို ပေါင်းယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို သီလဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ငါးပါး+ရှစ်ပါး+ဆယ်ပါးသီလတို့ကို ဆောက်တည်ဖြည့်ကျင့်သော
ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဆောက်တည်သော်လည်း တွေ့ကြုံးရောက်ရှိလာသောခုစာရှိက်
မှ ရောင်ကြော်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ရှင်ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၊ ပါတီမောက္ခသံဝရကို
ဆောက်တည်သောရဟန်း၊ စတုပါရိုသူခို့သီလကို ဖြည့်ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏သဏ္ဌာန်ဖြုံးဖြစ်သော စေတနာကို သီလဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်တရားကို ဘာဝနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကမ္မာဌာန်းလေးဆယ်တို့၌ငြင်း၊ ခန္ဓာစောဝိပသုနာ၏ အာရုံတို့
၌ငြင်း၊ ပရိကမ်း၊ သမ္မသနညာ၍တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အပူနာ
သို့ မရောက်သေးသော ဂေါကြားအဆုံးရှိသော စေတနာကို ဘာဝနာ
ဟုခေါ်ပါသည်။

အပြစ်မရှိသောအတတ်ပညာစသည်ကို သင်ယူကြောင်းစေတနာ
ကို ဤဘာဝနာ၌ သွင်းယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင်း အပစာယနာဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အရွယ်+ရှုက်အားဖြင့် ကြီးသုတိအား သက်န်းစသည်ရလိုမျှ တောင့်
တခြင်းက်းလျက် ခရီးညီးကြီးစို့ခြင်းခြင်း၊ နေရာခင်းခြင်း၊ စသောများစွာ
မြတ်နီးမှုပြုကြောင်းစေတနာကို အပစာယနာဟုခေါ်ပါသည်။

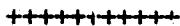
*****

မေး။ အဘယ်ကို ဝေယူဝစ္စကုသိုလ်ဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ အရှယ်+ရှယ်အားဖြင့်ကြီးသူတို့၏ငှုံး၊ မကျမှာသူတို့၏ငှုံး၊ ကိုစွဲ
ကြီးထော်မှန်သမျှကို ပစ္စည်းလေးပါးရလိမ့် တောင်တကြောင်းက်းလျက်
ပြုလုပ်ကြောင်း စေတနာကို ဝေယူဝစ္စ ဖူးခေါပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို ပတ္တိဒါနဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ မိမိသန္တာနှင့်ဖြစ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမျှကို သူတပါးတိုနှင့်ဆက်
ဆံသည်၏အပြစ်ကို တောင်တကြောင်းဖြစ်သောစေတနာကို ပတ္တိဒါန
ဟု ခေါပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို ပဇ္ဈာန်မောဒနကုသိုလ်ဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ သူတပါးတိုကပေးသည်ဖြစ်စေ၊ မပေးသည်ဖြစ်စေ၊ သူတပါးတို့၏
ကုသိုလ်ကို မစွဲရိုယအည်းအကြောင်းသောစိတ်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်
ကြောင်း စေတနာကို ပဇ္ဈာန်မောဒနကုသိုလ်ဟု ခေါပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကို ဓမ္မသဝန်ဟုခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ မိမိအတွက် လောက်, လောကုဇ္ဈာဂုဏ်ထူးကို ရလိုသည်ဖြစ်၍၍ငှုံး
သူတစ်ပါးတို့အား တရားဟောခြင်းဖြင့် ချီးမြောက်လိုသည်ဖြစ်၍၍ငှုံး၊
မိမိ၊ သူတစ်ပါးနှစ်ဦးသားတို့၏ အကျိုးစီးပါးကို ညွှန်ပြတတ်သော တရား
ကို နာယူကြောင်း စေတနာကို ဓမ္မသဝန်ကုသိုလ်ဟုခေါပါသည်။
(မှတ်လျက်) အပြစ်က်းသောအတတ်ပညာစသည်ကို ကြားနာကြောင်း
စေတနာကိုလည်း ဓမ္မသဝန်နှင့်ပင် သွင်းယူရပါသည်။

၅၈

မေး။ အဘယ်ကို ဓမ္မဒေသနာ ဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ ပစ္စည်းလေးပါးကိုမင့်ဘဲ ယောနိသောမန်သိကာရပြင် အကျိုးစီးပွား
ကို ညွှန်ပြကြောင်း စေတနာကို ဓမ္မဒေသနာဟု ခေါပါသည်။
(မှတ်ချက်) အပြစ်ကင်းသော အတတ်ပညာစသည်ကို ညွှန်ပြကြောင်း
စေတနာကိုလည်း ဓမ္မဒေသနာ၏ သွင်းယူရပါသည်။

မေး။ ဒိဋ္ဌဗုဏ်မွှေ့ ဒိဋ္ဌအရ ဉာဏ်ကိုယူခဲ့လျှင် ဉာဏ်ပိုပုယ်စီတ၏
ဒိဋ္ဌဗုဏ်မွှေ့ဖြစ်သင့်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ရွှေအစိုး နောက်အဖို့၌ဖြစ်သောစေတနာကိုလည်း ဒိဋ္ဌဗုဏ်မွှေ့
ပေါင်းယူရသောကြောင်း ဉာဏ်ပိုပုယ်စီတ်သည်လည်း ဒိဋ္ဌဗုဏ်မွှေ့ဖြစ်
သင့်ပါသည်။

မေး။ ဒိဋ္ဌဗုဏ်အရ ဖြစ်သင့်သောစေတနာကို ဉာဏသမွုပုတ်+ ဉာဏ
ပိုပုယ်အားဖြင့် ခွဲြေားပြပါ။
ဖြေ။ ဉာဏသမွုပုတ်စီတ်၌ ဒိဋ္ဌဗုဏ်အရ ပုံး+ မူဇ္ဈား+အပရ စေတနာ
သုံးခုရုံးကိုယူရပါသည်။ ဉာဏပိုပုယ်စီတ်၌ ပုံးစေတနာ+အပရ
စေတနာကို ဒိဋ္ဌဗုဏ်အရ ယူသင့်ပါသည်။

မေး။ ပုညကြိယဝ္မာ(၁၀)ပါးကို ဒါနါ+သီလ+ဘာဝနာသုံးပါး၌ အ^၂
ကြောင်းနှင့်တကွ ထည့်သွင်းပြပါ။
ဖြေ။ (၁)ပတ္တိဒါန+ပတ္တာနူမောဒနတိသည် ဒါနသေဘာရှိသောကြောင်း
ဒါန၌ သွင်းယူရပါသည်။
(၂)အပစာယန, ဝေယျာဝစ္စတိသည် စာရိဇ္ဇာသီလဖြစ်သောကြောင်း

သီလ၌ သွင်းယူရပါသည်။

(၃) ဓမ္မသဝန် + ဓမ္မဒေသနာ + ဒိဋ္ဌဌဏျကဗ္ဗာတိသည် ကုသိုလ်တရားတိုကို
ပျော်စေတတ်သောကြောင့် ဘာဝနာ၌ သွင်းယူရပါသည်။

(တန်ည်း) ဓမ္မသဝန်, ဓမ္မဒေသနာတိသည် လက္ခဏာပိုင်ဝေစ + သစ္စပိုင်
ဝေစ ကိုဆောင်နိုင်သောကြောင့် ငှင်းနှစ်ပါးကို ဘာဝနာ၌ သွင်းယူ
ရပါသည်။

(တန်ည်း) ဓမ္မဒေသနာသည် ဓမ္မဒါနသဘာရှိသောကြောင့် ဒါနှင့်
သွင်းယူရပါသည်။

ဒိဋ္ဌဌဏျကဗ္ဗာတိ ပုညကြံးယဝ္မာအားလုံး၌ သွင်းယူရပါသည်။

(အကြောင်းကား) ဒိဋ္ဌဌဏျကဗ္ဗာသည် ပုညကြံးယဝ္မာအားလုံးတိုက် နိယမ^၁
လက္ခဏာဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

❖မေး။ ပတ္တိဒါန+ပတ္တာနဲမောဒနတိုက် ဒါနသဘာရှိပုံကို ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ ဒါနသည် ဗုသာ၊ မဇ္ဈရိယတိုက် ဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်သကဲ့သို့
ပတ္တိဒါန+ပတ္တာနဲမောဒနတိုသည်လည်း ဗုသာ၊ မဇ္ဈရိယတိုက် ဆန်
ကျင်ဘက်ဖြစ်၏။ ဤသိသုတေသနကျင်ဘက်ခြင်း တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
လက္ခဏာတူသောကြောင့် ဒါနသဘာရှိပါသည်။

❖မေး။ ရပါဝစရက္ခသိုလ်က်၏ မနောကမျှ၊ ဘာဝနာမယ၊ အပူနာပတ္တဖြစ်ရ
ခြင်း အကြောင်းတိုကို အသီးအသီးရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁) ဝိညာတိုကိုဖြစ်စေတတ်သည်၏အပြစ်မရှိသောအားဖြင့် ကာယ
ဒ္ဓရစသည်တို့၌ မဖြစ်သောကြောင့် မနောက်သာဖြစ်ရပါသည်။

(၂) ဒါနစသည်တိုက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဖြစ်သောကြောင့် ဘာဝနာမယ
သာဖြစ်ရပါသည်။

၆၀

(၃)ရေးအပို့ဖြစ်သော ဘာဝနာတိသည် ကာမာဝစရသာဖြစ်သော
ကြောင့် အပူနာပထွေဖြစ်ရပါသည်။

(မှတ်ချက်) မအနာကမ္မမေဝ ကိုထောက်၍ ကာယက်ဖြင့် ပြလုပ်
သွားရောက်ရုံမျှဖြင့်ငွေး၊ ဝစ်က်ဖြင့် ဆုတောင်းရုံမျှဖြင့်ငွေး၊ ရွာန်မရ^၁
နိုင်ပါ။ တဲ့ ဘာဝနာမယ် ကိုထောက်၍ အလုပ်ပေးရုံမျှ+
သီလဆောက်တည်ရုံမျှ+တရားဟော, တရားနာရုံမျှစသည်ဖြင့် ရွာန်မရ^၂
နိုင်ဟု မှတ်ပါ။

မေး။ ရုပကုသိုလ်သည် ပဋိပဒါစသောအပြားဖြင့် များပြားပါလျက်
အဘယ်ကြောင့် (၅)ပါးသာ ဖြစ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိတက်စသော ရုံ၊ ရှင်းသော ရွာန်အကိုတိုကို ကျော်လွှန်သည်၏
အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ရွာန်အကိုတို့၏ ငါးပါးသာပြားသောကြောင့်
ငါးပါးသာဖြစ်ရပါသည်။

မေး။ အာရမ္မကောဇာန် အာရုံအပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ကောင်းကင်ပည်တ်အာရုံ(၂)ပထမရုပ္ပိညာက်အာရုံ (၃)နှံး
ဘောပည်တ်အာရုံ (၄)တတိယရုပ္ပိညာက်အာရုံ အားဖြင့် လေးပါး
ဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အကုသိုလ်ကို(၁၂)ပါးတို့တွင် ဥခွဲစွဲစေတနာကို အဘယ်ကြောင့်
ကြည့်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္ဓကျိုးကို ပေးခြင်းသဘောမရှိသောကြောင့် ဥခွဲစွဲစေတနာ
ကို ကြည့်ရပါသည်။

 မေး။ ဥခ္ဓစ္စစေတနာကံကို ပဋိသန္တကျိုးပေးခြင်းသဘော မရှိကြောင်း
အဘယ်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။
ဖြေ။ သောတာပတ္တိမဂ်သည် ပယ်အပ်သောတရားတို့၌ မလာသော
ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။

 မေး။ ဥခ္ဓစ္စသဟရှုတ်ကံ၏ ပဋိသန္တကျိုး မပေးနိုင်ပုံကို ယုဇ္ဇာပြု၍
ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ ဥခ္ဓစ္စသဟရှုတ်ကံသည် ပဋိသန္တကျိုးပေးမည်ဆိုလျှင် အပါယ်ဘုံး
တို့သာ ပေးရာ၏၊ ယင်းဥခ္ဓစ္စကို မပယ်ရသေးသော သောတာပန်
သည်လည်း *စတူဟပါယေဟိစ ဝိပုမုလွှာ* ဒေသနာတော်အရ အပါယ်
သိုက္ခာခြင်းသဘော မရှိရကား ဥခ္ဓစ္စသဟရှုတ်ကံသည် ပဋိသန္တကျိုးကို
မပေးနိုင်ဟုသိနိုင်ပါသည်။

(မှတ်ချက်) ဥခ္ဓစ္စကို ဒသနေ့ပဟာတဗ္ဗတရားတို့၌ မဟောသော
ကြောင်း ပဋိသန္တကျိုးကို မပေးနိုင်ဟု သိနိုင်ပါသည် ဟုဆိုလို ပါသည်။

 မေး။ ဥခ္ဓစ္စသဟရှုတ်ကံသည် ပဝတ္ထိကျိုးကို ပေးနိုင် / မပေးနိုင် ရှင်းပြပါ။
ဖြေ။ ပဋိသန္တခိုဒီဘင်း၌ ဥခ္ဓစ္စသဟရှုတ်စိတ်ကို ထဲပြုပြီး၊ ငွေး၏ အကျိုး
ဝိပါက်ကိုလည်း ထဲပြသောကြောင်း ပဝတ္ထိကျိုးကိုလည်း ပေးနိုင်၏။

 မေး။ အကုသိုလ်ကံ(၁၂)ပါးသည် ပဝတ္ထိကျိုးကို ပေးရှုပြု ပဋိသန္တကျိုး
ကဲသို့ ခုဂ္ဂတိဘုံမှာသာ အကျိုးပေးနိုင်ပါသလော။
ဖြေ။ သဗ္ဗတ္တာပို ကာမလောကေ ဟူသော သင်္ဘာပါဌ္ဂကို ထောက်၍
သိဂါတီဘုံး ခုဂ္ဂတိဘုံနှစ်မျိုးလုံး၌ ပဝတ္ထိကျိုးကို ပေးနိုင်ပါသည်။

၆၂

မေး။ အကုသိုလ်ကံကြောင့်ဖြစ်ရသော အပါယ်ဘုံသားတို့၏ ဤကျယ်
သော စီးစိမ်ချမ်းသာကို စံစားရာအပါ၊ ရှင်မောဂ္ဂလာန်စသည်ကို ဖူးဖြင့်
ရှာ အပါတို့ပြုဖြစ်သော အကျိုးဝိပါက်သည် အကုသိုလ်၏အကျိုးလော/
ကုသိုလ်၏အကျိုးလေား။

မေး။ အကုသိုလ်၏ လူဗြာရုံအကျိုးဝိပါက် မဖြစ်သင့်သောကြောင့်
ကုသိုလ်၏၏အကျိုးသာဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ကာမကုသိုလ်ကံသည် အဘယ်ကြောင့် ရှုပော်၌ ပဝတ္ထိကျိုးကို
ပေးပါသနည်း။

မေး။ ကာမဝိရှာဂဲဘာဝနာသည် ကာမတန္တာလျှင်အာရုံရှိသော ဝိညာဉ်
ကို ဖြစ်စေခြင်းမရှိသောကြောင့်ငွေး၊ မဟန္တ် လောကုတ္ထရာကုသိုလ်
တို့သည် စင်စစ်တူသောအကျိုးရှိသောကြောင့်ငွေး၊ ရှုပါဝစရကုသိုလ်
ကံကြောင့် အဟိတ်ဝိပါက်တို့ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ရှုပော်၌လည်း
ပဝတ္ထိကျိုးကို ဖြစ်စေပါသည်။

မေး။ / အရှင်အနုရွှေ့သည် ကာမကုသိုလ်ကို တိဟိတ်ဥဇ္ဈားကုသိုလ်
စသည် အားဖြင့် အဘယ်အကျိုးတို့ ခဲ့ပြုပါသနည်း။

မေး။ / ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံသည် သောင့်သကိုပါက်+ဒွေးသကိုပါက်၊
အငွေ့သကိုပါက်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် သုံးမျိုးသုံးစားအကျိုးပေး၏ဟူပြခြင်း
အကျိုးတို့ တိဟိတ်ဥဇ္ဈားကုသိုလ်စသည်အားဖြင့် ခဲ့ပြုပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဥဇ္ဈားကံဟု ခေါ်ပါသနည်း။

မေး။ ကုသိုလ်အခြေအရုံရသောကြောင့်ငွေး၊ နောက်၌ အသေဝနပစ္စည်း

ကိရသောအားဖြင့် အဖန်တလဲလုပ္ပါဝါရသည်ဖြစ်၍ ထူးသောကြောင့်
ငွေး။ *ဉာဏ်ကုသိုလ်ကံ*ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဉာဏ်ကံဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေား။ ကုသိုလ်ကံပြုဆဲခဲ့သည့် အကုသိုလ်တို့ ခြုံရုံအပ်သောကြောင့်ငွေး
နောက်၌ နလုံးမသာယာခြင်းကို ဖြစ်စေသောအားဖြင့် ပျော်များထံ့အပ်
သောကြောင့်ငွေား။ *ဉာဏ်ကံ* ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ တိဟိတ်ဉာဏ်ကုသိုလ်ကံ၏ ပဋိသန္ဓာကျိုး+ပဝတ္ထိကျိုးပေးပုံထူးခြား
ချက်ကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေား။ ပဋိသန္ဓာကျိုးကိုပေးရာ၌ တစ်ခုသောပဋိသန္ဓာကိုသာ အကျိုးပေးပါ
သည်၊ ကံတစ်ပျိုးတည်းကြောင့် ဘဝများစွာတို့၌ ပဋိသန္ဓာဖြစ်ဖိုင်ပါ။
ပဝတ္ထိကျိုးသည်ကား ဘဝအရာ၊ အဓာဓာնးသော်လည်း အကျိုး ပေး၏။

(တိရှိချွောနဂတေ ဒါနံ ဒတ္ထ သတဂေထ ဒက္ခာထ ပါဋီကခါတဗ္ဗာဟူ
သောပါဋီတော်ကို ထောက်ပါ။)

မေး။ တိဟိတ်ဉာဏ်ကုသိုလ်ကံသည် ဒိုဟိတ်ပဋိသန္ဓာကျိုးကိုသာပေး၍။
အဟိတ်ပဋိသန္ဓာကျိုးကို အဘယ်ကြောင့် အပေးပါသနည်း။

ဖြေား။ ဉာဏ်သည် ဇွဲစွဲသောမကောင်းကျိုးဝိပညီ၏အကြောင်းဖြစ်သော
မောဟာ၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် (တနည်း)အကုသိုလ်အားလုံး
၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် ထိဉာဏ်နှင့်ယဉ်သော တိဟိတ်
ဉာဏ်ကုသိုလ်ကံသည် ဇွဲစွဲသော ဝိပညီ၏အကြောင်းမဖြစ်ရကား
ဒိုဟိတ်ပဋိသန္ဓာကျိုးကိုသာပေး၍ အဟိတ်ပဋိသန္ဓာကျိုးကို မပေးနိုင်ပါ

၆၄

 မေး။ ဒီဟိတ်ဉာဏ်ကုသိုလ်ကံသည် တိဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကို မပေးဘဲ အဘယ်ကြောင့် ဒီဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကိုသာ ပေးရပါသနည်း။
 ဖြေ။ ဒီဟိတ်ဉာဏ်ကုသိုလ်ကံသည် ဉာဏ်နှင့်ယူဉွှေ့ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဉာဏသမဗ္ဗာတ်ဝိပါက်ကို မဖြစ်စေနိုင်သည့်အတွက် တိဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကို မပေးဘဲ ဒီဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကိုသာ ပေးပါသည်။

 မေး။ တိဟိတ်ကုသိုလ်ကံ၏ဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကိုသာ ထုတ်ဆောင်၍ ဒီဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကို အဘယ်ကြောင့် မထုတ်ပြပါသနည်း။
 ဖြေ။ ကံနှင့်တူသောအကျိုးကို ပြခြင်းအကျိုးငါး တိဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကိုသာ ထုတ်ဆောင်၍ ဒီဟိတ်ပဋိသန္တကျိုးကို မထုတ်ဆောင်ပြပါ၊ မရနိုင်သောကြောင့် ထုတ်မပြခြင်း မဟုတ်ပါ။

 မေး။ အသခိုက် သသခိုက် စသောဝါဒကို အဘယ်ကြောင့် ကေစိဝါဒဟု ၅၇ ရုပါသနည်း။
 ဖြေ။ အကျိုးဝိပါက်၏ သခိုက်အပြားကို အကြောင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်သာ အလိုဂိုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ကံ၏အစွမ်းအားဖြင့် အလိုမဂိုအပ်သောကြောင့် ကေစိဝါဒ ဟုဆိုရပါသည်။

 မေး။ အသခိုက် သသခိုက် စသောဂါတ္တာ သခိုက်ပြားခြင်း၏ အကြောင်းကို ရေးပါ။
 ဖြေ။ မှန်ထဲ၌ရှိသောမျက်နှာရိပ်သည် မျက်နှာလျှပ်လျှင် လျှပ်သကဲ့သို့ အသခိုက်ကံသိုလ်၏ အသခိုက်အကျိုးသာဖြစ်၍၊ သသခိုက်က အကျိုးဝိပါက်မဖြစ်၊ ၅၈ ၁၇။သို့လာကြောင်း ကံအားဖြင့်သာလျှင် သခိုက်ပြား

ရပါသည်။

မေး။ ရပါစစရကုသိုလ်ရာန်သည် အဘယ်ကြောင့် ပရိဇ္ဇာ+မဏီ+ပထီတမည်ပါသနည်း။

ცြေ။ ထက်ဝံန်းကျင်ပိုင်းဖြတ်အပ်သကဲ့သို့ နည်းသောအနာဘော် ရှိသောကြောင့် ပရိဇ္ဇာမည်ပါသည်။ (တနည်း) ရှုအပ်ကာမျှဖြစ်၍ မမိုင်ရသေးသောကြောင့် ပရိဇ္ဇာမည်ပါသည်။ (တနည်း)အနည်းငယ်အသေဝန်ပစ္စည်းကို ရသောကြောင့် ပရိဇ္ဇာမည်ပါသည်။(တနည်း) ယုတေသုံးသောဆန္ဒ+ဝိရိယာ+စိတ္ထာ+ဝိမံသတိုသည် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့် ပရိဇ္ဇာမည်ပါသည်။

(မဏီ) ပရိဇ္ဇာ+ပထီတန်ပါးတို့၏ အလယ်၌ဖြစ်သောကြောင့် မဏီမည်ပါသည်။ (တနည်း)လွန်စွာမပြီးအပ်သေးသည်ဖြစ်၍ ဝသီဘော် မပြည့်စုံသေးသောကြောင့် မဏီမည်ပါသည်။ (တနည်း)အလယ်အလတ်ဖြစ်သောဆန္ဒစသည်တို့သည် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့် မဏီမည်ပါသည်။

(ပထီတ) မြတ်သည့်၏အဖြစ်သို့စောင်အပ်သောကြောင့် ပထီတမည်၏။ (တနည်း)အလွန်ပွဲးအပ်သည်ဖြစ်၍ ဝသီဘော်အလုံးပြည့်စုံသောကြောင့် ပထီတမည်ပါသည်။ (တနည်း)အသေဝန်ပစ္စည်းကိုအလွန်များစွာ ရအပ်သောကြောင့် ပထီတမည်ပါသည်။ (တနည်း)မြတ်သောဆန္ဒစသည်တို့သည် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့် ပထီတမည်ပါသည်။

မေး။ ပဋိမရာန် ဘာဝတွေ့၌ ပဋိမရာန်အပြားနှင့် ယူသင့်သော ပဋိမရာန်ကို ဉှုန်ပြပါ။

++++++

၆၆

ဖြေ။ ပဋိမရာန်သည် (၁)အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်သော ပဋိမရာန်
 (၂)အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ မရောက်သော ပဋိမရာန် ဟန္တ်မျိုး ရှိပါသည်။
 ထိန္တ်မျိုးတို့တွင် ဤမျိုး အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့မရောက်သော ပဋိမရာန်
 ကိုသာ ယူရ၏။

 မေး။ အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်သော ပဋိမရာန်ကို အဘယ်ကြောင့်
 မယူရပါသနည်း။

ဖြေ။ အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်သောပဋိမရာန်သည် ပဋိသန္တ်ကျိုးကို
 မပေးနိုင်သောကြောင့် မယူရပါ။

 မေး။ အဘိညာဉ်အဖြစ်သို့ရောက်သော ပဋိမရာန်သည် အဘယ်ကြောင့်
 ပဋိသန္တ်ကျိုးကို မပေးနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တူသောဘုရှိသောရာန်မှ အာသဝနပစ္စည်းကို မရသည်ဖြစ်၍
 အားနည်းသောကြောင့် ပဋိသန္တ်ကျိုးကို မပေးနိုင်ပါ။

 မေး။ မဟန္တ်တရားတို့၏ ပဋိသန္တ်ကျိုးပေးခြင်းအကြောင်းကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ တူသောဘုရှိသောရာန်မှ အာသဝနပစ္စည်းကိုရသဖြင့် အားရှိ
 သောကြောင့်သာ အကျိုးပေးပါသည်။

 မေး။ အသည်တော်သို့ ရောက်နိုင်ရေးအတွက် အဘယ်ကဲ့သို့ ပျီးများ
 အားထဲတဲ့ရပါသနည်း။

ဖြေ။ သညှာ ရောဂါး သညှာ ဂဇ္ဈာ စသောနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ဒီ စိုး
 ဒီ စိုး စသောနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နာမ်တရားအပေါ်၌ အပြစ်မြင်သော

ကြောင်းငှုံး၊ ထိနာမ်တရားမရှိခြင်း၏ မြတ်သည်ဟန်းဖြတ်ခြင်းကြောင်းငှုံး၊ ဝါယောကသိတ်း၌သော်ငှုံး၊ ပရီစီးဘကာသကဗုံး၌သော်ငှုံး၊ ပျူးများအပ်သော အရာပဝါရာကာဘဝနာကြောင်း ကမ္မာကြိုယဝါဒအယဉ်ရှိသော တိဇ္ဈာတ္ထသည်သာလျှင် အသည်သတ်ဘုံသို့ ရောကနိုင်ပါသည်။

 မေး။ အသည်ဖြေဟွာများသည် ဖြေဟွာဘုံ၌ အဘယ်သို့ နေထိုင်ကြပါသနည်း။

ဖြေ။ ဤလူပြည့်၌သေရသေလူရိယာပုစ်ဖြင့်ပင်လျှင် အသည်တ်ဘုံ၌ နေကြရပါသည်။

 မေး။ သုဒ္ဓိဝါသဘုံ၌ဖြစ်နိုင်ရေးအတွက် အနာဂတ်တိသည် အဘယ်အခါး၌ ရအပ်သော ပဋိမဏာန်ကို ပျူးများရပါသနည်း။
ဖြေ။ ပထုဇ္ဇာစသောကာလ၌ငှုံး၊ အနာဂတ်ဖြစ်ပြီးရာ နောက်ကာလ၌ငှုံး၊ ရအပ်သော ပဋိမဏာန်ကို ပရီဇ္ဈာ+ မဇ္ဈာ+ ပထိတအခြင်းအရာ သုံးမျိုးတို့ဖြင့် ပျူးများရပါသည်။

 မေး။ အနာဂတ်များသည် သုဒ္ဓိဝါသဘုံတို့တွင် ဖြစ်လိုကာဘုံတို့၌ ဖြစ်နိုင်ကြပါသလော်။

ဖြေ။ သုဒ္ဓိကြော်၊ ဝိရိယိကြော်၊ သတိကြော်၊ သမာဝိကြော်၊ ပညီကြော်ဝါးပါးတို့၏ လွန်ကဲတက်မြှက်သောအစဉ်အားဖြင့် သုဒ္ဓိဝါသဘုံတို့၌ဖြစ်ကြရပါသည်။

 မေး။ ဓာန်ရပုစီလုံးသည် ထိဓာန်၏အကိုးဘုံတို့၏သာ ဖြစ်နိုင်ကြော်၊ သလောရှင်းပြပါ။

၆၈

ဖြေ။ ပထမရာန်ရလျှင် ပထမရာန်ဘုရားဖြစ်၏ စသောစကားကို ထို့ထို့
ရာန်၏ သီးခြားဉာဏ်ဖြစ်သောဘုရားအစွမ်းဘားဖြင့် ဟောထားခြင်းဖြစ်
ပါသည်။ အကယ်၍ တောင်တလိုခြင်မှု နိက္ခိုရိုခဲ့သော ပုထဇ်+
သောတာပန်+သကဒါဂါမ်တို့သည် သုဒ္ဓါဝါသကြော်သော ဖြစ်လိုရာဘုရား
အားလုံးတို့၏ ဖြစ်နိုင်ကြပါသည်။

 မေး။ အနာဂါမ်များသည် ဘုရားလုံးတို့၏ နိက္ခိုဖြစ်ပါသလော်ဘုရားလုံး
တို့သူ့လည်း ရောက်နိုင်ပါသလော်။

ဖြေ။ အနာဂါမ်တို့သည် ကာမရာဂကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်ဖြီဖြစ်သောကြောင်း
ကာမဘုရားတို့၏ လိုခြင်တောင်တလို့မှု နိက္ခိုမဖြစ်နိုင်ပါ။ ထိုကြောင်းပင်လျှင်
အနာဂါမ်တို့သည် ကာမဘုရားမှတပါး ကြော်သော ဖြစ်လိုရာဘုရားလုံးတို့
ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ အနာဂါမ်နော ပန် သုဒ္ဓါဝါသသု ဉာဏ်ဆို ဟူသော သင်္ကာစကား
အရ အနာဂါမ်တို့သည် သုဒ္ဓါဝါသဘုရားတို့၏သာ ဖြစ်ရပြီး တဗြားဘုရားတို့၏
မဖြစ်နိုင်ပါသလော်။

ဖြေ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုရားတို့၏ အနာဂါမ်တို့သာဖြစ်၏ဟူသောသတ်မှတ်ချက်သာ
ရှိ၍ ငြင်းအနာဂါမ်တို့သည် သုဒ္ဓါဝါသဘုရားအားဘုရားတို့၏ မဖြစ်ပုံသော
သတ်မှတ်ချက် မရှိသောကြောင်း အဗြားဘုရားတို့၏လည်း ဖြစ်နိုင် ပါသည်။

 မေး။ ရာန်မရသော သုက္ခိုပသသကအနာဂါမ်များ အဘယ်သို့လျှင် သုဒ္ဓါ
ဝါသဘုရားတို့ ရောက်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အနာဂါမ်တို့သည် သမဂ္ဂနိုင်ဖြည့်ကျင်မှု ပြုပြီးဖြစ်သောကြောင်း

သေခါနီးကာလ၍ စင်စစ်ကန်အားဖြင့်ပင် ဈာန်သမာပတ်ကို
ဖြစ်စေ နိုင်ကြသောကြောင့် သူဒွါဝါသဘုံသို့ ရောက်နိုင်ကြပါသည်။

 မေး။ သမာပတ်ရှစ်ပါးရသော အမျိုးသမီးများသည် ရောက်လိုသော ရုပ်+
အရုပ်ဘုံတို့သို့ ရောက်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ အမျိုးသမီးတို့သည် ပုထုဇ္ဇာဖြစ်စေ၊ အရိယာဖြစ်စေ သမာပတ်
ရှစ်ပါးလုံးရသော်လည်း ပြုဟွာပါရိသွားဘုံတို့၏သာ ဖြစ်နိုင်ကြပါသည်။

 မေး။ ဝေဟံပိုလ်၊ အကနိုင်၊ နောသညာနာသညာယတ်ဘုံတို့၏ဖြစ်သော
အရိယာပြဟွာတို့သည် အခြားဘုံသို့ ပြောင်း၍ ဖြစ်နိုင်ပါသေးသလော။
ဖြေ။ ဝေဟံပိုလ်စသော တို့သုံးဘုံတို့သည် ပြတ်သောဘုံများ ဖြစ်သော
ကြောင့် အခြားဘုံသို့ ပြောင်း၍ မဖြစ်ကြပါ၊ ထိုအတူ အထက်အထက်
ပြဟွာဘုံတို့၏ ဖြစ်သောအရိယာတို့သည်လည်း အောက်အောက်ဘုံတို့၏
မဖြစ်နိုင်ကြပါ။

(မှတ်ချက်)အကနိုင်ပြဟွာတို့သည်ကား မိမိဘုံ၌သော်မူလည်း
ပြန်၍ မဖြစ်နိုင်ကြပါ။

ကမ္မစတုတ္ထအဖွင့်ပြီး၏

မရထဲပွဲ၍ စတုတ္ထအဖွင့်

*****

 မေး။ သေခြင်းလေးမျိုးတို့၏ အဓိပါယ်ကို အသီးသီး ရော့ပါ။
ဖြေ။ (၁)ထိုထိုဘုံဘဝတို့၏ ပိုင်းခြားပ်သော အသက်တမ်းကုန်ခြင်း
ကြောင့် သေခြင်းသည် အယုက္ခယမရဏမည်၏။

၇၀

(၂) ပိုင်းခြားအပ်သောအသက်တမ်း မကုန်သေးသော်လည်း ထိုထိုဘဝ
တိုကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇနကကံကြီးပြီး ဖြစ်သောဇကြာင့် သေခြင်း
သည် ကမ္မက္မယ မရထမည်၏။

(၃) အသက်တမ်းနှင့်ကံအား အယူကုန်ခြင်းကြာင့် သေခြင်းသည် ဥဘ^၁
ယဉ်ယူမရထမည်၏။

(၄) အသက်တမ်းနှင့်ကံနှင့်ပါးစုရိုးသေးသော်လည်း ရွှေးဘဝကပြုလုပ်ခဲ့
သော ဥပဇ္ဈာဒကကံကြာင့်ငြင်း၊ ဤပဇ္ဈာဒနာဝါး သီလစမောဂထု
အားဖြင့် ဤသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပြုလုပ်မိသော ဥပဇ္ဈာဒကကံကြာင့်ငြင်း၊
ဒါးလက်နက်စသည်တို့၏ သေခြင်းသည် ဥပဇ္ဈာဒက မရထမည်၏။

 မေး။ ဥပဇ္ဈာဒကမရထဖြင့် မသေခိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တိုကို ထုတ်ပြခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ငရဲသူ၊ ငရဲသော်တို့သည်ငြင်း၊ မြောက်ကျွန်းသူ မြောက်ကျွန်းသားဘို့
သည်ငြင်း၊ အချို့သောနတ်တို့သည်ငြင်း၊ ဥပဇ္ဈာဒကမရထဖြင့် မသေ
ခိုင်ကြပါ။

 မေး။ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်အာရုံတို့သည် အဘယ်အခါမျိုးမျိုးထင်လာ
ပါသနည်း။
ဖြေ။ မရဏကာလေ ဟူသောသက်ဟပါဌီကို ထောက်၍ သေခါးကူလျှော့
ထင်လာပါသည်။

 မေး။ ကံ+ကမ္မနိမိတ်+ဂတိနိမိတ်အာရုံတို့သည် အဘယ်သွေဝါတို့အား
ထင်လာပါသနည်း။
ဖြေ။ ထိုထိုဘုံဘာ၌ဖြစ်ရှိုးမည် သွေဝါဘို့အားသာထင်လာနိုင်ပါသည်။

(တထာစ မရွှေ့ဘန် ပန် မရအကာလေ ယထာရဟံ-၌ ယထာရဟံ ဟူ
သော သဂ္ဗာပါငြုကို ထောက်ပါ။)

 မေး။ မည်သည့်ဘုံဘဝမှာမှ မဖြစ်နိုင်တော့သော ရဟန္တာပုဒ္ဓလှို၏
စုတိစိတ်သည် အဘယ်အာရုံကို အာရုံပြုပါသနည်း။

ဖြေ။ ရဟန္တာတို၏စုတိစိတ်သည် ထင်လာတိုင်းသော နာမ်ရပ်တရား
စသည်ကိုသာ အာရုံပြုပါသည်၊ ကံကမ္မနီမိတ်စသည်တို့ကို အာရုံမြို့
နိုင်တော့ပါ။

 မေး။ မရအကာလေ ယထာရဟံ ၌ ယထာရဟံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးပါ။
ဖြေ။ ထိုထိုကတိတို့ဖြစ်ထိုက်သောသတ္တဝါအားလျှော့စွာ ကံ, ကမ္မနီမိတ်,
ဂတိနီမိတ်တို့ ထင်လာခြင်းကို ယထာရဟံဟူဆိုပါသည်။

 မေး။ ကမ္မနီမိတ်အပြားကို အဓိပ္ပာယ်နှင့်တက္က ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ (၁) စေတိကိုယ်မြင်ရခြင်းစသည်တို၏အစွမ်းအားဖြင့် ရှုံး၌ ရအပ်
သော ဥပလ္လာပုမ္မကမ္မနီမိတ်အာရုံ၊ (၂)ပန်းစသည်တို၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် ကံကိုပြုကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ဥပကရအားတရားမ္မနီမိတ်အာရုံ
အားဖြင့် နှစ်မျိုးရှုံးပါသည်။

 မေး။ ဂတိနီမိတ်အပြားကို အဓိပ္ပာယ်နှင့်တက္က ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ (၁) ခံစားထိုက်သော ဥပလ္လာတဗုကတိနီမိတ်အာရုံ၊ (၂) နတ်သမီး
ပိမာန်ပဇ္ဇာဝသာပင်, ငရဲမီးစသောသုံးဆောင်ထိုက်သော ဥပဘောဂဘူတ
ဂတိနီမိတ်အာရုံအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှုံးပါသည်။

၇၂

 မေး။ ဥပုဘောဂသူတကတိနိမိတ်အပြားကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ (၁)နတ်သမီး, ဗိုဟန့်, ပဒေသာပင်, အမိဝင်းရေစသေ သုဂ္ဂကို
နိမိတ်အာရုံး၊ (၂)ငရဲမီး, ငရဲထိန်း စသေ ခုရှုတိနိမိတ်အာရုံအားဖြင့်
နှစ်မျိုးရှုပါသည်။

၈၂

မေး။ ကမ္မာလေနှင့် ကမ္မာအရကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ကမ္မာအရ ပဋိသန္ဓာကိုဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်ကဲ, အကုသိုလ်ကဲ
ကို ရှုပါသည်။

၉၂

မေး။ ပရီသူဒ္ဓာ ဥပကိုလိုင်းဂါ-၌ အဘယ်အခါ ပရီသူဒ္ဓာဖြစ်၍၊ အဘယ်အခါ
ဥပကိုလိုဒ္ဓာဖြစ်ပါသနှင့်။
ဖြေ။ ကုသိုလ်ကဲအကျိုးပေးမည့်အခါ စင်ကြယ်သောကုသိုလ်စိတ်ပရီသူဒ္ဓာ
ဖြစ်ပါသည်။ အကုသိုလ်ကဲအကျိုးပေးမည့်အခါ ညွစ်နှမ်းသော
အကုသိုလ်စိတ်ဥပကိုလိုဒ္ဓာဖြစ်ပါသည်။

၁၀၂

မေး။ ဥပလက္ခတ္ထဘဝါနှရုပံ တဇ္ဈာဒတံဃ-ကို နှစ်နည်းမျှ အဓိပ္ပာယ်
ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)နတေသနနှီးစိတ်အစဉ်သည် ရောက်ရမည့်နောက်ဘဝ၌ ညွတ်ကိုင်း
သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏ပုံ၊ ဆိုလိုပါသည်။

(၂)ထိသေခနီးဝယ် ထင်လာသောအာရုံး၌ ညွတ်ကိုင်းလျက်သာ ဖြစ်နေ
၏ပုံ၊ ဆိုလိုပါသည်။

၁၁၂

မေး။ အဘိဓာ ပဝဇ္ဇာတိ ဗာဟုလျှော့နှင့် ဗာဟုလူသဒ္ဒါကို အဘယ်ကြောင့်

ထည့်ဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ အသည်သတ်သတ္တဝါကို စင်စေလိုသောကြောင့် ဗာဟူလွှာသဒ္ဓါကို
ထည့်ဆိုပါသည်။ (တနည်း)ဖြေးဖြေးသေကုန်သော ဆူတ္တဝါတိုက်
အဆောကလျှင်သေကုန်သောသတ္တဝါတိုအား စိတ်အစဉ်မပြု၍ထပ်က
ထပ်ကာ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အဆောကလျှင်သေကုန်သော သတ္တဝါ
တိုကို စင်စေလို၍ ဗာဟူလွှာသဒ္ဓါကို ထည့်ဆိုရပါသည်။

မေး။ အဘိန်ဝကရဏဝသန-၌ အဘယ်ဆိုပြုခြင်းကို အဘိန်ဝကရဏ
ဟု ဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ထိသေခါနီးခက္ခာ ပြုအပ်သကဲ့သို့ မိမိကိုယ်ကို အသစ်ပြုသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့် မနောဒါရို၌ ထင်လာအောင်ပြုခြင်းကို အဘိန်ဝကရဏ
ဟုဆိုပါသည်။

မရဏသန္တဝိထိအဖွင့်

*****

မေး။ ပစ္စာသန္တမရဏသု ၌ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပစ္စာသန္တမရဏပုဂ္ဂိုလ်ဟု
ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မရဏသန္တဝိထိ တစ်ဝိထိအသက်ကြောင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပစ္စာသန္တ^၁
မရဏပုဂ္ဂိုလ်ဟုခေါ်ပါသည်။ (တနည်း)တစ်ဝိထိထက်အလွန်
ဘဝင်တစ်ချက်မျှ အသက်ကြောင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပစ္စာသန္တမရဏပုဂ္ဂိုလ်
ဟု ခေါ်ပါသည်။

မေး။ မရဏသန္တဝိထိ(သေပုံ သေနည်း)လေးမျိုးတို့ကို သက်ဟန်ငြို၍
ရေးခဲ့ပါ။

၇၄

ဖြေ။ ဝိထိစိတ္တာဝသာနေအရ (၁)တခါရုံ၏အဆုံး၌ စုတိစိတ်ကျသော
ပိဿာ၊ (၂)ကော၏အဆုံး၌ စုတိစိတ်ကျသောပိဿာ၊ ဘဝင်္ဂါယဝါ အရ
(၃)တခါရုံဘဝင်္မာနောင် စုတိကျသောပိဿာ၊ (၄)ကော+ဘဝင်္မာနောင်
စုတိကျသောပိဿာလဲ့မျိုးရှိပါသည်။

 မေး။ မရကာသန္တဝိထိ၊ လေးဝိထိလုံး ရနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်/ မရနိုင်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တိုကို ခွဲခြားပြုပါ။

ဖြေ။ ကာမသုံးမှစတေ၍ ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်မည့်သူ၊ ဗြဟ္မာသုံးမှစတေ
၍ ကျမသုံးသို့ လာမည့်သူ၊ ဗြဟ္မာသုံးအချင်းချင်း ရောက်မည့်သူတို့
တခါရုံနောင် စုတိကျသောပိဿာ၊ တခါရုံ-ဘဝင်္မာနောင် စုတိကျသောပိဿာ
နှစ်ဝိထိကို မရနိုင်ပါ။

 မေး။ စုတိစိတ်ကျပြီးနောက် ပဋိသန္တစိတ်မဖြစ်မှု စုတိနှင့်ပဋိသန္တ^၁
အကြား ဘဝတံ့စွဲမျိုး ရှိနိုင်ပါသေးသလော။

ဖြေ။ တသာနှစ် ရမေဝ ဟူသော သက်ဟကိုမထာက်၍ မရှိနိုင်ပါ။

 မေး။ အဘယ်စိတ်မျိုးကို စုတိစိတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စုပွဲသာဝပရိယေသနအားလုံး စုတိစိတ်-ကိုထာက်၍ ပစ္စုပွဲ
ဘဝ၏အဆုံးဖြစ်သောစိတ်ကို စုတိစိတ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

 မေး။ ဘဝတံ့စွဲခု၏အစုံးဖြစ်သောပဏိသန္တစိတ်၏ အာရုံကို သက်ဟ
နှင့်ညီ၍ သိသာရုံးမျှ ရေးပါ။

ဖြေ။ စွဲထာက်ဟိတ် အာရုံမှထံ အာရုံ-ဟူသော သက်ဟကို ထာက်၍

ဆုဒ္ဓရိကမရထာသန္တေသည် ယူအပ်သောအာရုံကို အာရုံပြုပါသည်။

 မေး။ သဝဏ္ဏက်ဝါ အဝဏ္ဏကမမံစာဝါ ယထာရဟံ-၌ ယထာရဟံ၏
အပိုပြုပိုကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ကံပြုသောကာလအားငှုံး၊ အကျိုးပေးသောကာလအားငှုံး၊ လျှော့
စွာ ဖြစ်ခြင်းကို ယထာရဟံဟု ဆိုပါသည်။ (တနည်း)အကျိုးပေးသော
ကံအားလျှော့စွာ အနုသယ၏အစွမ်းအားဖြင့်ငှုံး၊ ဇောနှင့်တက္ကဖြစ်
သော အဝိဇ္ဇာတက္ာနုသယတို၏ အစွမ်းအားဖြင့်ငှုံး၊ လျှော့စွာ
ဖြစ်ခြင်းကို ယထာရဟံ ဟုဆိုပါသည်။

 မေး။ အဝိဇ္ဇာနုသယပရီဂိုလ်တွေနဲ့ တက္ာနုသယမူလကေန-၌။ အဝိဇ္ဇာ
ကို အခြားအရုံ(ပရီဂိုလ်)ဟု ဆိုရပုံနှင့် တက္ာနုသယကို မူလဟု ဆိုရပုံ
ကို ရှင်းပြုပါ။

ဖြေ။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံကို ပြုရာ၌ များသောအားဖြင့် မျှော်လင့်ချက်
တစ်ခုခုကို တောင့်တမျှတက္ာနုသည် အရင်းခံလျှက်ရှိတတ်သောကြောင့်
တက္ာနုသယကို မူလဟု ဆိုရပါသည်။

မတောင့်တထိုက်သည်ကို တောင့်တမျှပြုရာ၌ အဝိဇ္ဇာသည် အပြစ်
မမြှင့်အောင် ဖုံးလွှမ်းကာကွယ်ရုံသာဖြစ်သောကြောင့် အဝိဇ္ဇာနုသယ
ကို အခြားအရုံ(ပရီဂိုလ်)ဟု ဆိုရပါသည်။

 မေး။ မရဏာသန္တေသနှင့်တက္ကဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ၊ တက္ာနုတို့သည် အနု
သယ မဖြစ်နိုင်ဘဲ အဝိဇ္ဇာနုသယပရီဂိုလ်တွေနဲ့ အဘယ်ကြောင့် ဆိုရ
ပါသနည်း။

၁၇၆

ဖြေ။ အနုသယနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့် အနုသယဟု ဓဓိတိဘေး
ကြောင့် ဆိုရပါသည်။

မေး။ သခ္ပါရောန နေ့ယမာနံအရ ကုသိုလ်သခ္ပါရဖြစ်ခဲ့လျှင် အဝိဇ္ဇာတအာ
တိ၏ ပရီကြိုး+မူလဖြစ်ပုံကို ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ ကုသိုလ်ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏သွေ့နှင့် အရဟ္မာမဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေး
သော အဝိဇ္ဇာတအာတို့သည် အနုသယအစာအားဖြင့် ကိန်းလျက်ရှိ
သေး၏၊ ထိုကြောင့် အဝိဇ္ဇာတအာတို့သည် ကုသိုလ်သခ္ပါရအား ပကတူ
ပန်သယယသွေ့ဖြင့် ကျေးဇူးပြုကာ ခြိုရံ+အရင်းခဲ့လျက် ပရီကြိုး+မူလ
ဖြစ်ရပါသည်။

မေး။ အဝိဇ္ဇာတအားသခ္ပါရတိ၏ ကိစ္စများကို ပုဂ္ဂိုလ်,ဘုံအလိုက် ခွဲခြား
ပြပါ။

ဖြေ။ အပါယ်ဘုံသို့သွားမည့်သူများအတွက် အဝိဇ္ဇာတအားသခ္ပါရတိသည်
ထင်လာသောအာရုံ၏ အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ အာရုံသို့ည့်တ်စေခြင်း၊
ပဋိသန္ဓုဝါညာတ်ကို ပစ်ချုခြင်းကိစ္စသုံးမျိုးကို ပြုလုပ်ပါသည်။

သုဂတ္တဘုံသို့သွားမည့်သူများအတွက် မဂ်ပြင့်မပယ်ရသေးသော
အဝိဇ္ဇာတအားသခ္ပါရတိသည် အပြစ်ကိုဖုံးလွှမ်းခြင်း၊ အာရုံသို့ည့်တ် စေ
ခြင်း ကိစ္စနှစ်ပါးကို ပြုလုပ်ပါသည်။

မေး။ သခ္ပါရောန-၌ သခ္ပါရအပြားကို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ (၁)ပဋိသန္ဓုဝါညာတ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်
ဟူသော နေကသခ္ပါရ၊ (၂)ကံစသောအာရုံသို့ ရောက်အောင် ပဋိ
သန္ဓုဝါညာတ်ကို ပစ်ချုတတ်သော ခိုပန်သခ္ပါရဟု နှစ်မျိုးရှုပါသည်။

၁၇၆: ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါများကို ဖန်ဆင်းရင်၊ တန်ခိုးရင်တိုက ပြုလုပ်ဖန်ဆင်းထားပါသလော။

ဖြေ။ သဒီရေါ့ နေ့ယမာနံဟူသော သဂ္ဗာဟကိုထောက်၍ ဖန်ဆင်းရင်+
တန်ခိုးရင်တိုကဖန်ဆင်းသောကြောင့် ဖြစ်လာရသည်မဟုတ်ပါ။ကုသိုလ်
အကုသိုလ်သဒီရာသည် ဖြစ်စေအပ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်

၁၇၇: အဘယ်စိတ်ကို ပဋိသန္ဓ်စိတ်ဟု ခေါပါသနည်း။

ဖြေ။ ရှေ့နောက်ဘဝနှစ်ခုအထူးကို အချင်းချင်း တစပတည်းကဲသို့ စပ်
တတ်သော စိတ်ကို ပဋိသန္ဓ်စိတ်ဟု ခေါပါသည်။

၁၇၈: လောက်လန်းသဖွယ် ဝိဉာဏ်တွယ်ဟူသော လောကဆိုရိုးစကားကို
မချု-မှတ်သင်/ မသင့်ဆုံးဖြတ်ပြပါ။

ဖြေ။ ဥပုဇွဲမာန်မော် ပတိဌာတိ ဘဝန္တရှေ့ ဟူသောသဂ္ဗာဟကို ထောက်၍
မချုမှတ်သင်ပါ။

၁၇၉: ပစ္စဗုဒ်ဘဝမှ ရပ်နာမ်တရားများ အနာဂတ်ဘဝသို့ ပြောင်းခွေ၍၍
ဖြစ်ကြပါသလော့ ဥပုဇွဲဖြင့် ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ပဲတင်သံ+ ဆီမီး+ တံဆိပ်ရေးတို့ကဲသို့ ပစ္စဗုဒ်ဘဝမှ ရပ်နာမ်များ
အနာဂတ်ဘဝသို့ ပြောင်း၍ မဖြစ်ကြပါပဲ ပစ္စဗုဒ်အကြောင်းတရားများနှင့်
ကင်း၍လည်း အနာဂတ်ဘဝရပ်နာမ်တရားများ မဖြစ်နိုင်ကြပါ။

၁၈၀: ပစ္စဗုဒ်ဘရမ္မာနေသူ အာပါထမာဂတေသူ ဓရဇ္ဈာဒ္ဒဝ် မရတဲ့
ဟောတိ-၌ အဘယ်အာရုံများ ထင်ရားရှိစဉ် သေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မနောဒ္ဒရှု ဂတိနိမိတ်အာရုံများ ထင်ရှားရှိစဉ်ငွေး၊ ပဋိဒ္ဒရှု ကမ္မနိမိတ်အာရုံများ ထင်ရှားရှိစဉ်ငွေး၊ သေကြရပါသည်။

 မေး။ တဒါပဋိသန္တာဝက်နှစ် ပစ္စာပွဲနာရမ္မကတာ လွှာတိ ဟူသောသိုံးဟ စကားသည် မျချမှတ်ယူထိက်သောစကားဖြစ်နိုင် / မဖြစ်နိုင် စိတိ သဘောသားဖြင့် ရှင်းဖြပါ။

ဖြေ။ တ+န+ဒ+ပ+ပခု+သ+သန္တာ+ရ+ရှု+ရတိ+ပဋိ-ဟူသော တဒါရုံနောင် နှစ်တိကျသော ပဋိဒ္ဒရှုရိတို့ ပဋိသန္တာ စိတ် သည်သာ ပစ္စာပွဲနာရုံအာရုံအိုး အာရုံပြုနိုင်သောကြောင်ငွေး၊ တဒါရုံ ဘဝင်နောင် စုတိကျသော ပဋိဒ္ဒရှုရိတို့ စုတိစိတ်ဗျာပင် ပစ္စာပွဲနာရုံ ချုပ်သားသည်ဖြစ်၍ ပဋိသန္တာဝင်တို့သည် ပစ္စာပွဲနာရုံကို အာရုံ မပြုနိုင်သောကြောင်ငွေး၊ သင်္ဘာစကားကို မျချဟု မမှတ်ယူသင့်ပါ။

 မေး။ တဒါပဋိသန္တာဝက်နှစ် ပစ္စာပွဲနာရမ္မကတာ လွှာတိ ဟူသောသိုံးဟ စကားအရ တဒါရုံနောင် စုတိကျသော ပဋိဒ္ဒရှုရိတို့ဖြစ်အဲ ဘဝသစ်၌ စိတ်ပေါင်းမည်မျှသည် ပစ္စာပွဲနာရုံအာရုံကို ဆက်လက်၍ယူနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ တဒါရုံနောင် စုတိကျသော ပဋိဒ္ဒရှုရိတို့ အတိတဘဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အာရုံသည် အသက်(၁၆)ချက်ရှိသည်ဖြစ်သောကြောင် ဘဝသစ်၌ ပဋိသန္တာစိတ်တစ်ခုသည်သာ ပစ္စာပွဲနာရုံကို ဆက်လက်၍ အာရုံပြုနိုင်ပါသည်။

 မေး။ ဆဒ္ဒရှုဟိတ် ကမ္မနိမိတ် ဂုတိနိမိတ်-၏ နိမိတ်, အာရုံနှင့် ဒ္ဒရှုကို ဖြစ်သင့်သလိုတွေ့စဉ်ပြုပါ။

ဖြေ။ ကမ္မနိမိတ်ကို (၆)ဒ္ဒရှုဖြင့်ယူအပ်ပါသည်။ ဂုတိနိမိတ်အာရုံကို မနော

ဒ္ဓရဖြင့် ယူအပ်ပါသည်။

 မေး။ မရထာသနကောသည်ယူအပ်သော ကမ္မနိမိတ်၏ ပစ္စွာနှင့်အရှုံး
ဖြစ်နိုင်ပုဂ္ဂို ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မရထာသနဝိထိမှ ဧရားအဖို့ဖြစ်သော ပဋိသန္တကိုဖြစ်စေနိုင်
သော မနောဒ္ဓိရိကလောတိ၏ အာရုံဖြစ်သော ကမ္မနိမိတ်နှင့် တူသည်
၏အဖြစ်ကြောင့် မရထာသနကောသည်ယူအပ်သော ပစ္စွာနှင့်အဆင်း
အနဲ့စသောအာရုံကို ကမ္မနိမိတ်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။

 မေး။ မရထာသနကောသည် အဘယ်ကြောင့် ပဋိသန္တကို မဖြစ်စေနိုင်
ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဆည်းပါးအပ်သည်၏အဖြစ်မရိသောကြောင့်ငြင်း၊ တဏောဖြင့်မသာ
ယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငြင်း၊ ပဋိသန္တကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

 မေး။ ပစ္စွာနှင့်ကမ္မနိမိတ်သည် အဘယ်တရား၏ အာရုံဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စတိ၏အနီးဗြို့ဖြစ်သော ပဋိသန္တကောတိ၏ အာရုံဖြစ်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ ပဋိသန္တဖြစ်သောကံသည် အဘယ်ကြောင့် ပဋိသန္တကို မဖြစ်စေ
နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ထက်ဝန်းကျင်မှအားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပဋိသန္တကိုမဖြစ်
စေနိုင်ပါ။

 မေး။ အရှုပ်စုတိနောင် အောက်အောက်ဖြစ်သော အရှုပ်ပဋိသန္တများကို
အဘယ်ကြောင့် ကြဉ်ရပါသနည်း။

၈၀

ဖြေ။ အထက်အထက်ဘုရားဖြစ်သော ပြဟ္မာတိသည် အောက်အောက်ဘုရား
ပြစ်စေတတ်သောကံတရားကို အားမထဲတ်သောကြောင့် ကြည့်ရပါသည်။

မေး။ အရှပစုတိနောင် ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္တ အဘယ်ကြောင့် နောင်း
နိုင် / ပြစ်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ဥပစာရရှာန်ဟူသော ကာမာဝစရကုသိုလ်ကံ၏ အားကောင်းသော
ကြောင့် ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္တ နောင်းနိုင် / ပြစ်နိုင်ပါသည်။

မေး။ တဒေဝ စီဌ္မားပြု ပဋိသန္တစိတ်သည် ချုပ်ပြီးပါလျက် အဘယ်ကြောင့်
အဘယ်စိတ်ကို တဒေဝ စီဌ္မားဟုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ရွှေးယခင်စန္ဒက စားသုံးသူးသောအေးနှင့်တူဆာာ ယနေ့စားသော
အေးကို ထိုးအေးဟုပင် * ဓာတ်သုံးပြု ပဋိသန္တစိတ်နှင့် တူသည်၏
အဖြစ်ဖြင့် ထိုပဋိသန္တစိတ်ဟုပင် ဓာတ်ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
ဘဝင်စိတ်ကို တဒေဝ စီဌ္မားဟု ထိုပါသည်။

မေး။ ဘဝင်စိတ်သည် အဘယ်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး သတ္တဝါ
တို့ သူများနှင့် ပြစ်လျက်ရှိပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသန္တစိတ်ချုပ်ပြီးသည်မှစ၍ ဂတိစိတ်ပြစ်သည်တိုင်အောင်
ဝိတိစိတ် ပြစ်နိုင်လောက်သောကာလပတ်လုံး မြတ်ရောအယာဉ်ကဲသို့
အဆက်မပြုတ် ပြစ်လျက်ရှိပါသည်။

မေး။ ရထာဏ္ဍာမြို့ရ ယထာဏ္ဍာမြို့ဝပရိုင်တ္ထာ ပဝတ္ထာနှိုး-အရှာသံသရာစက်
သည် အဘယ်တိုင်အောင် လည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အဝိဇ္ဇာ၊ တထားဟူသော ဝန်မြစ်ပြတ်သည်တိုင်အောင် သံသရာစက်
လည်ပါသည်။

မေး။ ပဋိသန္ဓာဝဂ်ဝိထိယော၍ ဝိထိယောအရ ယူသင့်သည်ကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ဝိထိယောအရ ဝိထိစိတ်တိုကို ယူသင့်ပါသည်။

(တနည်း) ကေစီဆရာတို့အဲလို- အစဉ်ဟူသောအနက်ကို ယူရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဘဝင်စိတ် ဟူခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ယဉ်ဖွုန်ဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဘဝင်စိတ်ဟူခေါ်ပါ
သည်။

မေး။ အမိဂုဒ္ဓာ ပဒံ-၌ နိဗ္ဗာန်ကို ရပုံကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ မဂ်ဉာဏ်၊ ပိုလ်ဉာဏ်ဖြင့် မျက်ဇမှာက်ပြုသောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို
ရပါသည်။

ဝိထိမှတ်ပိုင်းအမိပွဲယ်ပြီး၏

ရပပရီဇ္ဇာအဖွင့်

*****

မေး။ ဓာတ္တာဝတာ ဝိဘဓာဟို စသော စကားရပ်ကို အဘယ်ကြောင့်
အရှင်အနာဂရိဒါ ဆိုပါသနည်း။
ဖြေ။ စိတ် စေတသိက်တိုကို ပြဖြီး၍ ရပ်နှင့် နိဗ္ဗာန်ကို ပြခြင်းအကျိုးငါး
ဆိုပါသည်။

၈၂

 မေး။ သပ္ပါဘာဒပဝတ္ထိကာ၌ ပဘာဒအရ ပဝတ္ထိအရတိကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ ပဘာဒအရ-ဉာဏ်သု+နိဉာဏ်သု+ပဋိနိဉာဏ်သုဟု ပရီဇ္ဈာဒသုံးပါးကို
ရှစ်။ ပဝတ္ထိအရ ပဝတ္ထိ ပဋိသန္ဓားဖြင့် ပရီဇ္ဈာဒ နှစ်မျိုးရပါသည်။

 မေး။ ပဝတ္ထိဉာဏ်တော်၌ အဘယ်ကို ပဝတ္ထိဉာဏ် ဟုခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ဘဝ+ကာလ+သဉာဏ်တိ၏ အပြားအားဖြင့်ပြားကုန်သော ရပ်တိ၏
ဖြစ်စည်ကို ပဝတ္ထိဉာဏ်ဟုဆိုပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် မဟာဘုတ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ဥပါဒီနဲ့ အနုပါဒီနဲ့သွားနှင့်တို့၏ သသမ္မာဂရမာတ်၏အစွမ်းအားဖြစ်
ကြီးမားများပြား ထင်ရှားပြစ်တတ်သောကြောင့် မဟာဘုတ်မည်၏။
(တနည်း)များစွာသော အံဘယ်အထူးကို ပြတတ်သောကြောင့်
မဟာဘုတ်မည်၏။
(တနည်း)များစွာသော မဟုတ်မမှန်သော သဘောတိုကို ပြတတ်သော
ကြောင့် မဟာဘုတ်မည်၏။(တနည်း) မျက်လျည်သည်+ဘီလူးမစသည်
တို့နင် တူသောကြောင့် မဟာဘုတ်မည်၏။ (တနည်း) ကြီးမားကုန်
သော မဟာဘုတ်ဥပါဒါရပ်တို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် မဟာဘုတ်
မည်၏။

 မေး။ မဟာဘုတ်တိ၏ မျက်လျည်သည်နင် တူပုံကို ရေးပါ။
ဖြေ။ မျက်လျည်သည်တို့သည် များစွာသော အံဘယ်အထူး၊ များစွာသော
မဟုတ်မမှန်သောဝတ္ထုများကို လျည်စား၍ ပြတတ်သောကဲသို့ မဟာဘုတ်
တို့သည်လည်း မိမိသည် အညွှန်စသော သဘောမရှိကုန်ဘဲ ညီသော

အဆင်းစသောသဘောဖြင့် ဥပါဒါရပ်တိုကို ပြတတ်သောအားဖြင့်
မျက်လှည့်သည့်နှင့်တူပါသည်။

 မေး။ မဟာဘုတ်တို့၏ ဘီလူးမနှင့် တူပုံကို ရေးပါ။
ဖြေ။ ဘီလူးမသည် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း သဇ္ဇာန်စသည့်တို့ဖြင့်
သွေးပါတိုကို လှည့်ပတ်တတ်သကဲ့သို့ မဟာဘုတ်တို့သည်လည်း နှစ်
သက်ဖွယ်သော မိမ့်+ယောကျားတို့၏ အဆင်းကိုပြခြင်း စသည့်တို့ဖြင့်
သွေးပါတိုကို လှည့်ပတ်တတ်သောအားဖြင့် ဘီလူးမနှင့်တူပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဥပါဒါရပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ မဟာဘုတ်တိုကို မိမ့်ဖြစ်သောကြောင့် ဥပါဒါရပ်ဟု ခေါ်ပါသည်။

 မေး။ မဟာဘုတ်ကိုမိမ့်ဖြစ်သောကြောင့် ဥပါဒါရပ်ဟုဆိုလျှင် မဟာ
ဘုတ်အချင်းချင်း တပါးနှင့်တပါးမိုးခဲ့သော မိုးတတ်သော မဟာဘုတ်
တို့ကို ဥပါဒါရပ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသလော။
ဖြေ။ ဥပါဒါရပ်ဟုသည် သူတပါးတို့ကိုသာမို့၍ အခြားတပါးတို့၏ အမိုမခဲ့
ရသော ရပ်တို့ကိုသာ ခေါ်နိုင်၍ သူတပါးတို့၏ မိုးတတ်+ မိုးအပ်နှစ်မျိုးရ
နိုင်သော မဟာဘုတ်တို့ကို ဥပါဒါရပ်ဟု မခေါ်နိုင်ပါ။
(တနည်း) စတုရွှေ့ မဟာဘုတာနဲ့ ဥပါဒါယရှုပဲ ဟူသောစကားရပ်ဖြင့်
ဥပါဒါရပ်တို့၏ လကွာက်ပြသောကြောင့် ဥပါဒါရပ်ဟု မခေါ်နိုင်ပါ။

 မေး။ ပထဝီဓရတ္ထု ပထဝီမည်ပုံနှင့် ဓရတ္ထုမည်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို
ရေးပါ။

၁၁

ဖြူ။ ပကတိဖြစ်သောမြေပထဝိသည် သစ်ပင်+တောင်စသည်တို့၏
တည်ရာအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားသကဲ့သို့ ပရမတ္ထပထဝိသည်လည်း သဟ
ကုတ်ဖြစ်သော ရပ်တရားတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပထဝိဟု
ခေါ်ပါသည်။

မိမိ မိမိ၏ လက္ခဏာကို ဆောင်ခြင်းစသော အနက်ကြောင့်ငြင်း၊
သတ္တလည်းမဟုတ်နောက်လည်းမဟုတ်သောကြောင့်ငြင်း၊ ကိုယ်၏အစိတ်
ဖြစ်သော ဧသူးစသောဓာတ်+ဓားဒါန်းမြင်းသီလာစသောကျောက်
ဓာတ်တို့နှင့်တူသောကြောင့်ငြင်း၊ ပထဝိကိုပင် ဓာတ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ အာပေါ့+ဓာဇား+ဝါယောတို့၏ အပိုပါယ်ကို ရရှိခဲ့ပါ။

ဖြူ။ (၁)သဟဓာတ်ဖြစ်သောရပ်တို့ကို ပြန်နံတို့ပျီးစေတတ်သော
ကြောင့် အာပေါ်ဟုခေါ်ပါသည်။ (၂)ကြွင်းသောမဟာဘုတ် သိုးပါး
အပေါင်းကို ရင်ကျက်စေတတ်-ထက်စေတတ်-ပူစေတတ်သောကြောင့်
ဓာဇားဟုခေါ်ပါသည်။ (၃)မဟာဘုတ်အပေါင်းကို အရပ်တာပါးသို့
ရောက်အောင် ဂျင့်ထုတ်တတ်သောကြောင့် ဝါယောဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဓာတ်လျေးပါးတို့၏ လက္ခဏာကို ရရှိပါ။

ဖြူ။ (၁)ပထဝိဓာတ်သည် ကြမ်းတမ်းခက်မာခြင်း၊ (၂)အာပေါ်ဓာတ်
သည် ပြောအီခြင်း၊ (၃)ဓာဇားဓာတ်သည် ပူလောင်ခြင်း၊ (၄)ဝါယော
ဓာတ်သည် ထောက်ပန်နိုင်စေခြင်း လက္ခဏာအသီးသီးရှိပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ပသာဒရပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြူ။ မဟာဘုတ်လျေးပါးတို့၏ ကြည်လင်ခြင်း၏အကြောင်ဖြစ်သော
ကြောင့် ပသာဒရပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ ပသာဒရပ်ငါးပါးတို့၏ လက္ခဏာအသီးသီးကို ရေးပါ။

- ဖြေား။ (၁) စက္ခပသာဒသည် ကြည့်ရှုရုံသောတနားလျှင် အကြောင်းရင်း
ရှိသော ကမ္မဇမဟာဘုတ်တို့ကို ကြည့်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။
(၂) သောတပသာဒသည် နားထောင်လိုခြင်းတန္ထားလျှင် အကြောင်းရင်း
ရှိသော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို ကြည့်စေခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။
(၃) ယူနာနပသာဒသည် နမ်းရှုလိုသောတနားလျှင် ——
(၄) နိဂုံးရှုပသာဒသည် လျှက်လိုသောတနားလျှင် ——
(၅) ကာယပသာဒသည် တွေထိလိုသောတနားလျှင် အကြောင်းရင်း
ရှိသော ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို ကြည့်စေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။

 မေး။ ပသာဒရပ်ငါးပါး၏ တည်နေရာကို အသီးသီးရေးပါ။

- ဖြေား။ (၁) စက္ခပသာဒသည် မျက်နှာက်ဝန်းအလယ် သန်းဦးခေါင်းပမာဏ
ရှိသော ရှုံးတည်သောသူတို့၏ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ဖြစ်ပေါ်ရာအရပ်၌
မျက်လွှာ(၇)ထပ်ကို ပုံးနှံ၍ တည်ပါသည်။
(၂) သောတပသာဒသည် နား၏အတွင်း၊ လက်စွပ်ကွင်း သဏ္ဌာန်အရပ်
ဝယ် နဲ့ ညံ့နှံမြှိမ်းသော အမွှေးတို့ကို ပုံးနှံ၍ တည်ပါသည်။
(၃) ယူနာနပသာဒသည် နားခေါင်းအတွင်း၊ ဆိတ်ချို့သဏ္ဌာန်အရပ်ကို ပုံး
နှံ၍ တည်ပါသည်။ (၄) နိဂုံးရှုပသာဒသည် လျှော၏ အလယ် ကြာပွင့်ဖတ်
များ သဏ္ဌာန်အရပ်ကို ပုံးနှံ၍ တည်ပါသည်။
(၅) ကာယပသာဒသည် ကမ္မဇမတော်၏ တည်ရာအရပ်ကိုင်း၊ ဆံ
ဖျား + မွှေးညှင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်းဖျား ခြောက်သွေ့သောအရေး
တို့ကိုင်း၊ ပျိန်ထား၍ ကြွင်းသော တကိုယ်လုံးကိုပုံးနှံ၍ တည်ပါသည်။

 မေး။ တစ်ကိုယ်လုံးပုံး၍ တည်သော ကာယပသာဒနှင့် အခြားသောစက္ခ

၆၆

ပသာဒဓသည်တိ ရောန္တာ၍ တည်ရှိကြပါသလော။
ဖြေ။ မိရာကွဲပြား+ လက္ခဏာကွဲပြားသောကြောင့် မရောန္တာနိုင်ပါ။

 မေး။ မိရာတူကြသော ရှုပါရုံ+ ရသာရုံစသည်တိသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရောန္တာနိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ လက္ခဏာကွဲပြားသောကြောင့် မရောန္တာနိုင်ပါ။

 မေး။ စက္ခုပသာဒဓတည်ရှိနိုင်ရန် လိုအပ်သောအကြောင်းများကို ရရှိခဲ့ပါ။
ဖြေ။ မင်းသားထောက်ယောက်ကို အထိမ်းသည်လေးယောက်တို့က ဆောင်ခြင်း၊ ရေရှိပေးပေးခြင်း၊ တန်စာဆင်ခြင်း၊ ယပ်ခပ်ပေးခြင်းကိစ္စ တို့ဖြင့် ဆောင်ရောက် ကျေးမူးပြရသကဲ့သို့ စာတ်ကြီးလေးပါးတို့က ကောင်းစွာဆောင်ခြင်း၊ ဖွဲ့ခြင်း၊ ရင်ကျက်စေခြင်း၊ ဧရာ.ရှားစစ်ခြင်း၊ ကိစ္စ တို့ဖြင့် ကျေးမူးပြုပေးရခြင်း၊ ဥတုစိတ်အာဟာရတို့က ထောက်ပန် ပေးရခြင်း၊ မိမိတို့က ဆောင်ရောက်ပေးရခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ အာပေါ်ဓာတ်ဝိုင်းတိ-၌ အဘယ်ကြောင်း အာပေါ်ဓာတ်ကို ကြဉ်ရ ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာပေါ်ဓာတ်သည် သိမ်မွေနားည့်သောအားဖြင့် တွေ့ထို့မရ ကောင်း သောကြောင်း ကြဉ်ရပါသည်။

 မေး။ ရေး၌ အေးချမ်းသောသဘောကို တွေ့ထိနိုင်ပါလျက် အဘယ် ကြောင်း အာပေါ်ဓာတ်ကို ကြဉ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရေး၌ တွေ့ထို့မရကောင်းသောအအေးသည် အာပေါ်ဓာတ်မဟုတ်။

တေဇော်ပင်ဖြစ်သောကြောင့် ကြုံရပါသည်။

မေး။ အပူ+အအေးနှစ်မျိုးလုံးကိုပင် တေဇော်ဟုခေါ်နိုင်ပုံကို ဥပမာ
ဖြင့် ရှင်းပြပါ။

ဖြေ။ အရှေ့ဘက်ကမ်းတစ်ခုကိုပင် အနောက်ဘက်ကမ်း နေသူတိုက^{ဘိုးဘာက်ကမ်းဟုခေါ်ရ၏။} အရှေ့ကမ်းနေသူတိုက ဤဘက်ကမ်းဟု^{ခေါ်နိုင်သူ၏} အပူ+အအေးနှစ်မျိုးလုံးကိုပင် တေဇော်ဟုခေါ်
နိုင်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဂေါဓရရပ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ပချို့ညာထုတ်အာရုံဖြစ်သောကြောင့် ဂေါဓရရပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ဂေါဓရရပ်၏ လက္ခဏာကို ရေးပါ။

ဖြေ။ (၁)စက္ခတိညာထုတ်သည်တို့၏ အာရုံဖြစ်ခြင်းလက္ခဏာ၊ (၂)စက္
ပသာဒသည်ကို ထိခိုက်ခြင်းလက္ခဏာဟု နှစ်မျိုးရှုပါသည်။

မေး။ မိမ့်ဟုသိနိုင်ခြောင်း အမှတ်အသားလက္ခဏာတို့ကို ရေးပါ။

ဖြေ။ (၁)မိမ့်တို့၏ အဂါးတော်ဟုသော လူလွှာလိုက်၏

(၂)မိမ့်တို့၏ အသံ အလို့အနဲ့ဟုသော လူလွှာနိမိတ္တာ။

(၃)မသန့်ရှင်းမသာ ရပ်ပုံ သွားပုံ ထိုင်ပုံစသော လူလွှာကဗျာ။

(၄)မိမ့်တို့၏လက်ခြေစသောသဇ္ဇာန်ဟုသော လူလွှာကဗျာ၊ ဤအခြင်း
အရာတို့သည် မိမ့်ဟုသိနိုင်သောလက္ခဏာတို့ဖြစ်ပါသည်။ (ဤကား
နိုင်ကာအလို့တည်း)

၈၈

(တနည်း) (၁) လက်ခြေစသေသလွှာန်သည် လိုင်း၊

(၂) ပြုးရယ်ခြင်းစသည်သည် နိမ့်တွေ့၊

(၃) မန်းကယ်၊ စကောင်ယ်စသည်ဖြင့် ကဗျားခြင်းစသည်သည် လူဖွံ့ဖြိုးကျွေး၊

(၄) သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်းစသည်သည် လူလွှာကဗျား (ဤကဗျားအင့်ကထား
အလိုတည်း)

မေး။ ဘာဝရပ်၏ အမိပါယ်နှင့် တည်နေရာတို့ကို ရေးပါ။

ဖြေား။ လူတို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်သူသွေးနှင့် မိမ္မာ၊ ယောကျားဟုသိနိုင်သော ဥက္ကာ
နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင်း၊ ဘာဝရပ်ဟုခေါ်ပါသည်။
ငှင့်သာဝရပ်နှစ်ပါးသည် တကိုယ်လုံးပြန်နှစ်ဦးတည်ပါသည်။

မေး။ ဟဒယရပ်ကိုပင် ဟဒယဝလွှာဟု ဆိုရခြင်း အကြောင်းကို ရေးပါ။

ဖြေား။ မနောဓာတ်+မနောဝိညာဏာဓာတ်နှစ်ပါးတို့၏ မိရာဖြစ်သော
ကြောင်း၊ ဟဒယဝလွှာဟု ဆိုရပါသည်။

မေး။ ဟဒယဝလွှာ၏ တည်နေရာကို ရေးပါ။

ဖြေား။ နှလုံးသား၏အတွင်း ပုန်းည်ကော်စောန် ပမာဏရှိသော တွင်းကယ်၌
တည်သော တစ်လက်ဖက်မျှလောက်သောသွေးကို မိချို့တည်ပါသည်။

မေး။ ပါဋ္ဌာတော်၌ မဟောသော ဟဒယဝလွှာရှိကြောင်းကို အာဂမယုဇ္ဈိုး+
သဘာဝယုဇ္ဈိုးဖြင့် ရေးပါ။

ဖြေား။ ယု ရုပံ့ နိသာယ မနောဓာတ္ထ မနောဝိညာဏာဓာတ္ထ ဝတ္ထိနဲ့ တံ့
ရုပံ့ မနောဓာတ္ထယာဓ မနောဝိညာဏာတ္ထယာဓ တံ့သမ္မယုတ္ထကာန္တ

မဓာန် နိသုယပစ္စယေန ပစ္စယေဟူသေပြောန်းပါ၌ တော်အာဂမ^၁
ယုဇ္ဇာကို ထောက်ဆသောအားဖြင့် မနောဓာတ်၊ မနောဝိညာဏဓာတ်တို့၏
၏ မို့ရာ ဟဒယဝ္မာရှုပ်ရှိကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။

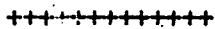
(က) စက္ခဝ္မာစသည်တို့သည် စက္ခဝိညာဏစသည်တို့၏ မို့ရာ
ဖြစ်သောကြောင်း မနောဓာတ်+ မနောဝိညာဏဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည်
စက္ခဝ္မသောဝ္မာရှုပ်ကို မမို့နိုင်ပါ။

(ခ) ရပါရုံစသည်တို့သည်လည်း ဗဟိုဒ္ဓနာန်ချုပ်လည်း ဖြစ်သော
ကြောင်း မနောဓာတ်+ မနောဝိညာဏဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည် ထိရှုပါရုံ
စသည်ကို မမို့နိုင်ပါ။

(ဂ) ဒီဝိတိန္တြေသည် နိသုယကိစ္စမှတပါး သဟဏတ်တရားတို့ကို
စောင့်ရှောက်ရခြင်းကိစ္စနှင့် ယဉ်သောကြောင်း ဒီဝိတိန္တြေကိုလည်း မမို့
နိုင်ပါ။

(ဃ) ဘာဝရှုပ်နှစ်ပါးမရှိသော နပုံး+ပလ္လာ်တို့၏ သလ္လာန်ချုပ်လည်း
မနောဓာတ်+မနောဝိညာဏဓာတ်နှစ်ပါးရှိနိုင်သောကြောင်း ဘာဝရှုပ်
နှစ်ပါးကိုလည်း မမို့နိုင်ပါ။ ဤသုတေသန်း မနောဓာတ်+မနောဝိညာဏ
ဓာတ်နှစ်ပါးတို့သည် မို့ရာနှင့်ကင်း၍ မဖြစ်နိုင်ရကား ငွေးဓာတ်နှစ်ပါး
တို့၏ မို့ရာဟဒယဝ္မာရှုပ်ဟော ရှုပ်တစ်မျိုးရှိနိုင်၏ ဟူသော သဘာဝ
ယုဇ္ဇာအားဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။

 မေး။ ဟဒယဝ္မာရှုနိုင်ပါလျက် ပါဋ္ဌာတော်၍ ဘုရားရှင်သည် အဘယ်
ကြောင်း မဟောပါသနည်း။
ဖြေ။ ဝ္မာရှုက်အာရမ္မဏရှုက်နှစ်ပါးတို့ကို ဟောကြောင်းဒေသနာတ်
ပျက်နိုင်သောကြောင်း မဟောပါ။

၉၀

 မေး။ နီဝိတံကြွှု၍ နီဝိတ+လူဖြိယမည်ခြင်းအကြောင်းတိုကို ရေး၍
နီဝိတံကြွှု၏ လက္ခဏာကိုလည်း ရေးပါ။

ဖြေ။ သဟာတ်ဖြစ်သော ကမ္မဒရောပတရားတို၏ အသက်ရင်ကြောင်း
ဖြစ်သောကြောင်း နီဝိတမည်၏။

ကမ္မဒရောပတိုကို စောင်ရောက်ခြင်း၍ အနိုင်ရသည်၏အဖြစ်နင် ယဉ်
ခြင်းကြောင်း လူဖြိယမည်၏။ ထိုနီဝိတံကြွှုသည် သဟာတ်ဖြစ်သော
ကမ္မဒရောပတိုကို စောက်ရောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိပါသည်။

 မေး။ တစ်ခက္ခလျှေသာတည်နိုင်သော နီဝိတံကြွှု၏ သဟာတ်ဖြစ်သော
ကမ္မဒရောပတိုကို စောင်ရောက်နိုင်ပုံကို ရေးပါ။

ဖြေ။ သဟာတ်ဖြစ်သော ကမ္မဒရောပတရားတို၏ အကြောင်းအာဖြင့်
ပင်လျှင် စောင်ရောက်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ ဓါတ်, ဥတ္တ, အာဟာရတို့သည် ဓါတ္ထ+ဥတ္ထ+အာဟာရရောပတို၏
တည်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သကဲ့သို့ က်သည်သာလျှင် ကမ္မဒရောပတို၏
တည်ကြောင်း ဖြစ်နိုင်ပါသလော။

ဖြေ။ က်သည် ကမ္မဒရောပတို့ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သောခဏ္ဍာ မရှိနိုင်တော်
သောကြောင်း ကမ္မဒရောပတို၏ တည်ကြောင်းမဖြစ်နိုင်ပါ။ နီဝိတရုပ်
သည်သာလျှင် သဟာတ်ဖြစ်သော ကမ္မဒရောပတို၏ တည်ကြောင်း+ဖြစ်
ကြောင်းဖြစ်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ နီဝိတရုပ်၏ တည်နေရာကို ရေးပါ။

ဖြေ။ နီဝိတရုပ်သည် ပါစကဝမ်းမီးဟူသော တေဇောတ်နှင့်တက္က ဥပါ

ဒီန္တကာယတစ်ခုလုံးကို ပျော်ရှုတည်ပါသည်။

 မေး။ ဉာဏ်သည်သာ အာဟာရရှုပ်မည်ပါလျက် အဘယ်အကြီးငါး ကဗျာင့်
ကာရော ဟုဆိုပါသနည်း။
ဖြေ။ ထမင်းစသောဉာဏ်၏ တည်ရှာဝေအုနှင့်တကွပြု၍ အာဟာရကို
ပြခြင်း အကြီးငါးကဗျာင့်ကာရော အာဟာရရှာဟုဆိုပါသည်။

 မေး။ အာဟာရရှုပ်ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း လက္ခဏာနှင့်တကွ ရေးပါ။
ဖြေ။ လူဌီယရှုပ်ရှုပ်ပါးနှင့်တကွဖြစ်သော ရှုပ်အပေါင်းကို ထောက်ပန့်
ခိုင်စေခြင်း၏ အကြောင်းပြစ်ရှုပ်ဖြစ်သော အဂါးကြီးငယ်သို့ လျှောက်၍
အရသာကို ဆောင်တတ်သော မျိုးအပ်သောအာဟာရ၏ အစေးဖြစ်
သော ဉာဏ်ကို အာဟာရရှုပ်ဟု ခေါ်၏။
ငါးအာဟာရရှုပ်သည် လူဌီယရှုပ်ရှုပ်ခုနှင့်တကွဖြစ်သော ရှုပ်
အပေါင်းကို ထောက်ပန့်ခိုင်စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ (တနည်း) ဉာဏ်
ငွေမက ရှုပ်ကို ဆောင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။

 မေး။ မုချေရှုပ်+ဥပစာရှုပ်တို့ကို ခွဲခြားပြပါ။
ဖြေ။ ဖောက်ပြန်သောသဘောတရားသည် မုချေရှုပ်မည်၏။ ထိုဖောက်
ပြန်သောသဘောတရားနှင့်ယဉ်သော စက္ခာပသာဒစသောရှုပ်သည်
ဥပစာရှုပ်မည်၏။

 မေး။ နိပ္ပန္တရှုပ်(၁၈)ပါးကို ရုပသခြားအပိုဖြင့် အထူးပြု၍ အဘယ်ကြောင်း
ရုပရုပ်ဟု ဆိုရပါသနည်း။
ဖြေ။ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသော အနိပ္ပန္တရှုပ်(၁၀)ပါးကိုလည်း ရှုံး

၉၂

အားဖြင့် ရုပ်ဟူခေါ်နိုင်သည့်အတွက် ထိအနိယနှင့်ရုပ်တိုကို ကြဉ်စေ
လိုသောကြောင့် အထူးပြု၍ဆိုပါသည်။

မေး။ အာကာသကို အာဘယ်ကြောင့် ဓာတ်ဟူခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ဒီဝမဟုတ်သော အန်က်သဘောကြောင့် အာကာသကို ဓာတ်ဟူ
ခေါ်ပါသည်။

မေး။ ပရိဇ္ဇာဒရပ်၏ ပိုင်းခြားပုံကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ စက္ခာဒသကစသော တစ်ခုခုသော ကလာပ်၌တည်သော ရုပ်တိုကို
အခြားကလာပ်တပါး၌တည်သောရုပ်တိနှင့် မရောနောင်အာင်ပြုခြင်း
ကိုပင် ပိုင်းခြားသည် ဟုဆိုပါသည်။

မေး။ ပရိဇ္ဇာဒရပ်သည် ပိုင်းခြားတတ်သော သတ္တိရှိနိုင်ပါသလာ့။
ဖြေ။ ပရိဇ္ဇာဒရပ်၌ ပိုင်းခြားတတ်မသော သတ္တိမရှိပါ၊ ထိုထိရုပ်ကလာပ်ကို
ပိုင်းခြားသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းကိုပင် ပိုင်းခြားတတ်သည်ဟုဆိုရပါသည်။

မေး။ ကလာပ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုထိစပ်နေပါလျက် အာဘယ်ကြောင့် အာက
သ ဟု ဆိုပါသနည်း၊ အာကာသဖြစ်ပုံကို ရေးပါ။
ဖြေ။ ကလာပ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခုထိနေပါသော်လည်း ထိုထိရုပ်တိ၏ အသီး
သီး ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော ရုပ်တိ၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကိုပင်
အာကာသဟုဆိုရပါသည်။

မေး။ ပိုင်းခြားတတ်သောအာကာသတော်နှင့် ပိုင်းခြားအပ်သောရုပ်ကလာပ်

တို့ ထိစပ်နေပါသလော။
ဖြေ။ ထိစပ်၍ မနေပါ၊ မတွေ မထိနိုင်ပါ။

မေး။ ကာယဝိည်တ်၊ ဝစီဝိည်တ်၏ အမိပြုယ်ကို ရေး၍။ ငှုံးတို့၏အရ ကိုလည်း ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ လူပ်သောကိုယ်ဖြင့် မိမိ၏အလိုကို သူတပါးတို့အား သိစေတတ် သောကြောင်းငှုံး၊ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ထိလျပ်သောကိုယ်ဖြင့် သိအပ် သောကြောင်းငှုံး။ ကာယဝိည်တ်မည်၏။

ငှုံးကာယဝိည်တ်အရ ရုပကာယ၏ ထက်စုန်းကျင့်လျပ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သောစိတ္တဒေါယောဓတ်၏ အမှုအရာ အထူးကိုရပါသည်။

(၂)သဝိညာထကအသံဟုဆိုအပ်သော စကားဖြင့် မိမိ၏အလိုကို သူတပါးတို့အား သိစေတတ်သောကြောင်းငှုံး၊ ထိအသံဖြင့် သူတပါးဟု ကလည်း သိအပ်သောကြောင်းငှုံး၊ ဝစီဝိည်တ်မည်၏။

ငှုံးဝစီဝိည်တ်အရ - နှုတ်မြှောက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော စိတ္တပေထဝီ ဓတ်၏ အကွာရာဖြစ်ရာ ဌာနစာသည်တို့မြှောက်ခြင်းဖြစ်သော ဥပါဒီနှုတ်မြှောရပ်နှင့် တက္က ထိခိုက်ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော အခြင်းအရာအထူးကို ရ၏။

မေး။ လက်ခြစ်သည်တို့ လျပ်ရှားမှုဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ရေးပါ။
ဖြေ။ ရုပ်လေးပါးတို့တွင် စိတ္တရေပ်လျပ်ရှားသည်ရှိသော် ထိစိတ္တရေပ်နှင့် ပပ်လျက်ရှိသော ကမ္မဒေ+ဥတ္ထဒေ+အာဟာရရေပ်တို့သည်လည်း လျပ်ရှားလာရ၏။ ဤသို့လျှင် ပထမဇေားသည်တို့ကြောင်းဖြစ်သော ဝါယော ဓတ်တို့သည် စိည်တ္ထသော အခြင်းအရာထူးတို့နှင့် တက္ကဖြစ်ကုန် လျက် ရှုံးသို့တက်ခြင်းနောက်သို့ဆုတ်ခြင်း၊ စသည်တို့ကို ဖြစ်စေသော

၆၄

အားဖြင့် လက်စသည်တို့ လျှပ်ရှားလာရပါသည်။
မေး။ အသဖြစ်ပေါ်လာရာအခါနှင့် ဖြစ်ပေါ်နှင့်သောအခါတို့ကို ရေးခဲ့ပါ။
 ဖြေး။ စိတ္တပေထီးဓာတ်နှင့် ကမ္မပေထီးဓာတ်တို့၏ ထိခိုက်လျှင် ထိခိုက်
 ခြင်းသာလျှင် အသဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။ ငှင်းထိခိုက်မှုအသ ဖြစ်
 ပေါ်ခြင်းကို ပထမဇာစသည်တို့ ဖြစ်ရာအခါခြားလည်း ရနှင့်ပါသည်။

မေး။ လဟုတာ+မူဒုတာ+ကမ္မညာတာသုံးခုတို့၏ သဘောကို ဥပမာနှင့်
 တကွရေးပါ။

ဖြေး။ (၁)ရောဂါမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ မလေးသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့ တိရော်
 တို့၏ မလေးလုပ်ခြင်းသဘောသည် လဟုတာမည်၏။

(၂)ထက်ဝန်းကျင်မှ အဖန်အလဲလဲ နယ်အပ်ပြီးသော သားရေသည်
 မကြမ်းတမ်းသကဲ့သို့ တိရော်တို့၏ မကြမ်းတမ်းခြင်းသဘောသည်
 မူဒုတာမည်၏။

(၃)ကောင်းစွာလျှော့ပြီး၊ ဦးပြီးသောဇ္ဈာသည် ထိထိပဋိဗုံးနားရောင်းစသော
 အဆင်တန်ဆာပြုလုပ်ခြင်းငါး ခန့်သကဲ့သို့ ကိုယ်အမှုအရာတို့အား
 လျှောက်ပတ်ခြင်းသမာာသည် ကမ္မညာတာမည်၏။

မေး။ လဟုတာ+မူဒုတာ+ကမ္မညာတာတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မကဲ့ပြား
 ဘဲ အတူတက္ခဖြစ်လေ့ရှိရာ ငှင်းတို့၏အထူးကို အဘယ်ကဲ့သို့ မှတ်ရု
 ပါမည်နည်း။

ဖြေး။ (၁)ရုပ်တရားတို့ လေးလုအောင်ပြုတတ်သော ဓာတ်ခြားကျား
 ခြင်း၏ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းကြောင်းဖြစ်သော ရုပ်တို့၏ ဖောက်ပြန်
 မှုအထူးသည် လဟုတာမည်၏။

(၂)ရုပ်တို့ကို ကြမ်းတမ်းအောင်ပြုတတ်သော ဓာတ်ခြားကျားခြင်း၏

ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏ဖောက်ပြန်မှု၊
အထူးသည် မူခုတာမည်၏။

(၃)ကိုယ်အမူအရာတို့အား မလျှော်အောင်ပြုတတ်သော ဓာတ်ခြောက်
ခြားခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏ ဖောက်
ပြန်မှုအထူးသည် ကမ္မသုတာမည်၏။

မေး။ ဥပစ်ယန်း သန္တတိတို့၏ အထူးကိုရေးခဲ့ပါ။

ဖြော်။ ပဋိသန္တစိတ်ဥပါဒ်သည်မှုများ စက္ခ၊ သောတ၊ ယာန၊ စိရိဒါဒ်သကတို့
ပြစ်သည်တိုင်အောင်အတွင်း၌ ရုပ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဥပစ်ယန်း၏။

စိရိဒါဒ်သကဖြစ်ပြီးသည်မှုနောက်၌ ရုပ်တရားတို့၏ အဆက်ဆက်
ပြစ်နေခြင်းသည် သန္တတိမည်၏။

မေး။ ခဏမျှသာတည်နေနိုင်သော ရုပ်တရားတို့၏ ရောဖြစ်ပုံကို ရေးပါ။

ဖြော်။ ရုပ်တရားတို့၏ ချုပ်ပျက်ခြင်းဘင်သို့ ရေးရှုံးတည်နေသည်၏
အစွမ်းအားဖြင့် အိမ်င်းရင်ရော်ခြင်းသဘောကိုပင် ရောဟ္မခေါ်ပါသည်၊
ငြင်းရောသည်ပင် ရောတာမည်၏။

မေး။ အနိစ္စတာနှင့် အနိစ္စတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ရေးပါ။

ဖြော်။ နိစ္စ+ဂုဏ်အားဖြင့် ဥာဏ်ပြင့် မသိအပ်မသိတိုက်သော သဘော
သည် အနိစ္စမည်၏။ ရုပ်တရားတို့၏ ပျက်စီးခြင်းသည် အနိစ္စတာ
မည်၏။

13

A မေး။ အဘယ်ကြောင်း လက္ခဏရပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြော်။ ရုပ်တရားတို့တို့အခိုက်အတန်၏အစွမ်းအားဖြင့် မှတ်သားခြင်း

၉၆

၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင်း လက္ခဏရှုပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ကတိရုပမေဝါ၌ ကတိမည်ခြင်း၏အကြောင်းနှင့် ရုပမည်ခြင်း၏
အကြောင်းတို့ကို ရေးပါ။

ဖြေ။ ပဋိသန္တမှစ၍ နိုဒ္ဓရပ်တိ၏ ခကတိုင်း ခဏတိုင်း၌ ဖြစ်သော
ကြောင်း ကတိဟုခေါ်ပါသည်။

ရပ်တိ၏ဖြစ်ဆောဖြစ်ဖြင့် စတုသနတိရပ်အစဉ်နှင့် စပ်၍ဖြစ်သော
ကြောင်း ရုပဟုခေါ်ပါသည်။

မေး။ ကတိရပ်တစ်ခုတည်းဖြစ်ပါလျက် ဥပစယ+သန္တတိဟူသော နာမည်
နှစ်မျိုးဖြင့် ခွဲ၍ ဟောရခြင်းအကြောင်းကို ရေးပါ။

ဖြေ။ ရေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း၊ အထက်ခြေဖြစ်ခြင်းဟူသော ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာ
ပြားသောအားဖြင့် ဝေးနေယျသတ္တဝါတိအားလျှော့စွာခွဲ၍ ဟောရပါသည်။

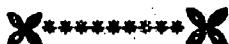
မေး။ အနိုဒ္ဓရပ်(၁၂)ပါးရှိပါလျက် ဇကာဒသဝိဓမ္မဟု အရှင်အနုရှုခွဲ
မထောရ် အဘယ်ကြောင်း ဟောရပါသနည်း။

ဖြေ။ သဘောတူရာရပ်တိကို ပေါင်းယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဇကာဒသ
ဝိဓမ္မ ဟုဆိုရပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင်း အနိုဒ္ဓရပ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ နိုဒ္ဓရပ်တိ၏ ပရီဇ္ဇဒ+ဝိကာရစသောအဖြစ်ကိုကြော်၍ သီးခြား
အကြောင်းတရားတို့ဖြင့် မဖြစ်သောကြောင်း အနိုဒ္ဓရပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

13

ရုပစိဘဂအဖွင့်

*****

မေး။ အဟောတုက သပ္ပါယစသည်တို့၏ အဓိပါယ်ကို ရေးပါ။
ဖြေ။ အလောဘစသော သမုပုတ်ဟိတ်မရှိသောကြောင့် အဟောတုက
မည်၏။

မိမိ၊မိမိတို့၏ အကြောင်းအားလျှော့စွာ အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့် သပ္ပါယမည်ပါသည်။

မိမိကို အာရုံပြု၍ဖြစ်ကုန်သော ကာမာသဝစသည်တို့နှင့် တက္ကဖြစ်
သောကြောင့် သာသဝမည်ပါသည်။

ကံ၊စိတ်၊ဉာဏ်၊အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရားလေးပါ
တိုသည် ဖြုပြင်စီရင်အပ်သောကြောင့် သခံတမည်ပါသည်။

ဥပါဒါနက္ခဏာဟုဆိုအပ်သော သခဲ့ရလောကနှင့် ယဉ်သောကြောင့်
လောကိယမည်ပါသည်။

ကာမာတဏာ၏ ကျင်လည်ရှာဖြစ်သောကြောင့် ကာမာဝစရမည်၏။

အာရုံကိုမယုတ်သောကြောင့် အနာရမှုအမည်ပါသည်။

တဒ်ပဟာန်၊ဝက္ခဏာဟန်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မပယ်အပ်
သောကြောင့် အပ္ပဟာတ္ထမည်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် အဇ္ဈားကရုပ်ဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ အဇ္ဈဘောဟူသော အဇ္ဈကို စဲမို့၍ဖြစ်သောကြောင့် အဇ္ဈကရုပ်
ဟုခေါ်၏။

မေး။ အဇ္ဈအုပ်ဖြစ်သော အခြားသောရုပ်များလည်းရှိပါလျက် ပသာဒရုပ်

၉၀

ငါးပါးကိုသာ အဘယ်ကြောင့် အမျှဲဌားကရပ်ဟူခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အမျှဲဌားသောအမည်သည် ရှိအားဖြင့် ပသာဒရပ်ငါးပါ့ခြားသာ
ဖြစ်သောကြောင့် ပသာဒရပ်ငါးပါးကိုသာ အမျှဲဌားကရပ်ဟူ ခေါ်ပါသည်။
(တနည်း)* ငါတို့မရှိလျှင် သင်အတွေးသောသည် ထင်းတုံးသုဖွယ် ဖြစ်နိုင်
၏*ဟုမပြောသောလည်းပြောသကဲ့သို့ အတွေးသောအား အလျန်ကျွေးဇူးများ
များသောကြောင့် ပသာဒရပ်ငါးပါးကိုသာ အမျှဲဌားကရပ်ဟူခေါ်ပါသည်။
(တနည်း)အတွေးဟုသော ပခ္စ္စဒါဂိုကစီတိကို စွဲ၍ ထိပ္ပဒ္ဒဒါဂိုကစီတိ၏
ဒါရအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် အမျှဲဌားကရပ်ဟူခေါ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် လူဗြိုယ်ရပ်ဟူခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပခ္စ္စဝိညာက်တို့၏။ လူဗြိုလိုင်စသည်တို့၏။ သဟဏတ်ဖြစ်
သော ရပ်တိကို စောင့်ရောက်ခြင်း၏။ အစိုးရသောကြောင့် လူဗြိုယ်
ရပ်ဟူခေါ်ပါသည်။

မေး။ လူဗြိုယ်ရပ်တိ၏ ဆိုင်ရာတရားတို့၏ အစိုးရပုံကို အသီးအသီး အ^၁
ကြောင်းနှင့်တကွ ရေးပါ။

ဖြေ။(၁)စကျေပသာဒစသည်ထက်မြှက်လျှင် စကျေဝိညာက်စသည်တို့လည်း
ထက်မြှက်သည်ဖြစ်၍၊ ငြင်းစကျေပသာဒစသည် မထက်မြှက်လျှင်
စကျေဝိညာက်စသည်တို့လည်း မထက်မြှက်သောကြောင့် ပသာဒရပ်ငါး
ပါးသည် ပခ္စ္စဝိညာက်တို့၏ အစိုးရပါသည်။

(၂)ဘာဝရပ်နှစ်ပါးသည် မိမိအကြောင်းအားလျော့စွာ ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း များသောအားဖြင့် ဘာဝရပ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သွားနှစ် သာ
လျှင် ထိလူဗြိုလိုင်စသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သောကြောင့် ဘာဝရပ်
သည် လူဗြိုလိုင်စသည်တို့၏ အစိုးရပါသည်။

(၃) ကမ္မဇရပ်တရားတို့၏ စီဉ်ကွဲအောင်(၁၇)ချက် တည်နေမှုသည် ဖို့ပို့တိန္ဒြန်င်စပ်သောကြောင့် ထို့ပို့တိန္ဒြန်သည် ကမ္မဇရပ်တို့ကို စောင့်ရောက်မှု၌ အစိုးရပါသည်။

 မေး။ ကမ္မဇရပ်တို့ကို စောင့်ရောက်သော ဖို့ပို့တိန္ဒြန်ပါသနည်း။ အဘယ်သို့လျှင် တည်နေမှုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ လျော့ကြေးသည် လျော်နှင့်စပ်သဖြင့်သာ ဖြစ်ရသကဲ့သို့ ဖို့ပို့တိန္ဒြန်သည်လည်း မိမိသည်တည်အောင်သော ကမ္မဇရပ်တရားတိန္ဒြန် စပ်သဖြင့် တည်နေမှုင်ပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် ပြုလာရိုက်ရပ်ဟုခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အာရုံ+အာရမ္မကိုကအဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ရှန်ရင်းကြမ်းတမ်းသောကြောင့် (၁)ထင်ရားလွယ်သောကြောင့် ပြုလာရိုက်ရပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင့် သွှေ့ကောရပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကြမ်းတမ်းသောကြောင့်ပင်လျှင် ထိုးထွင်း၍သို့ရန် လွယ်ကူသောကြောင့် သွှေ့ကောရပ်ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ သပုဇ္ဈိယရပ်၌ အဘယ်ကို ပဋိယ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ မိမိ၏အစွမ်းအားဖြင့်ငွေး၊ မို့ရာမဟာဘုတ်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်ငွေး၊ သမ္မတဖြစ်သော ဝဇ္ဈအာရုံ+အသမ္မတဖြစ်သော ဝဇ္ဈအာရုံတို့၏ရေးရှာဖြစ်ခြင်း၊ အချင်းချင်းပေါင်းဆုံးထိခိုက်သကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းကို ပဋိယ်

၁၀၀

ဟုခေါပါသည်။

မေး။ ဝတ္ထု အာရုံတိ၏ သမ္ဓ္ထ+ အသမ္ဓ္ထဖြစ်ပုံကို ရေးပါ။
 ဖြေ။ ဟောမ္ဓာရုံသည် မိမိ၏အစွမ်းအားဖြင့် ကာယပသာဒသိရောက်၍
 သမ္ဓ္ထဖြစ်၏။ ယာန+ဒိဂုံ+ကာယ+ဂန္ဓ+ရသတိသည် မိမိတိမိဂုဏ်၏
 အစွမ်းဖြင့် အချင်းချင်းရောက်၍ သမ္ဓ္ထဖြစ်ပါသည်။

စက္ခ+သောတ-ရှုပ+သဒ္ဓတိသည် မိမိ၏အစွမ်းဖြင့်ငင်း၊ မိရာ
 မဟာဘတ်၏အစွမ်းဖြင့်ငင်း၊ နှစ်ပါးသောအခြင်းအရာဖြင့် မရောက်
 သောကြောင့် အသမ္ဓ္ထဖြစ်ပါသည်။

မေး။ အဘယ်ကြောင့် ဥပါဒီနှင့်ဟုခေါပါသနှင့်။
 ဖြေ။ တယာဒိဋ္ဌတိသည် ကပ်အပ်သောက်သည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်
 ယူအပ်သောကြောင့် ဥပါဒီနှင့်ဟုခေါပါသည်။
 (မှတ်ချက်) ဥပါဒီနှင့် ဥပအရ ဒိဋ္ဌကိရပါသည်၊ အာဒိန္ဒအရ-အကျိုး၏
 အဖြစ်ဖြင့် ယူခြင်းကိရ၏။

မေး။ သနိဒသုန္တရုပ်၌ သနိဒသုန္တ၏အဓိပါယ်ကို ရေးပါ။
 ဖြေ။ မြင်ထိုက်သောသဘာဟူသော နိဒသုန္တနှင့်တကွဖြစ်သောကြောင့်
 သနိဒသုန္တဟုခေါပါသည်။ (တနည်း) စက္ခဝိညာက်၏အာရုံအဖြစ်
 ဟုသောနိဒသုန္တနှင့်တကွဖြစ်သောကြောင့်သနိဒသုန္တဟုခေါပါသည်။

မေး။ သနိဒသုန္တရုပ် ရပါရုံသည်ပင် နိဒသုန္တမည်၍ တစ်ခုတည်းဖြစ်
 ပါလျှင် အဘယ်ကြောင့် တခြားစီကုသို့ သနိဒသုန္တ ဆိုရပါသနှင့်။

ဖြေ။ အခြားသောတရားတို့မှ ရပါရုံကို အထူးပြုခြင်းငါ တစ်ပျီးတစ်ခြားရီ
ကဲသုပ္ပါ၍ သနိဒသဟုဆိုရပါသည်။
ဤသို့ဆိုခြင်းဖြင့် အနက်ထူးကို သိရခြင်းအကျိုးရှုပါသည်။

 မေး။ စက္ခာဒီဒ္ဓယ အသမ္မတ္ထာဝသေန၌ အသမ္မတ္ထာဖြစ်ပုံကို ရေးပါ။
ဖြေ။ စက္ခာပသာဒ+သောတပသာဒရှိရာသို့ ရပါရုံ+သခြာရုံတို့ မရောက်လာ
သောအားဖြင့်ငွေး။ (တနည်း) စက္ခာပသာဒ-သောတပသာဒဟုသော
မိမိတိုကိုယ်တိုင် ရပါရုံ၊ သခြာရုံရှိရာအရပ်သို့ မသွားမရောက်သောအား
ဖြင့်ငွေး။ အာရုံကိုယူနိုင်ခြင်းကို အသမ္မတ္ထာဆုံးပါသည်။

 မေး။ စက္ခာပသာဒ,သောတပသာဒတို့သည် အဘယ်ကြောင် မရောက်လာ
သော အာရုံကို ယူတတ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ အကြား+အကွယ်ရှိသောအာရုံ၊ လွန်ကြီးမားသောအာရုံ၌ စက္ခာ
စည်းကဲ,သောတဝိညာထိဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင်း မိမိသို့
မရောက် မထိသောအာရုံကို ယူတတ်ပါသည်။

 မေး။ စက္ခာပသာဒ၏ အသမ္မတ္ထာရှိဟကဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားအောင်ရေးပါ။
ဖြေ။ စက္ခာပသာဒသည် ဝေးသောအရပ်၌တည်သောအဆင်းကိုင်း။ ဖလ်
+မှန် စသည်ခြားကွယ်အပ်သောအဆင်းကိုင်း။ တောင်စသည်တို့၏
ကြီးမားသောအဆင်းကိုင်း၊ မြင်နိုင်သောအားဖြင့် အသမ္မတ္ထာရှိဟက
ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ဓသာတပသာဒ၏ အသမ္မတ္ထာရှိဟကဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားအောင်ရေးပါ။

၁၂၂

ပြု။ ကောင်းကင်စသာ ဝေးသောအရပ်မျိုးတည်သော အသံသည့်ငှုံး၊
ဝမ်းရေ၏အခြားမျိုးတည်သောအသံသည့်ငှုံး၊ ခေါင်းလောင်းစသည်
တို၏ ကြီးမားကျယ်လောင်သော အသံသည့်ငှုံး၊ သောတပသာဒ၏
အာရုံဖြစ်နိုင်သောအားဖြင့် အသမ္မတရှိဟာကဖြစ်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင် ဂေါဓရရှိဟာကရုပ် ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ ဝိဉာဏ်၏တည်ရာဖြစ်၍ ထိုထိအာရုံကို ယူတတ်သောသဘော
ရှိသောကြောင် ဂေါဓရရှိဟာကရုပ်ဟုခေါပါသည်။

 မေး။ ရုပါရုံကို အဘယ်ကြောင် ဝွေ့ဟု ဆိုပါသနည်း။
ဖြေ။ ရူးမြိုင်အပ်သောကြောင် ဝွေ့ဟုခေါပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင် ဉာဏ်ဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ မိမိ၏ ဥပါဒ်အခြားမျိုး ရပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောကြောင် ဉာဏ်
ခေါပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင် အဝိနိဇ္ဈာဂရုပ်ဟု ခေါပါသနည်း။
ဖြေ။ အမှတ်မထားတပါးပါးစသာ ရပ်ဖြစ်ရာအရပ်တိုင်း၌ အချင်းချင်း အ^၁
သီးသီး ခွဲခြားဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင် အဝိနိဇ္ဈာဂရုပ်ဟုခေါပါသည်။

 မေး။ ရုပလောကေ ပန် ယာနာဒိဋ္ဌယု နှိမ့် ဟူသော သင်္ဘာပါဉိုကီ
ထောက်၍ ရုပသု၌ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖော်ဗျာရုံ မရှိဟုဆိုလျှင် လက်ခံ
သင့် ပါသလော။

ဖြေ။ ဝဏ္ဏာဂန္ဓာ(ပ)အငွေပိုင်မို့ အဝိနိဇ္ဈာဂရုပံ ဟူသောသင်္ဘာပါဌိုက္ခိ
ထောက်၍ ရပ်ဖြစ်ရှိတိုင်း၌ အဝိနိဇ္ဈာဂရုပ်(ရ)ခဲ့ ရီနိုင်သော
ကြောင့် လက်မခံထိုက်ပါ၊ ရုပလောက် စသော သင်္ဘာပါဌ့သည်လည်း
ပသာဒရုပ်မရနိုင်ခြင်းကိုသာ ရည်ရွယ်၍ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရုပသမုပ္နာနအဖွင့်

*****

မေး။ ကံသည် ရုပ်တရားကို ဖြစ်စေရှု၍ အဘယ်အခါမှုစဉ် အဘယ်သို့
ဖြစ်စေသည်ကို ရှင်းပြုပါ။

ဖြေ။ ကံသည် ပဋိသန္ဓာတ်တော်များပါ၏အခါမှုစဉ် အဇ္ဈာန္တိကသွန်းနှင့်ယု
တစ်ခုတစ်ခုသောစိတ်၏ သုံးပါးသုံးပါးသော ခုတိုင်းတို့၌ အကြားမရှိ
အဆက်မပြတ်သာလျှင် ရှုပ်ကိုဖြစ်စေပါသည်။

မေး။ စိတ်၏ ဦးစိန္တိသင်း / မရှိသင်း ဖြေရှင်းပြုပါ။

ဖြေ။ တစ်ခုတည်းသော တရားများပင်လျှင် ဥပါဒ်အခိုက်အတန်မှ ပြားသော
ဘင်းအခိုက်အတန်လည်း ရီနိုင်သက္ကာသို့ ဘင်းသုံးရေးရှုဖြစ်နေသော
အခိုက်အတန်ကိုလည်း အလိုရှိရကား ယင်းဘင်းသုံးရေးရှုဖြစ်နေသော
အခိုက်အတန်သည်ပင်လျှင် ဦးမည်နိုင်သောကြောင့် မိဂိဒဝံမြောန
နည်းအားဖြင့် ဦးစိန္တိသင်းပါသည်။

မေး။ ဘင်းစုံ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ပါသလော့။

ဖြေ။ ဘင်းစုံ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ဟူသောပါဒသည် စိတ္တရောပ်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့်ငြင်း၊ အရုပဘုံကိုရည်ရွယ်၍ဆို

၁၀၄

အပ်သောကြောင့်င်း၊ ဘင်ခဏ္ဍာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

မေး။ အရှပဝိပါက်လေးခုသည် အဘယ်ကြောင့် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ကိုစက်ဆုပ်သော ရှုပဝိရာကဘာဝနာသည် ဖြစ်စေအပ်သည် အတွက် အကြောင်းဖြစ်သောအရှပကုသိုလ်ကံသည် ထိရုပ်နှင့်ဆန့်ကျင် ဘက်ဖြစ်သောကြောင့်င်း၊ ရုပ်ဖြစ်ရာဘုမဟုတ်သောကြောင့်င်း၊ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။

မေး။ ခွေပဋိညာတ်(၁၀)သည် အဘယ်ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ သနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်း၌ အကြောင်းထူးဖြစ်ကုန်သော ရွာနှင့်တိုနှင့် မယဉ်သောကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။

မေး။ ပဋိသဒ္ဓိတ်+စတိစိတ်တိုသည် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါဘဲလျှက် အဘယ်ကြောင့် အရှင်အနုရွှေမကြော်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသဒ္ဓိတ်,စတိစိတ်သည် ဘဝင်စိတ်(၁၉)ပါး၏အတွင်း၌ ဝင်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထူးခြားသောစိတ်တစ်မျိုးမဟုတ်သည်အတွက် မကြော်ရပါ။

မေး။ ပဋိသဒ္ဓိတ်သည် အဘယ်ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပစ္စာဇာတာပစ္စည်းမှ ကင်းဆောကြောင့်င်း၊ စဟိဒ္ဓအာဟာရစသည် တိုသည် မထောက်ပန့်အပ်သည်ဖြစ်၍ အားနည်းသော ဟဒယဝ္မာဂို့မီ ၍၍ ဖြစ်သောကြောင့်င်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်အာကျွဲကဖြစ်သောကြောင့်င်း

ကမ္မရေပ်တိသည် စီဖွေရေပ်တိ၏ တည်ရာဌာနကိုယျှေး တည်သော
ကြောင်းငြင်း၊ ရပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

မေး။ ရဟန္တဘတိ၏စုတိစိတ်သည် အဘယ်ကြောင့် ရပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ဝင့်မြစ်ပြိုးသော ရဟန္တဘတိ၏သွန်းနှင့် အလွန်အကဲနှင့်တကွ
ပြိုးသက်သောဖြစ်ခြင်းရှိသောကြောင့် ရဟန္တဘတိ၏စုတိစိတ်သည် ရပ်
ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

(မှတ်ချက်) သတ္တဝါဒားလုံးတိ၏စုတိစိတ်သည်လည်း ရပ်ကိုမဖြစ်စေ
နိုင်ဟု ဆရာတာချို့တို့ ဆိုကြောန်သေး၏။

မေး။ ပဋိမဘဝဂံမပါဒါယ-၌ ဘဝဂံအရ အဘယ်ပဋိမဘဝင်ကို ယူရပါ
သနည်း။

ဖြေ။ ပဋိသဇ္ဇာစိတ်၏ အခြားမျှေးဖြစ်သော ဘဝင်ကို ပဋိမဘဝင်အရ
ယူရပါသည်။

မေး။ အယွန့်မေဝ သမုပ္ပါဒပတီအရ စိတ်သည် ဥပါဒ်ဆဲခဏ္ဍာသာ
အဘယ်ကြောင့် ရပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ အန္တရစာသောပစ္စည်းကိုရသပြင် ဥပါဒ်ဆဲခဏ္ဍာသာလျှင် ရပ်ကိုဖြစ်
စေနိုင်သော နေကသတ္တိနှင့်ယဉ်သောကြောင့် ဥပါဒ်ဆဲခဏ္ဍာသာလျှင်
ရပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

မေး။ ဉာဏ်ယာပုထ်၏ အမိပို့ယ်ကိုရေး၍ ငြင်းအရကို ပညာတ်, ပရမတ်

၁၀၇

အားဖြင့် ကောက်ပြပါ။

ဖြေ။ ကိုယ်အမူအရာဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ဉာဏ်ယာ
ပုထ်ဟုခေါ်ပါသည်။ င်းကြောင့်ယာပုထ်အရ ပညတ်အားဖြင့် ဘွားခြင်း
လာခြင်းသည်ကိုရပါသည်။ ပရမတ္တအားဖြင့် ဘွားခြင်း၊ လာခြင်း
စသော အခိုက်အတန်အတွင်း၌ဖြစ်သော ရုပ်တရားကို ရ၏၏။

 မေး။ အဂါခြေလက်တို့ မဆုတ်မန် လျှပ်ရားနီးကြားကြောင်းဖြစ်သော
ဘကရစိတ်တို့ကို ရေတွက်ပြပါ။

ဖြေ။ ကာမဇော်(၂၉)+အတိုံုံးဒွေး+ဂဲဒွေး+အပူနာဇော်(၂၆)အားဖြင့်
(၅၈)ပါးဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ဂဲဒွေးကာမဇော်အပူနာတို့သည် ပခ္စာချို့ရန်းမျိုးလုံး၌ ဖြစ်
ကြရာ အဘယ်ခွဲရှုံးဖြစ်သောစိတ်တို့က ဝိညာတ်နှင့် ရယ်ခွင်မှုကိုဖြစ်
စေ၍၊ အဘယ်ခွဲရှုံး ဖြစ်သောစိတ်တို့က မဖြစ်စေကြပါသနည်း၊
အကြောင်းနှင့်တကွမရေးပါ။

ဖြေ။ မချို့ရန်းဖြစ်သော ဂဲဒွေး၊ ကာမဇော်တို့သည်သာ အားရှိသော
ကြောင့် ဝိညာတ်နှင့် ရယ်ခွင်မှုကို ဖြစ်စေကြပါသည်။

ပခ္စာချို့ရှုံးဖြစ်သောစိတ်တို့သည် ထက်ဝန်းကျင်အားဖြည့်သော
ကြောင့် မဖြစ်စေကြပါ။

 မေး။ ရုပ်မှလွတ်စေသာ ဉာဏ်ယာပုထ်နှင့်ဝိညာတ်မည်သည် မရှိပါဘဲလျက်
အဘယ်ကြောင့် ဉာဏ်ယာပုထ်နှင့်ဝိညာတ်ကို သီးခြားလို့ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေမှုင်းသောစိတ်တိုင်းသည် ဉာဏ်ယာပုထ်နှင့်ဝိညာတ်ကို

မဖြစ်စေနိုင်၊ ဝိညာတ်ကိုဖြစ်စေသောစီတ်သည်ကား ဉာဏ်ယာပုထ်
ကို ထောက်ပန်ခိုင်၏၊ ဉာဏ်ယာပုထ်ကို ထောက်ပန်ခို့အဲသောစီတ်သည်
လည်း ရုပ်တရားကို ဖြစ်စေနိုင်၏၊ ဟူသောအထူးတို့ဖြောင်းငါး ဉာဏ်ယာ
ပုထ်နှင့် ဝိညာတ်ကို သီးခြားဆိုရပါသည်။

 မေး။ ဝိညာတ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သောစီတ်သည် အဘယ်ကြောင့် ဉာဏ်ယာပုထ်
ကို ထောက်ပန်ခိုင်စေနိုင်ပါသနည်း။
ဖြေား။ ဉာဏ်ယာပုထ်သည် ဝိညာတ်နှင့်မက်းနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ဘုရားရှင်သည် အဟိတ်ဖြစ်သော ဟသိတ္ထပါဒီတိဖြင့်ရှယ် / မရယ်
စီစဉ်ခဲ့ပါ။

ဖြေား။ ဘုရားရှင်၏ ကာယကံအလုံးစုံသည် ဥာဏ်ရွှေသွားရှိ၏၊ ဥာဏ်သို့
အစဉ်လိုက်၏ဟုပောတော်မူသောကြောင့် ပညာက်းသော ဟသိ
တ္ထပါဒီတိဖြင့် ဘုရားရှင် မရယ်ချင်ပါ။

(တနည်း) ဘုရားရှင်၏ ပြုးရယ်ခြင်းသည် ပုဇွဲနိဝါယဉ်၊
အနာဂတ်သဥာဏ်၊ သဗ္ဗားသုတေသနတို့၏ လေ့ကျက်ပြီးသောအထူးဖွံ့
ဟသိတ္ထပါဒီတိဖြစ်သည်ဟု အန္တကတာဆိုသောကြောင့် ဘုရားရှင်များ
ဟသိတ္ထပါဒီတိဖြင့် ရယ်ချင်ပါသည်။

 မေး။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေရန် ဥတုနှင့်အာဟာရတို့သည် အဘယ်ကြောင့် ဦး
ခဏ္ဍာသာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါသနည်း။

ဖြေား။ ပဆ္ဗာဏာစသောပစ္စည်းအထောက်အပန်ကို ရသောအားဖြင့် ဦး
ခဏ္ဍာသာ အားရှိသောကြောင့် ဦးခဏ္ဍာသာ ရုပ်ကိုဖြစ်စေပါသည်။

၁၀၈

 မေး။ ကမ္မဒအရ ကံကြာ့ဌဖြစ်ပြီးသောရပ်များ၊ ကံကြာ့ဌဖြစ်သေးဘဲ
ဖြစ်တော့မည့်ရပ်များကို ကမ္မဒရပ်ဟု ခေါ်နိုင်ပါသလော။
ဖြော။ ကံကြာ့ဌ ဖြစ်ပြီး+ဖြစ်ဆဲ+ဖြစ်လတဲ့ရပ်အားလုံးကို ကမ္မဒဟုခေါ်
နိုင်သောကြာ့ဌ ခေါ်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ လဟုတာစသောရပ်သုံးပါးသည် အဘယ်ကြာ့ဌကမ္မဒ(ကံကြာ့ဌ)
ဖြစ်ရပါသနည်း။
ဖြော။ ပစ္စုပွန်အကြာ့ဌးတရားကို ငဲသောကြာ့ဌ ကမ္မဒမဖြစ်ပါ။

 မေး။ လဟုတာစသောရပ်သုံးပါးသည် ကံကြာ့ဌဖြစ်သည်ဟုဆိုလျှင်
အဘယ်အဓိပ္ပာယ်သို့ သက်ရောက်ပါသနည်း။
ဖြော။ အခါခပ်သိမ်း လဟုတာစသောရပ်သုံးခုဖြစ်နိုင်သည် ဟူသော
အဓိပ္ပာယ်သို့ ရောက်နိုင်ပါသည်။

 မေး။ လက္ခဏရပ်လေးခုသည် အဘယ်ကြာ့ဌ နဲ့ ကုတေစီ ဖြစ်ရပါ
သနည်း။
ဖြော။ ဖြစ်ဆဲ+ရင်ဆဲ+ပျက်ဆဲနိပ္ပန္နရပ်တို့၏ သဘောမျှဖြစ်၍ သဘောမျှ
ကိုကြည်၍ အတိစသည်၏ အတိစသောလက္ခဏာမရှိသောကြာ့ဌ နဲ့
ကုတေစီ ဖြစ်ရပါသည်။

 မေး။ အတိစသည်၏ အတိရပ်စသည်ရှိနိုင်ပါသလော။
ဖြော။ အခိုက်အတန်အပိုင်းအခြား မတည်ခြင်းသို့ ရောက်ရာသောကြာ့ဌး
အတိစသည်တို့၏ အတိရပ်စသည်မရှိနိုင်ပါ။

 မေး။ အချို့သောပါဌီမဲတ္ထိုင် ကတိ၏ ကုတေသနတဲ့ အဖြစ်ကို ခွင့်ပြထားသောကြောင့် ကတိ၏ ကတိရှိသည်ဟု မှတ်ရပါမည်လော။ ဖြေ။ ဗျာပါဝမကာင်းသေးသော ရပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောအကြောင်းတရား တို့၏ကျေးမျှးပြုတတ်သောအဖြစ်သို့ရောက်သောခဏ္ဍာ ဖြစ်လဲနို့ပြု ရပ်တို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ကုတေသနတဲ့အဖြစ်ကို ခွင့်ပြထားသောကြောင့် ကတိ၏ ကတိမရှိနိုင်ပါ။

ကတိ ဘိက္ခဝေ သခံတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပနာ၊ ဒရာ မရထံ သခံတဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဲ့ဟူသောစကားကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဲ့ဖြစ်သော သခံတတရားတို့၏ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကတိ၏သခံတတရားအဖြစ်ကိုင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဲ့အဖြစ်ကိုင်း၊ ဟောတော်မူသောကြောင့် နကုတေသနတဲ့ ဖြစ်ရပါသည်။

ကတိစသည်၏ ကမတာစိုကာတဖြစ်ပုံကို သုတေသန အဘိဓမ္မဘုံး
ဘုရားရှင်ဟောရှုပုံ

*****

- (၁) အဘိဓမ္မဘုံး ကတိ၏ ကုတေသနတဲ့အဖြစ်ပုံကို ပရီယာယားဖြင့် ဘုရားဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏။
- (၂) သုတေသနဘုံး သခံတတရားတို့၏ မှတ်ကြောင်းသောဖြစ်သောကြောင့် သခံတတရားအဖြစ်ကိုင်း၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဲ့အဖြစ်ကိုင်း၊ ဟောတော် မူပါသည်။

ရုပသမုပ္ပန္နအဖွင့်ပြီး၏

၁၁၁

ရုပကလာပအဖွင့်

*****

 မေး။ ကံစိတ်ဉာဏ်ဘာရ အကြောင်းတရားလေးပါးကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်တိသည် တစ်ခုစီ တစ်ခုစီဖြစ်ကြပါသလော။

ဖြေ။ ဇက္ခါဒကနိရောခါဇကနိသယာ သဟရုတ္ထိနာ ဇကဝီသတိရုပ ကလာပါမာမဟုသော သရီဟပါ၌ကို ထောက်၍ တစ်ခုစီဖြစ်ကြသည် မဟုတ်ပါ၊ ပေါင်းစဉ်သာဖြစ်ကြပါသည်။

 မေး။ ရုပကလာပအကိုကို လေးပါးဟုမှတ်ရပါမည်လော / သုံးပါးဟုမှတ်ရ ပါမည်လော။

ဖြေ။ အသီးသသီးသောကလာပ၌တည်သောရုပ်တိ၏ အတူတက္ခဖြစ်ခြင်း ကို သဟရုတ္ထိဟုဆို၍ ကလာပအားလုံးတို့၏ အချင်းချင်း အတူတက္ခ ဖြစ်မှုကို သဟရုတ္ထိဟမရေးနိုင်သောကြောင့် ကလာပအကိုးသုံးပါးသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

 မေး။ စက္ခာသက၏ အဓိပါယ်ကိုရေးပါ။

ဖြေ။ စက္ခာပသာဒဖြင့်မှတ်အပ်သော ရုပ်ဆယ်ခုတိ၏အပေါင်းသည် စက္ခ ဒသကမည်၏။ (တနည်း)စက္ခာပသာဒပြုစာန်းသော ရုပ်ဆယ်ခုတိ ၏ အပေါင်းသည် စက္ခာဒသကမည်၏။

 မေး။ ဝစီဝည်တ်,သဒနှင့် အပိန့်ဖွောကရှစ်ရှစ်ခုအားဖြင့် ရုပ်ဆယ်ခု အပေါင်းကို *ဝစီဝည်တို့သဒ္ဓဒသကကလာပ*ဟု အမည်ပေးသင့်ပါ လျက် အဘယ်ကြောင့် *ဝစီဝည်တို့ဒသကကလာပ*ဟုသာ အမည်မည့်

ရပါသနည်း။

ဖြေား။ ဝစီဝိဉာဏ်သည် သဒ္ဓနင့်မက်းသည်အတွက် ဝစီဝိဉာဏ်သဒ္ဓိဖြင့်
သဒ္ဓကိုလည်း ယူပြီးဖြစ်သောကြောင့် ဝစီဝိဉာဏ်သကကလာပ်ဟုသာ
ဆိုရပါသည်။

ရုပပဝါဘ္မာအဖွင့်

*****

မေး။ ရပ်တရားတို့၏ဖြစ်ပုံအခြင်းအရာသည် မည်မျှရှိပါသနည်း၊ ရေးပါ။
ဖြေား။ (၁)ပစ္စိ+ပဋိသန္တိအစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၊ (၂)ယောနိ၏
အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းဟု နှစ်မျိုးရှိပါသည်။

မေး။ ယထာရဟံ့သန။နာနိ ပဝါဘ္မာအမိန့်ကို ရေး
ခဲ့ပါ။

ဖြေား။ ဘာဝရှုပ်ရှိသောသတ္တဝါစကျွမ်းသောအာယတန်ပြည့်စုံသောသတ္တဝါ
တိအား လျောက်ပတ်စွာဖြစ်ခြင်းကို ယထာရဟံ့သန ဟုဆိုပါသည်။

မေး။ သံသေဒေ+ဉာဏ်ပါတီကတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေးပါ။

ဖြေား။ ပဋိမှာကြာတိက်ဝမ်းအညွစ်အကြော်စသောအည်ရှိသောအရရှုပ်တို့၌
ဖြစ်သောသတ္တဝါသည် သံသေဒေသတ္တဝါမည်၏။

(ခန္ဓာဝါးပါးလုံးတစ်ပြိုင်နှင်း)ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသောသတ္တဝါ
သည် ဉာဏ်ပါတီကသတ္တဝါမည်၏။

(မှတ်ချက်) ဤ၏ ဉာဏ်ပါတီကအရ အလွန်အကဲဖြစ်သောအပိုင်းအခြား
၏အစွမ်းအားဖြင့် ပြည့်စုံသောအားသတန်ရှိသော ဥပပါတ်ပဋိသန္တိကို

၁၁၂

ယူရပါသည်။

 မေး။ သံသေဒေ+ဥပပါတ်သွေ့ဝါတိအား ဒသက(၇)ပါးကို အဘယ်
ကြောင့် ရနိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ပြည့်စုံသောအာယတနရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ရဆိုက်သောကြောင့်
ဒသက(၇)ပါးကို ရနိုင်ပါသည်။

 မေး။ သံသေဒေဥပပါတ်သွေ့ဝါတိအား စက္ခာစသည်ကို တစ်ခါတစ်ရုံ
အဘယ်ကြောင့် မရနိုင်ပါသနည်း။ (တန်ည်း) ဉာမကဝသေနအရ
အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တိအား အဘယ် ဒသကများ မရနိုင်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ဇွဲနှုန်းပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခာဒသက၊ ဇွဲပစ်ရပုဂ္ဂိုလ်အား သောတဒသက၊
ဇွဲဟာနပုဂ္ဂိုလ်အား ဟာနဒသက၊ နပုံးနှင့်ကဗျာဦးသူတိအား ဘာဝ
ဒသကချို့ကောင်းသောကြောင့် တစ်ခါတစ်ရုံ မရနိုင်ပါ။

 မေး။ ဉာမကဝသေနစသည်ဖြင့် စက္ခာစသည်ချို့ပုံကို ဘုံအားဖြင့်ငွေ့
ယောနိအားဖြင့်ငွေ့။ ခွဲခြားပြပါ။
ဖြေ။ သုဂတ္တဘုံ-၌- သံသေဒသွေ့ဝါတိအား စက္ခာ+သောတ+ဟာနချို့
ပါသည်။
ကဗျာဦးသူ+ဉာမပြပပါတီကသွေ့ဝါတိအား ဘာဝဒသက ချို့ကောင်း၏။
ခုဂ္ဂတ္တဘုံ-၌- သံသေဒသွေ့ဝါတိနှစ်မျိုးလုံးတို့အား စက္ခာ+သောတ+
ဘာဝ ချို့ကောင်းပါသည်။ သံသေဒသွေ့ဝါတိအားသာ ဟာနချို့
ကောင်းပါသည်။

 မေး။ သုဂတ္တဘုံ၌ ဉာမပပါတီကသွေ့ဝါတိအား စက္ခာ+သောတ+ဟာန

အဘယ်ကြောင် မချိုကောင်းပါသနည်း။
ဖြေား။ သုဂတ္တဘုရှိ အာနုဘော်ကြီးမှားသောကံကြောင်ဖြစ်ရကား ဉာဏ်ပါ
တိကသတ္တဝါတိအား လူနှေ့ချို့တဲ့မှုပရိနိုင်သောကြောင် မချိုကောင်းပါ။

 မေး။ ကာမဓရတုယာ ဉာဏ်ပွဲက္ခကျ စသောပါဌို့တတ်အရ သံသေဒေ
သတ္တဝါတိအား ယာနချို့နိုင် / မချို့နိုင် စီစစ်ပြပါ။

ဖြေား။ ကာမဓရတုယာ ဉာဏ်ပွဲက္ခကျ စသောပါဌို့တတ်သည် ဉာဏ်ပါတိက
သတ္တဝါတိအားသာ ရည်ရွယ်၍ အနာခြင်းဖြစ်သွေ့ကြောင် ယာနချို့
ကောင်းပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကြောင် ဂုဏ်သေယျကဟုင်း။ သတ္တဝါဟုင်း။ ခေါ်ရပါ
သနည်း။

ဖြေား။ အမိဝ်း၌ကိန်းတတ်သောကြောင် ဂုဏ်သေယျကဟု ခေါ်ရပါသည်။
ရှုပါရုံစသည်တို့၏ ြိုကပ်တတ်သောကြောင် သတ္တဝါဟုခေါ်ပါသည်။
င်းဂုဏ်သေယျကသည် အထူး+လော့မဟန်၏၌ရှိပါသည်။

 မေး။ အဘယ်ကို ကလလရေကြည်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေား။ မွေးဖျိုးခါ့ သိုး(ဆိတ်)ကလေး၏ အမွေးတစ်ပင်ကို ကြည်လင်
သော နှစ်းဆီ၌ထည်၍ ထုတ်ဆယ်ပြီး ယိုစီး၍ကျပြီးသော အဖျား၌
ကျွန်ုရှိတည်နေသော အလွန်ကြည်လင်သော ဆီတစ်ပေါ်ကိုယ့် ပမာဏ
ရှိသော ဂုဏ်သေယျကသတ္တဝါတိ၏ ပဋိသဇ္ဇာခါရနိုင်သော ကာယ့်
ဘာဝ+ဝတ္ထုဒသကအားဖြင့် ရှုပ်ပေါ်းသုံးဆယ်ကို*ကလလရေကြည်*
ဟုခေါ်ပါသည်။

၁၁၄

ဗဟိသုတအတွက် ကျော်မှတ်လိုသူများ ဆောင်ထားရန်။

ကလလမည် ထိရောကြည်ကား တည်သောအခါ မကိုကာလျှင် ပါရာ
မေဂးသောက်လောက်စွဟု ပမာဏကို နှင့် ဆခို၏၊ ထိကိုတစ်ဖန်
များသေးဟန်ဖြင့် ပယ်လှန်ပြီးမှ သိမ်မွေ့လှသား သဏ္ဌသုစိ ဖျားတွင်
ထိလျက် ဖြော်ပါလာ ဆံပမာဏ ဘူးမှာပုံခင်း ဆိုတဲ့လျှင်း၏၊ ယင်းကို
တစ်ခါ ပစ်ပယ်ခြော် ဒီပါမွေ့။ တစ်သောင်းလူ၏ တစ်ရဲ့ဆံပင် အဖျား
တွင်၍ တင်သည့်ဆီပေါက် ပမာဏောက်၏၊ ထိနောက်တစ်ခါ ယင်းကော်
သာကို ရှစ်ဖြာစိတ်ထား တစ်စိပ်အားမှ မြောက်ကျွန်းသူ၏ တစ်ရဲ့ဆံပျော်
ပမာဏဟု နှင့် ဆပြီးကာ ယင်းကေသာကို ကြည်စွာဆီတွင် နှစ်၍
တင်သော် ဆပင်ဖျားမှာ ကပ်၍ပါသည် ကေသာဆီပေါက် ပမာ
ဏောက်၏၊ ထိနောက်တစ်သွယ် ယင်းကိုပယ်ဘိ တောာဝယ်ရှိသည့်
အတိုက္ခာ သားမြေတွော၏ နားဖြူဖြူဖွေး သေးသေးမျှင်မျှင် မွေးတစ်
ပင်ကို ကြည်လင်လျောက်ပတ် ဆီတော်ပတ်ဝယ် နှစ်၍ဆယ်သော် ကပ်
တွယ်ပါလာ ဆံပမာဏ အဋ္ဌကထားစိဘင်း မိန့်တဲ့လျှင်းသည် ရပ်ရင်း သုံး
ဆယ်မျှသာတည်း။

 မေး။ ကလလရောကြည်၌ ပါဝင်နှင့်သော ပရမ္မ္မ္မ္တရားတို့ကို ဖော်ပြပါ။
ဖြော်။ ပဋိသန္ဓ်စိတ်+စေတသိကိုကာယ,ဘာဝ,ဝဇ္ဈာဒသကအားဖြင့် ရှင်
ပေါင်း-သုံးဆယ်ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ဘာဝဒသက် ကဒီစီ န လွှာတို့ အဘယ်ကွဲသေယျက သွားပါတို့
အား ဘာဝဒသကချို့ကောင်းပါသနည်း။
ဖြော်။ ဘာဝရပ်မရသော နပုံးပန္တ်ပုံးသော ဂြားသေယျကသွားပါတို့
အား ချို့ကောင်းပါသည်။

 မေး။ တတော ပရဲ ပဝတ္ထိကာလေ ၌ ပဝတ္ထိကာလကို ပိုင်းခြားပြပါ။
ဖြေ။ ပဋိသန္တစိတ်ဖြစ်ပြီးသည်မှုနောက် သတ္တုမသတ္တုဟအခါကို ပဝတ္ထိ
ကာလဟု ယူရပါသည်။ (တနည်း) ဒကာဒသုမသတ္တုဟအခါကို
ပဝတ္ထိကာလ ဟုယူရပါသည်။

 မေး။ ကမေန စက္ခာဒသကာဒီနိစ-၌ စက္ခာဒသကစသည် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ
အစဉ်ကိုရေးပါ။
ဖြေ။ စက္ခာဒသကဖြစ်ပေါ်ပြီး (၇)ရက် လွန်သောအခါ သောတဒသက^၁
ဖြစ်၏၊ ထိုမှတစ်ဖန် (၇)ရက်လွန်သောအခါ ယာနဒသကဖြစ်၏၊
ထိုနောက် တစ်ဖန် (၇)ရက်လွန်သောအခါ ဒိဂါဒသကဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ ဌိတိကာလမှပါဒီယ ဥတုသမ္မတနာ-ဝယ် ဌိတိကာလအရ အဘယ်
ကြောင့် အဘယ်ဌိုကို ယူရပါသနည်း။
ဖြေ။ ပဋိသန္တစိတ်နှင့်တက္ကဖြစ်သောဥတုသည် ဌိသိရောက်သည် ဖြစ်၍
ထိပဋိသန္တစိတ်၏ဌိခက္စာ သူခွဲကကလာပ်ရပ်ကို ဖြစ်စေသော
ကြောင့် ဌိတိကာလအရ ပဋိသန္တစိတ်၏ ဌိကိုယူရပါသည်။

 မေး။ ဉာဏ်ပရဏမှပါဒီယ၌ အာဟာရရှုပ်ဖြစ်ရာအခါကို သတ္တဝါအား
ဖြင့် ပိုင်းခြားပြပါ။
ဖြေ။ က္ခာသေယျကသတ္တဝါတိအား အမိမျိုးအပ်သော အစာမှဖြစ်သော ဉာဏ်
အသည် ရသာဟရဏအကြောသိုံး အစဉ်လျောက်သဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖျုံ
နှုံသောအခါ အာဟာရရှုပ်ကို ဖြစ်စေပါသည်။
သံသေဒသတ္တဝါ၊ ဉာဏ်ပရဏသတ္တဝါတိအား မိမိခံတွင်း၌ ရှုံးရှုံးသောလိပ်

၃၁၆

စသည်မှဖြစ်သော ပြုတေသန ခန္ဓာကိုယ်၏ ပုံနှံသောအခါ အာဟာ
ရဇူပ်ဖြစ်ပါသည်။

 မေး။ စတိစိတ်၏အထက် သတ္တရသမစိတ်၏ငြီကာလမှစ၍ ကမ္မဒရပ်
များ အဘယ်ကြောင့် မဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကမ္မဒရပ်များဖြစ်ခဲ့လျင်သေခြင်းမရဏမရှိနိုင်သောကြောင့် ကမ္မဒ^၈
ရပ်များ မဖြစ်တော့ပါ။

 မေး။ အဘယ်ကို သေသည်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ကမ္မဒရပ်ပြုတ်သည်ကို သေသည်ဟုခေါ်ပါသည်။

(တနည်း)အာယု+ဥသွာ+ဝိညာ၏တရားသုံးပါး ဤခန္ဓာကိုယ်ကို စွမ့်
သွားခြင်းကို သေသည်ဟု ခေါ်ပါသည်။

 မေး။ ပုဂ္ဂကရမုပ္န္တနှံအရ အဘယ်ခဏကို ယူရပါသည်။

ဖြေ။ စတိစိတ်၏အထက် သတ္တရသမစိတ်၏ ဥပါဒ်ခဏကို ယူရပါသည်။

 မေး။ ကမ္မဒရပ်ချုပ်ပြီးနောက် စိတ္တေ+အာဟာရဇူပ်များ အဘယ်ကြောင့်
ချုပ်ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ဝိဝိတိန္တိကင်းသောသွေ့နှံ၏ စိတ္တေရပ်+အာဟာရဇူပ်များ
ဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ချုပ်ရပါသည်။

 မေး။ တကောပက် စိတ္တေအာဟာရဇူပ္ပါဒ္-၌ စိတ္တေရပ်+အာဟာရဇူပ်များ
သည် စုတိစိတ်ချုပ်ပြီးနောက် မည်မျှကြောမှ ချုပ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ စိတ္တေရပ်သည် စုတိစိတ်ချုပ်ပြီးနောက် ခဏငယ်(ငဂံ)ချက်ကြာမှ

ချုပ်ပါသည်။ အာဟာရဇူပ်သည် စတိဓိတ်ချုပ်ပြီးနောက် ခက်
ငယ်(၅၀)ချက်ကြာမှ ချုပ်ပါသည်။

မေး။ မြိုဟ္မာပြည့်၌ ဘာဝရပ်နှစ်ပါး အဘယ်ကြောင့် မရပါသနည်း။
ဖြေား။ ဘာဝရပ်နှစ်ပါးသည် ထူထဲသောကာမရာဂလျှင် အားကြီးသောမှိုရာ
ရှိသောကြောင့်ငွေး၊ မြိုဟ္မာတို့အား ထိုထူထဲသော ကာမရာဂလျှင်သော
ကြောင့်ငွေး၊ မြိုဟ္မာပြည့်၌ ဘာဝရပ်နှစ်ပါးမရနိုင်ပါ။

မေး။ မြိုဟ္မာဘုံ၌ အာဟာရကလာပ်များ အဘယ်ကြောင့် မရပါသနည်း။
ဖြေား။ မျိုးအပ်သောအာဟာရ မရှိသောအားဖြင့် မြိုဟ္မာတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်၌
ရှိသောအာဟာရသည် ရုပ်တရားကို ဖြစ်စေခြင်းမရှိသောကြောင့်
အာဟာရကလာပ်များ မရနိုင်ပါ။ မှန်ပါသည်-ဥတုနှင့်အာဟာရ
တို့သည် ဗဟိုဒွဲတဲ့၊ ဗဟိုဒွဲအာဟာရကို မှုံးရာရမှသာ ရုပ်တရားကို
ဖြစ်စေနိုင်ကြပါသည်။

မေး။ ရုပ်မြိုဟ္မာတို့အား ပဋိသန္ဓာအခါ အဘယ်ကြောင့် ဒိရိတနိဝက
ကလာပ်ကို ရပါသနည်း။
ဖြေား။ ရုပ်မြိုဟ္မာတို့အား ကယ်ပသာဒမရှိသောကြောင့် ကယ်ပသာဒ
အရာမြှုတည်သော ဒိရိတနိဝကကလာပ်ကိုရပါသည်။

မေး။ ဥတုသမ္မတနှင့် အတိရိစ္စတို့ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဘယ်မှ
ကြွင်းကျွန်းပါသနည်း။
ဖြေား။ အသည်သာက်မြိုဟ္မာတို့မှုကြွင်းသောရုပ်မြိုဟ္မာတို့အား ပဋိသန္ဓာအခါ

ပဝ္မိအခါ၌ ရထိကသောရပ်များမှ ကြွင်းကျန်ပါသည်။

မေး။ မြဟ္မာဘုံ၌ ရပ်တရားတို့၏ ချုပ်ဖြစ်းပုဂ္ဂိ ရေးခဲ့ပါ။

ဖြေ။ မြဟ္မာတို့အား ဓမ္မာကိုယ်ကို ပစ်ချုရမရှိသောကြောင့် ရပ်အားလုံး တစ်ပြိုင်နက်သာ ချုပ်ဖြစ်ကြပါသည်။

နိဗ္ဗာနဘေဒအဖွင့်

*****

မေး။ နိဗ္ဗာနကိုမြင်နိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်များကို မြင်ပုံအခြင်းအရာနှင့်တကွ သံကိုထောက်၍ ရေးပါ။

ဖြေ။ နိဗ္ဗာနကို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးနှင့်တကွ ကလ္ာထပုထူးပုံဖော်ပုဂ္ဂိုလ် များမြင်နိုင်ပါသည်။ ထိုတွင် စတုမဂ္ဂညာထောက သွှေ့ကာတ္ထု ဟူသော သံကိုဟာကိုထောက်၍ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များသည် နိဗ္ဗာနကို တိုက်ရှိက် မျက် မောက်ပြုသောအားဖြင့် သိပါသည်။

မရွှေဖလာနမရမွှေထားတဲ့ဟူသော သံကိုဟာကိုထောက်၍ ကလ္ာထပုထူးပုံဖော်သည် မှန်းဆသောအားဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။

မေး။ ပုထုဇွဲများ နိဗ္ဗာနကိုမှန်းဆ၍ သိနိုင်ပုံကို ရေးပါ။

ဖြေ။ သခ်တတရားလျှင် အာရုံရှိသောဥာဏ်၊ ပညာတရားလျှင် အာရုံ ရှိသောဥာဏ်သည် ကိုလေသာကို အကြွင်းမဲဖြတ်ခြင်းငါ့ငါ့၏ ဦးခြင်းငါ့ငါ့၏ မစွမ်းနိုင်ပါ။

လောက်၍လည်း ကိုလေသာကို အကြွင်းမဲဖြတ်ခြင်းစသောသဘော ရှိသည်သာဖြစ်သောကြောင့် သခ်တတရား+ ပညာတရားမှ ထူးသော

ကိုလေသာကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်တတ်၊ ြမ်းအောင်ပြုတတ်သော မဂ်
ဖိုလ်တို့၏အာရုံဖြစ်သော နိုဗ္ဗာန်ဟူသော တရားတစ်မျိုးရှိသည်သာဟု
မှန်းဆုံးသိနိုင်ပါသည်။

 မေး။ ယုန်ကို+လိပ်ဓမ္မာ့ဟူသကဲ့သို့ ရာဂစသည်မရှိခြင်း အဘာဝမျှသည်
နိုဗ္ဗာန်မည်၏ဟုဆိုလျှင် လက်ခံသင့်ပါသလော။

ဖြေ။ စတုမရှုံးသေန သွှေ့ကာတူဗုံးပါ၌အရှုံနိုဗ္ဗာန်ကို အရိယာပုရီလ်
များ တိုက်ရိုက်သိနိုင်သောကြောင့်ငြင်း၊ မရှုပလာနမာရမွှေ့သူ့တဲ့အရ
ကလျာကဗုထွေ့များ မှန်းဆုံးသိနိုင်သောကြောင့်ငြင်း၊ လက်မခံ
သင့်ပါ။

 မေး။ တဏ္ဍာကို အဘယ်ကြောင့် ဝါနဟု ခေါ်ပါသနည်း။
ဖြေ။ ခမ္မာစသော တော်မကတရားတို့ကို အထက်အောက်ပြန်သော
အားဖြင့် ချုပ်စပ်တတ်သောကြောင့် တဏ္ဍာကို ဝါန ဟုခေါ်ပါသည်။

 မေး။ နိုဗ္ဗာန်၏ တဏ္ဍာမ ထွက်မြောက်ပုံကို ရေးခဲ့ပါ။
ဖြေ။ တဏ္ဍာ၏အာရုံကို ကျော်လွှန်သောအားဖြင့် လွန်ခြင်းကိုပင် တဏ္ဍာ
မှထွက်မြောက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

 မေး။ နိုဗ္ဗာန်၏ တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိပုံကို ရေးပါ။
ဖြေ။ နိုဗ္ဗာန်သည် ြမ်းအေးခြင်း သွှေ့လကွောသဘောအားဖြင့် တစ်မျိုး
တည်းသာ ရှိပါသည်။

၁၂၀

 မေး။ သူပါဒီသေသနိမ္ဗာနဓာတု၌ ဥပါဒီအရ+ဥပါဒီသေသအော်+သူပါဒီ
ဒီသေသအရတိကို ရေးပါ။

ဖြေ။ ဥပါဒီအရ-ကာမျပါဒိန့်စသည်တိသည် ငါ့မွှာဟု စွဲယူအပ်သော
ဥပါဒီနက္ခဏ္ဍာဂါးပါးကို ရပါသည်။
ဥပါဒီသေသအရ-ကိုလေသာတိမှကြွင်းကျွန်သော ခန္ဓာဂါးပါးကို ရ၏။
သူပါဒီသေသအရ-ကိုလေသာတိမှ ကြွင်းကျွန်သော ခန္ဓာဂါးပါးနှင့်
တက္ကဖြစ်သော နိမ္ဗာနဓာတ်ကို ရပါသည်။

 မေး။ ကာရဏပရီယာယ အမိပါယ်ကို ရေးပါ။

ဖြေ။ အကြောင်းကိုလေသာတိမှကြွင်းသော ခန္ဓာဂါးပါးရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းဟု
သောလက္ခဏာအားဖြင့် ပြားခြင်းကိုပင် ကာရဏပရီယာယဟုဆို
ပါသည်။

 မေး။ သူညာ+အနိမိတ္ထ+အပွဲကီဘိတတိ၏ အမိပါယ်ကို ရေးပါ။

ဖြေ။ (၁)အာရုံအားဖြင့်ငွေးသမ္မတယောကအားဖြင့်ငွေး၊ ရာဂ၊ ဒေါသမောဟ
တိမှဆိုတ်သည်းသောကြောင့် သူညာမည်ပါသည်။ (တန်ည်း) သခ္ပရု
အားလုံးတိမှ ဆိုတ်သည်းသောကြောင့် သူညာမည်ပါသည်။

(၂)ရာဂစသောနိမိတုမှ ကင်းသောကြောင့် အနိမိတ္ထမည်ပါသည်။

(တန်ည်း)သခ္ပရုနိမိတ်အားလုံး မရှိသောကြောင့် အနိမိတ္ထမည်ပါသည်။

(၃)ရာဂစသော တောင့်ဘခြင်းကင်းသောကြောင့် အပွဲကီဘိတမည်၏။

(တန်ည်း)တဏ္ဍာတည်းဟုသောကြောင့်တမှုမရှိသောကြောင့် အပွဲကီဘိ
တ မည်ပါသည်။

မေး။ နိမ္မာန်ကို အဘယ်ကြောင့် အစွဲတ+ အစွဲနှဲ+ အသခံတ+ အန္တ္တရ^{၁၁}
ဟုဆိုရပါသနည်း။

ဖြေ။ စုတေခြင်းမရှိသောကြောင့် အစွဲတမည်၏။

စုတိဟုဆိုအပ်သောအဆုံးကိုလှန်သောကြောင့် အစွဲနှဲမည်၏။

ကံစိတ်ဉာဏ်အာဟာရတည်းဟူသော အကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည်
မပြုပြင်အပ်သောကြောင့် အသခံတမည်၏။

မိမိထက်လွန်သောတရားမရှိသောကြောင့် အန္တ္တရမည်၏။

(တနည်း)အကြောင်းနှင့်တက္ကသော စကားဖြင့်ဆိုထိက်သော လွန်သော
တရားမရှိသောကြောင့် အန္တ္တရမည်၏။

ရပ်ပိုင်းနှင့်ကာကွှုံးအပေါ်ပါယ်ပြီး၏

ပထမလတ်တန်း နှင့်ကာကွှုံးနှဲတိကျမ်းပြီး၏

၁၀၁၂

အန္တသယယမက—ဓာတုဝါရအတွက် အလျှန်ကျေးဇူးများဖြီ
 သရိပြုဟို၌လည်း အသေးစိတ် သိထိုက်သော
 စုတိနောက် ပဋိသန္တနွောင်းပုံကို
 နောက်ဆက်တဲ့အဖြစ်
 ထည့်သွင်းအပ်ပါသည်။

+++++
 +++++++
 +++++++
 +++++++

ကာမစတိ	ဓရာင်နိုင်သောပဋိသစ္စ	ဖြစ်နိုင်ပုံများ	ဖြစ်နိုင်သောဘုံး
ခုရုတိအဟိတ်စုတိ ၁	ကာမပဋိ-၁၀	၂,၇,၈,၉,၁၀	ကာမ-၁၀
သုဂ္ဂတ်ဆဟိတ်စုတိ ၁	ကာမပဋိ-၁၀	၂,၇,၈,၉,၁၀	ကာမ-၁၀
ခြီးဟိတ်စုတိ-၄	ကာမပဋိ-၁၀	၂,၇,၈,၉,၁၀	ကာမ-၁၀
ဓာတ်မရ တိဟိတ်စုတိ၄	ကာမပဋိ-၁၀	၂,၇,၈,၉,၁၀	ကာမ-၁၀
ဓာတ်ရ တိဟိတ်စုတိ ၄	မဟရှုတ်ပဋိ-၉	၁,၂,၃,၄,၅	သူ,တိ
ဓာတ်မရ, သော, ဒါ-စုတိ၄	ကာမတိ,ပဋိ-၄	တိ	ကာမသုဂ္ဂတ်-၇
ဓာတ်ရ-သော, ဒါ-စုတိ ၄	မဟရှုတ်ပဋိ-၉	တိ	သူ,သာအညွှန်ရှုတ်ရသာဝယ္ယာ
အနာဂါ့စုတိ ၄	မဟရှုတ်ပဋိ-၉	တိ	အသည်းပုံ ရှုတ်ရသာဝယ္ယာ

ရုပစ္စတိနောင် ပဋိသန္တနောင်းပုံ

ရုပစ္စတိ	နောင်းနိုင်သောပဋိ	မြန်မာ့လှု	ဖြစ်နိုင်ဘုံ
ပ.ရွှေနှစ်တိဟိတ်စုတိ	သဟိတ်ပဋိ-၁၇	၅။ တိ	အပါယ်, အသည်, သူ၏ကြော်ဂျာဘုံ
ဒရွှေနှစ်တိဟိတ်စုတိ	ပ.ရွှေနှစ်တိတ်ပဋိ-၁၆	၅။ တိ	အပါယ်, ပရွှေနှစ်ဘုံ, အသည်, သူ၏ကြော်ဂျာဘုံ
တ.ရွှေနှစ်တိဟိတ်စုတိ	ပ.၂.တ.ရွှေနှစ်တိတ်သဟိတ်ပဋိ-၁၄	၅။ တိ	ကဗျာဂါတ္ဂာတ, ရွှေနှစ်ဘုံ၊ ဝေဟျိုလ်အရှုပ်ငါးဘုံ
ဝေဟျိုလ်တိဟိတ်စု	ပခြမရွှေနှစ်ပဋိအရှုပ်ပဋိ၍ မဟန်ပဋိ၏	၅။ တိ	ကဗျာဂါတ္ဂာတ၊ ဝေဟျိုလ်အရှုပ်ငါးဘုံ
ပ.ရွှေနှစ်ရု-သော, ဒါရိ	မဟန်ပဏ်ပဋိ၏	တိ	အသည်, သူ၏ကြော်ရှုပ်သာဝါအရှုပ်ငါးဘုံ
ဒရွှေနှစ်ရု-သော, ဒါရိ	ပရွှေနှစ်၏ မဟန်ပဏ်ပဏ်၏	တိ	ဒရွှေနှစ်ဘုံ၊ တရွှေနှစ်ဘုံ၊ ဝေဟျိုလ်အရှုပ်ငါးဘုံ
ဒရွှေနှစ်ဘုံအနာဂတ်	ပရွှေနှစ်၏ မဟန်ပဏ်ပဏ်၏	တိ	ပ.ရွှေနှစ်ဘုံ, အသည်ကြော်ရှုပ်သာဝါအရှုပ်ငါးဘုံ
တရွှေနှစ်ရု-သော, ဒါရိ	ရှုပ်စုံ, ပခြမရွှေနှစ်ပဏ်၏ ၂၁ အရှုပ်ပဏ်၏	တိ	တ.ရွှေနှစ်ဘုံ၊ ဝေဟျိုလ်အရှုပ်ငါးဘုံ
တ.ရွှေနှစ်ရု-အနာဂတ်	ရှုပ်စုံ, ပခြမရွှေနှစ်ပဏ်၏ ၂၁ အရှုပ်ပဏ်၏	တိ	တ.ရွှေနှစ်ဘုံ၊ ဝေဟျိုလ်အရှုပ်ငါးဘုံ
ဝေဟျိုလ်-သော, ဒါရိ	ရှုပ်ပခြမရွှေနှစ်ပဏ်၏	တိ	ဝေဟျိုလ်ဘုံ
အသည်စု	မဟန်ပါက်ပဏ်၏	၅။ တိ	ကဗျာဂါတ္ဂာတ်ဘုံ
အစိဟာအနာဂတ်စုတိ	ရှုပ်ပခြမရွှေနှစ်ပဏ်၏	တိ	သူ၏ကြော်သော ၅ ဘုံ
အတျိုးအနာဂတ်စုတိ		တိ	အစိဟာကြော်သူ၏ ၄ ဘုံ
သုဒသော အနာဂတ်		တိ	သုဒသော, သုဒသီ, အကန်
သုဒသီ အနာဂတ်		တိ	သုဒသီ, အကနို
အကနို အနာဂတ်စုတိ	+	+	+

၁၂၄

အရှုပစ္စတိန္မာင် ပဋိသန္ဓေန္မာင်းပုံ

အရှုပစ္စတိ	န္မာင်းနှင့် ပဋိ	ပုဂ္ဂိုလ်	ဖြစ်နှင့်သောဘု
အာကာ-တိဟိတ်စု	ကာမတံ့သံပဋိနှင့်အရှုပဋိနှင့်	တိ	ကာမသုဂတ်ဘုံ၊ အရှုပဋိဘုံ
အာကာ-သော,ဒါ,နာ	အရှုပ ပဋိ င့်	တိ	အရှုပ င့်ဘုံ
ဝိညာ-တိဟိတ်စု	ကာမ,တိပဋိနှင့်ဝိညာ,အာကို, ဇန်ဝါရီ၃၃	တိ	ကာမသုဂတ်ဘုံဝိညာ, အာကို, ဇန်ဝါရီဘုံ
ဝိညာ-သော,ဒါ,နာ	ဝိညာ,အာကို, ဇန်ဝါရီ၃၃ ပဋိနှင့်	တိ	ဝိညာ,အာကို, ဇန်ဝါရီဘုံ
အာကို-တိဟိတ်စု	ကာမ,တံ့သံအာကို, ဇန်ဝါရီ၂၂	တိ	ကာမသုဂတ်ဘုံအာကို, ဇန်၂၂ဘုံ
အာကို-သော,ဒါ,နာ	အာကို, နေဝါရီ၂၂ ပဋိ	တိ	အာကို, ဇန်၂၂ဘုံ
ဇန်-တိဟိတ်စု	ကာမ,တိပဏီနှင့်ဇန်ဝါရီ၂၂ ပဋိ	တိ	ကာမသုဂတ်ဘုံဇန်ဝါရီဘုံ
ဇန်-သော,ဒါ,နာ	ဇန်ဝါရီ၂၂ ပဋိ	တိ	ဇန်ဝါရီဘုံ

တမ္မခိုင်ပြုချက်	၇၀/၉၅(၉)
မျက်နှာဖူးခွင့်ပြုချက်	၄၈/၉၅(၁၀)
ထုတ်ဝေသူ	ဦးမြေသန်(၀၁၀၅၀)အဆိုင်:အစိုင်:ဘပ် အမှတ်၃၅၊ ဧရာဝတီလမ်း၊ ကမ္မာဒေသး၊ ရန်ကုန်။

မျက်နှာဖူးနှင့်အတွင်းဘသာ:

ပုံနှိပ်သူ=ဦးဝင်းအောင်(၀၅၁၃၁)၊ သန်းထိုက်ရတနာပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ်(၈၄)၊ လမ်း(၅၀)၊ ပုဇွန်လောင်၊ ရန်ကုန်။

